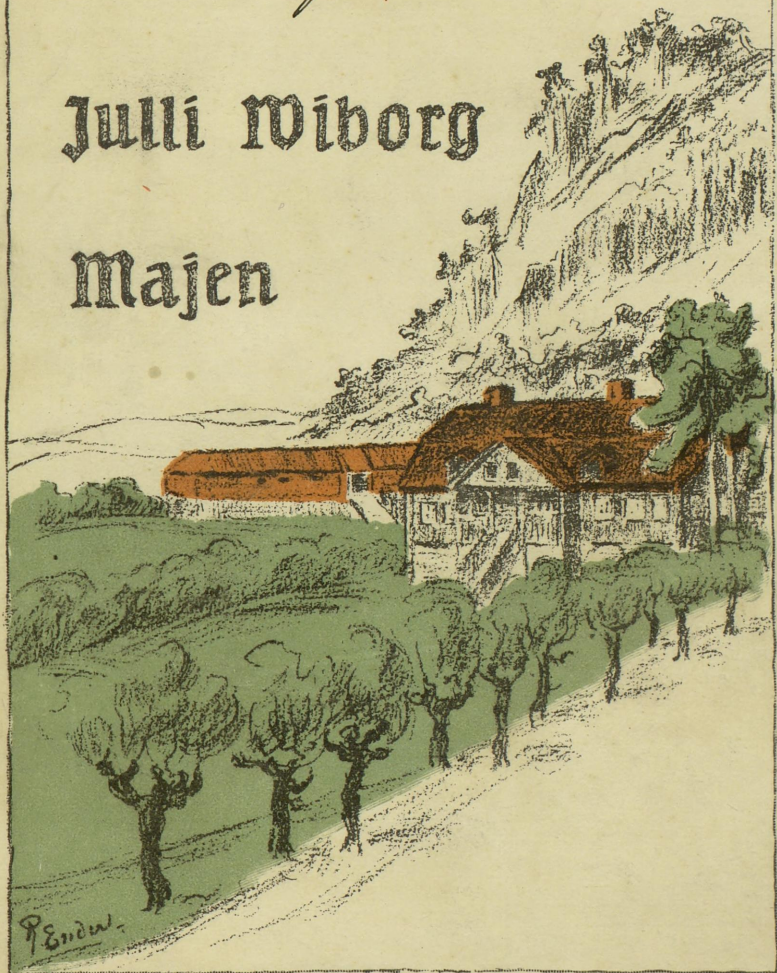

Til Helga Skygger
fra Eubel et. P.

Julli Wiborg

Majen

J. W. Cappelens Forlag :: Kristiania

For Danmark: Det Schønbergske Forlag · Kjøbenhavn

JULLI WIBORG

MAJEN

KRISTIANIA
J. W. CAPPELENS FORLAG
1916

 Nasjonalbiblioteket
Depotbiblioteket

Copyright by
J. W. Cappelens Forlag, Kristiania
1916

CENTRALTRYKKERIET KRISTIANIA

Ragna la to smaa fine, blekblaa, tætskrevne brevark ned i fanget, stak hænderne bak nakken og satte gyngestolen i sagte knirkende bevægelse.

Det var saa meget lettere at tænke, naar hun kunde gynges slik. Især naar hun som idag hadde faat et brev, der bragte uro i sindet. Da var gyngestolen en god ven, altid villig til at følge med i de skiftende stemninger, de fremstormende tanker førte med sig.

Hjemme hadde mor tit rystet paa hodet, naar gyngingen blev saa sterk at meiene sa dump, dump.

«Det er ikke netop en ladylike stilling, du indtar, vennen min».

Gyngestolen øket farten stadig, og Ragna hørte og kjendte, at den hadde naadd helt bort til væggen. Da husket hun mors bemerkning — og smilte.

Hun skulde se hende nu!

Gift og alting — og fremdeles dyrkende sin yndlingsfornøielse.

Hun lettet sig i stolen og drog den længere ut paa gulvet, la armene i kors og begyndte igjen, jevnt og sagte vuggende.

Endelig var hun kommet til et resultat i sine grublerier. Gyngingen ophørte litt efter litt. Hun tok brevet og læste det nok en gang, da døren gik op.

«Aa, jeg har faat et brev, Olav. Sæt dig, skal jeg læse det for dig».

«Bli bare sittende du! Saa skal jeg læse et for dig,» svarte han leende og holdt et dobbelt ark i kvartformat op for hende.

«Du ogsaa! Fra hvem?»

«Onkel Klaus, — men læs dit først; jeg er sikker paa, mit er morsommere, derfor tar vi det tilslut. Klem paa!»

Ragna sendte ham et raskt blik.

Han hadde sat sig paa en stol nogen meter fra gyngestolen, og minen var spændt ventende, begge hænder hvilte paa knærne, og overkroppen var foroverbøiet.

Han sprat pludselig op, slog armene om hende, saa brevet faldt paa gulvet, og gav hende en kys, flyttet stolen tæt bort til gyngestolen og lo, da han satte sig.

«Er du fornøiet nu?»

Ragna lo ogsaa.

«Jeg begriper ikke hvad du mener! Har jeg sagt, at jeg ikke er det kanskje?»

«Aaja, — jeg kan dig noksaa godt nu; de øinene forraader dig, stakkars liten.»

Ragna pekte paa sofaen.

«Ta plads der,» sa hun med en myndig mine, som ikke kunde ødelægge det nye straalende uttryk i øinene.

«Jeg ønsker helst at sitte saa nær dig som mulig,» forsikret han og tok hendes haand.

Ragna skjøv ham væk.

«Tak — det er det samme. Der skal du sitte. Det er noget viktig, vi skal snakke om.»

«Det kan da ikke findes noget viktigere end vort daglige samtale-emne.»

Ragna blev rød.

«Sæt dig der da, Olav. Det er lettere at snakke forretningsmæssig, naar vi sitter slik. — Saa ja.»

Og hun læste:

«Kjære Ragna!

Jeg undres ofte paa — la mig heller si undertiden — om du i din egteskabelige lykke nogen gang sender en liten medlidende tanke til din kusine og isaafald, hvorledes de tanker former sig. Mon Majen er like letsindig? Er hun fremdeles den tause nattergal? Er hun endnu tornen paa sin mors ellers saa rosenstrødde vei? Er hun like blasert og giddeløs og ukvindelig og misfornøiet?

Aanei; du kan spare dig for protester, min

kjære! Det er til ingen, absolut ingen nytte. Jeg har endnu aldrig hat for ringe mening om min egen høivigtige person.

Men vet du hvorfor jeg netop idag fik skrivekløe?

Jeg fik tilfældigvis øie paa en bok, du var saa forgapet i den vinteren, du var her inde; og da jeg slog op paa maa faa, fik jeg se dette prospektkort med din adresse paa. Det er sikkert fra en av dine skuffede tilbedere. Haaber det kommer vel med nu! Det kan vel være bra at ha litt at vifte manden om ørene med, naar han blir for tryg — hvad?

Nei, la mig ikke komme ind paa dette kapitel. Jeg vil citere et avsnit, som du — ulovlig forresten — har indklamret med blyant, saa kan du selv sammenligne teori og praksis. Du husker Gerhard von Amyntors bok? I kapitlet «Dræpende myggestik» har du indklamret følgende:

«Det er ikke mandens død, et elsket barns moralske undergang eller en lang, farlig sygdom, som undergraver hendes helse og kraft; men det er alle de smaa daglige tilbakevendende marv- og ben- fortærende bekymringer. — — Mange millioner dygtige husmødre mister ved ovnen sin livslyst, taper sin skjønhed og sine rødme kinder i det huslige kav og blir til indtørkede mumier. Paa det flammende alter, hvor

suppekjelen putrer, ofres ungdom og friskhet, skjønnhet og glæde, og hvem kan vel i den gamle bæiede og huløiede husmor gjenkjende den engang blomstrende, overmodige og dydige kokette brud?»

Ragna la brevet ned i fanget og lo.

«Husker du, Olav?»

«Om jeg husker! Jeg var jo paa nippet til at erklære mig paa den aketuren.»

«Var du!» ropte Ragna. «Hvorfor gjorde du det ikke?»

«Fordi jeg trodde, du ikke var aldeles sikker paa dig selv».

«Aajo — jeg var, Olav.»

«Du var ialfald ikke helt vaaken. Du levet i en slags drømmetilstand. Du var jo næsten bare backfisch.»

«Aajo, det var allikevel godt, du ventet, Olav. Det er saa deilig at gaa en stund i slik søt og saar længsel og drømme. — Tænk, den følelsen kan aldrig komme igjen, du, — den spændingen —»

«Hm, dette er sandelig en tip top forretnings-samtale. Ønsker du avstanden formindsket?»

«Nei da. Du begyndte jo selv at snakke om den turen —»

«Jasaa. Ja, la gaa —»

«Da jeg læste det citatet —»

«Javel. Ja, du vakte opsigst ved dit foredrag

den gang. Kellneren tok dig for en landsforvist sufragette. Det har holdt stik ogsaa,» kremtet han, og saa forelsket bort paa det straalende, rødmende ansigt i gyngestolen.

Ragna drog et langt, smilende suk.

«Ja, aldeles. Det er de mange marv- og benfortærende bekymringer, — nei, ti nu stille, — skal jeg læse resten: — — «Undres rigtig paa, om spaadommen er gaat i slik sørgelig opfyldelse paa dig? Aanei, det er vel for tidlig. (Ja, det er sandt. Gratulerer med bryllupsdagen. Jeg er nok forsent ute, undskyld!) Men du har vel maattet slaa av paa fordringene og sænket de lyse illusioners nivaa du som alle andre. Og hvordan gaar det med bakterierne, som din forlovede hadde slik tro paa? Æter de om sig, saa forelskelsessygdommen tiltar, eller —? Trøst dig med, at det første aar er værst, Ragna. Saa har jeg hørt si. Er det nogenlunde vel overstaaet og litt av kjærligheten endda i behold, kan der være haab om at undgaa skilsmisse i det første halve decennium. Du har formodentlig ad mange omveie hørt, at jeg begynner at bli gammel. Har ligget tilsengs i flere uker, været tilfjelds og tilvands. Alt uten større resultater. Nerverne og humøret er like ubrukelige. Det ender vel med et ufrivillig ophold paa en eller anden anstalt. Slik gaar det, naar en har levet for høit i sin tidligste ungdom, ser

du, Ragna. Ikke for det — jeg angrer ikke. Jeg har da virkelig levet og nydt det, som kaldes livet, selv om jeg nu, naar jeg ser tilbake, forundrer mig over, at det ikke var noget mere, det hadde at byde paa.

Tro mig ikke paa disse tilsyneladende dyp-sindige refleksjoner. Jeg er like flagrende og umulig som altid før, bare litt mere træg og tung og vanskelig at omgaaes, om mulig endnu mer skeptisk overfor alt, som gir sig navn av «lykke.» Haaber din og hr. Olavs taaler mine vantro smil!

Her er allerede nu en kvælende varme. Jeg venter, at du beundrer mit tiltak i en slik atmosfære. Heldigvis faar jeg ferien i begyndelsen av juli, haaber desuten at faa den forlænget paa grund av overanstrengelse — nota bene i tjenesten. Høres det ikke nidkjært ut?

Saa bærer det da avsted til en eller anden landlig idyl, i selskap med et par ditto overanstrengte. Det er ihvertfald bedre end at snegle sig frem mellem disse glødende murklosser.

De øvrige ber hilse! Hils manden!

Din Majen.»

«Var det ikke mer?» spurte Olav, da Ragna la brevet i konvolutten.

«Mer?»

«Ja, du sa, det var noget vigtig.»

Ragna nikked et par ganger eftertænkstomt.

«Synes du ikke synd i hende, Olav?»

«Aajo, men det er ikke anderledes. Som man reder, saa —»

«Ja, — men det er ikke bare hendes skyld, Olav. Jeg er viss paa, der er meget godt i Majen, jeg, bare nogen kunde faa lokket det frem. Jeg er aldeles viss paa, at hadde hun for eksempel hat en slik mor som min —»

«Saa hadde hun blit omtrent som dig.»

«Nei du! Tusen ganger bedre. For Majen har altsaa mange flere muligheter i sig til at bli til noget helt.»

«Umuligheter vil jeg heller si.»

«Ja, men det er nærmest tantes skyld, at det mulige er blit saa umulig.»

«Vær nu ikke for streng mot tante Nini. En vakker dag finder du vel undskyldning for hende ogsaa.»

Ragna lo.

«Den har jeg alt. Hendes mor hadde lært hende, at det var simpelt at gaa i huset. Saa dyrket hun sine aandelige interesser. Og da hun blev gift, lot hun pikerne klare hjemmet og barnene. — — Vet du, hvad jeg har tænkt paa? At vi skal spørge, om Majen vil tilbringe ferien her.»

Olav rystet paa hodet.

«Du orker det ikke, Ragna. Du vil ikke taale alle hendes indiskrete spørsmaal og ufine bemerkninger. Har du glempt hotelopholdet?»

«Nei, det har jeg ikke. Men jeg har da virkelig ikke ondt av det? Har jeg vel? Jeg tror, det heller var sundt at faa rede paa, hvorledes der tænkes og resonneres i de kredse, hvor Majen færdes.»

«Aaja, sundt kanske; men ogsaa ubehagelig. Naar du kan undgaa hendes selskap, vet jeg ikke hvorfor du skulde søke det.»

Ragna hadde lagt brevet omhyggelig sammen og puttet det i konvolutten.

Nu gynget hun langsomt med hænderne hvilende paa stolarmene og stirret op i taket, da hun svarte:

«Kunde det ikke være hyggelig at ofre litt for andre, Olav? Burde vi ikke gjøre noget for andre, saa — saa godt som vi har hat det dette aaret?»

«Og saa deilig som vi fremdeles skal faa det, mener du,» hørte hun tæt ved. Han stanset gyngestolen, drog hende lempelig op og satte sig selv nedi med Ragna paa fanget. — «Naa, og hvad mere?»

«Jeg tror, det er — ja, jeg har tænkt paa, at kanske vi kunde gjøre noget for Majen. — Jeg har aldrig faat et saa aapenhjertig brev fra hende. Det er, som jeg læser mellem linjerne en

stiltiende bøn om hjælp paa en eller anden maate. Ja, du ler, du. Aa, vi er vist gyselig egoistiske, Olav! Vi tænker bare paa os selv bestandig!»

«Jeg bare smiler — og glæder mig over, at du har saadan overflod av lykke, at du har raad til at gi litt til andre. Hvis du virkelig orker at ha hende — ja, for jeg faar jo liten anledning til at være sammen med hende; det blir dig, som maa bære byrden, og tror du, at du klarer det, — saa bed hende du, Ragna. Gjør det, du! — Men har du tænkt paa, at inden den tid er vi forhaabentlig tre?»

Ragna la høre haand over Olavs øine.

«Ja, og netop derfor blir det lettere. Da har vi et slags mellemlid, en avleder likesom, saa vi ikke behøver at komme saa tæt ind paa hverandre.»

Olav tok haanden bort og drog hende ned til sig.

«Saa er det altsaa klappet og klart: Majen skal reddes. Furnes er paradiset, Ragna den reddende engel.»

«Fy dig, du skal altid harcellere, Olav!»

«Saa var det mit brev. Ta plads i sofaen, da læser jeg bedre.»

Men Ragna lystret ikke, merkelig nok, og Olav fandt sig i ulydigheten.

Brevet paa det dobbelte kvartark lød kort og godt:

«Kjære Olav Krohn.

Eftersom Hilda og jeg længe har hat i tanker at besøke jer og nu endelig er befriet fra vinterens mangehaande plager, saasom gigt og snue og kolde føtter etc., tillater vi herved at melde vor ankomst den 31te mai, pinseaften.

Saafrømt det ikke passer eder, bedes det meddelt snarest.

Med ærbødig hilsen fra Hilda og mig til eder begge.

Venligst

Klaus Berger.»

Ragna kom op i en viss fart og for bortover gulvet.

«Græsselig kjedelig! Hvad skal vi svare, Olav?»

«Kan vi i det hele tat svare andet end at de er velkomne: Rigtignok er Ragna ikke fuldt saa letvint, som sidst dere saa hende, men —»

«Nei, nei, jeg vil ikke, jeg kan ikke! De maa vente til i september, da kan jeg ta ganske anderledes imot dem. Husk, det er deres første besøk hos os. De skal faa det første blivende indtryk av, hvordan vi har det.»

«Du har nok glemt de to tusen,» sa Olav med et lunt smil.

Ragna stanset sin nervøse spasering.

«Uf ja — de pengerne! Gid jeg aldrig hadde faat dem!»

«Hør nu, Ragna,» sa Olav og tok begge hendes hænder i sine og tvang hende til at sitte stille og høre. — «Hvis de nu kommer pinse-aften, hvad saa? Behøver du overanstrenge dig, mens de er her? Nei! Vi faar Maren kok til at greie alt med maten hele tiden.»

«Men da faar jo ikke tante det rette indtryk av, hvad jeg duger til.»

«Du er kaptein, Maren er bare styrmand. Tante Hilda og onkel Klaus er saapas gamle sjøfolk, at de sikkert oppfatter situationen riktig.»

«Men moro er det ikke, det forstaar du vel, Olav.»

«Jovist er det moro, Ragna, græsselig moro,» lo han. «Det er bare synd paa dem begge to, stakkar!»

«Jeg kan ikke utstaa saan letsindig snak, Olav. Du har ingen anelse om, hvor forførdelig det er altsammen. Du tar alt saa let, du. For mig er det ialfald ikke bare moro. Og saa tante Hilda, som legger merke til alt!»

Der var taarer i de mørke øine, men hun behersket sig, for at de ikke skulde bryte løs.

«At du var saa forføngelig, Ragna, det hadde jeg ikke trodd!»

Da blev det formeget for hende; taarerne fik fri passage. Men Olav tørret dem bort med sit lommetørklæ, og mens han spøkte og lo, stan-set regnveiret, og solen tittet frem.

Da Bolette en stund efter kom ind og meldte, at maten stod paa bordet, var de blit enig om at ønske skibsrederen og fruhen hjertelig velkommen; men samtidig klarlægge situationen fint og diplomatisk, saa fik de selv vælge.

Ikke mange dage efter kom svaret, denne gang med tante Hildas egen haand. De opsatte reisen til august maaned. Kanske det da kunde passe saa heldig, at de fik staa faddere? Det skulde i saafald være hende en glæde at faa bære barnet til daaben.

Men her hjalp ikke de to tusen. Nei, ikke om der muligens kunde bli utsigt til et par til.

Der fandtes bare en i den hele vide verden, som var værdig til den ære, — og det var mor.

Men faddere kunde de nok faa lov at være — hvis der da i det hele tat blir bruk for nogen, føiet Ragna skeptisk til i tankerne.

Toget sneglet sig frem mellom alle de smaa stationer. Luften var kvælende i de trange, gammeldagse kupeer, hvor en maatte sitte saa nær sin vis à vis, at det var med nød og neppe knærne ikke kolliderte. Og bænkene var tæt besat. Hver kubikmeter ren luft blev utnyttet og erstattet med duft av indtørket sved fra klær, som mindet om fjøs og stald.

Det hjalp litet, at et par unge piker hadde tømt Floridaflasken, da de imorges drog ind til byen. Den søtlige kvalme duft trængte sig næsevis ind i alle lugteorganer og bevirket tunge øine og hodepine paa de let mottagelige.

Bare ett av de fire vinduer var slaat ned; men termometeret viste 26 grader celsius, og den lille luftning kom ikke andre end de allernærmeste tilgode.

«Nei, naa kreperer je' snart, slaa ned vinduet, Kal!» brast det pludselig ut av en ung gut.

Men Kal skulte bort paa konen skraa over.

«Det er vel itte værddt vel. Det vesle krypet taaler ikke gjennemtræk.»

Da hugg moren kvast i.

«Nei, det gjer a itte! Hu har hat bronkit ældrig saa længe, og det fins itte no saa fali som træk i slik en hete. — Du faar hel' krepere, Krestoffer,» la hun til med et smil.

Krestoffer strøk sig for tyvende eller tredivte gang over panden med et rødt lommestørklæ og smilte godmodig. Han saa ut til at klare det endda en stund.

En ung dame i hvit løsthængende uldkaape sat klemt op i det ene hjørne nærmest det aapne vindu. Hun fulgte konversationen med et resignert uttryk i det bleke ansigt. De smale, hvite hænder holdt fast paa et litet kunstverk av en hat, som laa i fanget. Hun fandt det for risikabelt for anden gang at betro den til de overfyldte hylder. Den hadde allerede faat en luftfart, som bekom de blekrøde roser mindre vel. Den hadde dalt like ned i det mørke fluidum, som skrev sig fra hendes vis à vis, den svedende Krestoffer, som uavladelig sat og tygget skraa og spyttet.

Da han for tredje gang hadde dekorert gulvet, skjøv damen resolut spyttebakken bort til ham med foten og sa:

«Den tingesten der kaldes spyttebakke! Værsaagod!»

Begge bænkerader lo, nogen fnisede, andre høilydt.

Gutten smilte brydd og blev endda rødere end han var før. Men han kom sig snart ovenpaa og fik sagt:

«Mangfoldige tak. Je skal huse paa det næste gang.»

«Det blir itte saa greit at træffe blinken, Krestoffer,» bemerket hans sidemand.

«Ne-i. Je lyt ha den paa fanget, je au,» lo Krestoffer.

Ny latter.

Damen saa ut av vinduet og smilte svakt mysende. De var ikke fri for humor allikevel, saa dumme de saa ut. Men det var gyselig at maatte ta tiltakke med slikt reisefølge. Like fuldt overalt, var den trøst, konduktøren gav.

Hun drog et langt, træt suk, la hodet bakover og lukket øinene nogen sekunder. — Nei, hun følte alle de nysgjrrige blikke paa sig. Og det var vist ikke videre flatterende med øinene igjen. — — —

Endelig — — Den dumme konduktør ropte ikke stationsnavnene, saa det blev i sidste liten, hun kom sig ut.

Krestoffer samlet gloende kul paa hendes hode ved at tilbyde sin hjælp med at faa alle pakker ut gjennom vinduet.

Hun selv for som et lyn ut gjennom døren med hatten i haanden og fik saavidt sat den fast paa hodet, før hun fik hænderne fulde fra Krestoffer.

Konduktøren stod utaalmodig og mumlet om

kvindfolk og sommel, og hun maatte løpe bort-
over perrongen for at faa fat i paraplyen og
regnkaapen, som nær var blit glemt.

— — — —
Hun saa sig skuffet om. Fuldt saa hverdagslig
og uinteressant hadde hun ikke tænkt sig stedet.
Den skidne, graabrune stationsbygning og de
slappe, likegyldige betjenter berøvet hende al
illusion. Og landskapet rundt om laa saa
dødt og flatt og kjedelig i solsteken. Hvor var
elven mon? Som mamma hadde gjort saadant
nummer av.

Efterat ha ordnet med bagagen og faat alle
smaapakkerne sat ind paa kontoret, begav hun
sig paa vei til maalet for sin reise.

«Bare et kvarters vei,» sa betjenten. «For-
resten kan De jo ringe op, saa kommer der vel
en hest efter Dem.»

Nei, nei; hun skulde komme overraskende.
Det var jo det eneste, hun hadde hat at glæde
sig til. Hun vilde komme spaserende ind paa
gaarden, stille og rolig, og overraske Ragna
midt i sine huslige sysler og straks faa et ind-
blik i det daglige livs einerlei.

Men fy, det var gyselig at gaa. Ikke et træ,
som skygget for solen, og oover bakken bar
det i tykt, graahvitt støv.

Da gjorde veien en brat sving, og Majen Sel-
bak — for hende var det — stanset med et litet
utrop av beundring.

Aa, dette var forfriskende! Der fløt elvenes dronning i bred, rolig majestæt, og langs bredene paa begge sider laa vakre, hvitmalte gaarder.

Og her var det liv paa jordene. En underlig dur som av en flyvemaskin gav hele landskapet et stænk av den moderne industris travelhet. Det var altsaa slaamaskinen, som sang sin staalsang gjennom de bølgende enger. Hun hadde aldrig hat sin ferie saa tidlig, at hun hadde faat se den i arbeide.

Manden, som kjørte den, saa ganske renslig ut. Hvit straaht, panama kunde det vel ikke være, og en kridthvit jakke, som lyste lang vei i solen. Og to hester, to nydelige, brune dyr, trak det underlige kjøretøi.

Rundt omkring gik mænd og kvinder og bredde høiet utover. Av og til hørtes en hjertelig latter; men det var for langt borte til, at hun kunde opfange ordene.

Hele billedet virket saa fredelig, og Majen drog et tilfreds suk.

Indimellem jorderne stod klynger av løvtrær. Enkelte steder løp de som en mur langs akeren og skilte mellem det grønne og det gule.

Hun ante ikke, hvad der vokste; hun saa nok, at der var forskjjel paa de forskjellige flekker, men det gik under fællesbetegnelsen jorder i hendes bevissthet, enten det var kornakrer, kløver- og timoteienger eller en turnipsaker.

Jo, dette var rigtig paa landet. Hun saa foragtelig nedover den støvete bakken. Stationsbygningen og husklyngen tæt indpaa skulde altsaa betyde byen.

En vognmandsforretning, et skomakerverksted, to-tre landhandlerier og et meieri havde hun opdaget paa veien og nogen skidne toetages kaserner, hvor endda skidnere unger laa og glodde i vinduene.

For en deilig overraskelse dette var; ikke spor av by noget steds.

Hun gik raskt paa. Der dæmret pludselig et haab om allikevel at finde noget av den hvile og ro for sindet, hun hadde længtet efter, og som doktoren hadde ordinert for de ødelagte nerver. Hun hadde ledd av ham. Hendes nerver kunde ikke repareres.

Kanske allikevel, tænkte hun nu. Der var slik ro overalt, ikke den slappende, kjedsommelige ro, hun først hadde faat indtryk av. Nei en ro, som kunde bringe hvile og orden i hendes flokete, tavsete nervebundt.

Saa smilte hun spotsk. Det var ikke værdt at ha for store forhaabninger. Hun hadde jo ganske glemt menneskene. Det var dem, som altid hadde ødelagt alt for hende.

Kunde det mirakel indtræffe, at hun fik være i denne fredelige natur og slippe at ærgre sig over irriterende menneskers paatvungene sel-skap, var der endda en smule haab.

Naaja — Ragna og Krohn brydde sig ihvertfald ikke om hende; de lot hende nok være i fred.

Han var blit forandret, siden han blev gift. Han behandlet hende fuldstændig som en søster. Det var kommet et rolig, sat uttryk over ansigtet. Han var blit mere mandig, men allikevel mindre docerende og ertende, og det bedste var, at han lot til at ha glemst den lille komedie, hun opførte dengang i bilen, — ja, det var jo paa Ragnas vegne, hun hadde optraadt. Han hadde nok tilslut trodd paa den forklaring, ellers kunde de vel ikke gang paa gang ha opfordret hende til at tilbringe ferien der.

Aaja, de kunde være trygge. Det mislykkede forsøk hadde betat hende al lyst i den retning.

Egentlig var det pappas skyld. Den opstrammer hun fik, dengang de var i byen som forlovede, glemte hun aldrig. Hun kjendte endda den opstivende fornemmelse, skjendepreækenen hadde efterlatt. Den hadde staat for hende som en skytsengel, merkelig nok. Hun visste fra den dag, at han saa, og at han kunde si fra, naar han vilde, og hun var begyndt at se paa ham med andre øine siden den dag.

Mamma stakkar var like let at narre. Hun hadde sine øine henvendt paa samfundets store brøst, og da var det ikke at vente, at hun skulde

se det, som laa for hendes føtter. Bare naar hun engang imellem var litt blekere end sedvanlig og hadde de mørke striper under øinene, vaaknet mamma pludselig og holdt en liten hysterisk, sentimental præken, som endte med et par himmelvendte sørgmodige øine, naar hun opdaget, hvor uopdyrket jordbunden var for den dyrebare sæd, hun hadde ødslet paa den.

Stakkars! Hvor straalende hun blev, da hun ved frokostbordet pludselig hadde sagt: «I eftermiddag reiser jeg til Ragna.» — Men snart efter slappedes ansigtet, og hun gik om med en bekymret mine. Først da toget hadde sat sig i bevægelse, og hun visste hende vel anbragt med alle sine saker, lysnet ansigtet, og hun ropte: «Saa reiser du altsaa til Ragna da, Majen?»

Det var en besynderlig avskedshilsen. Hvor skulde hun ellers hen?

Pensionater langs en støvet landevei, propfulde av halvdannede pengefolk, hadde hun faat mer end nok av. Tilfjelds var for kostbart; leie sig ind hos vild fremmede var for anstrengende og risikabelt.

Nei, nu fik det staa sin prøve. De visste, hun var nervøs, saa de fordret Gud ske løv ikke større elskværdighet av hende. Ragna kjendte jo hendes nerver fra før. Det var lurt at ha de nerverne og den hodepinen at skyldte paa, naar humøret blev for ekkelt.

Furnes, Ragna og Olav Krohns hjem, kunde likesaa godt hett Solbakken. Det hadde i hvertfald været et mere træffende navn paa selve hovedbygningen. For den laa og solte sig, fra solen stod op, til den gik ned. Det eneste vindu, som vendte mot nord var spiskammerets i første og et av gjesteværelsernes i anden etage.

De tre værelser nedenunder var sammenhengende, og naar dørene imellem blev slaat paa vid væg, og solen flommet ind gjennem de blanke vinduer eller rullegardinerne var trukket ned og det elektriske lys blev tændt, kunde Ragna utbryte: «Aa hvor nydelig vi har det, Olav!»

— — — —

Det var en lørdag eftermiddag i midten av juli. Ragna hadde altid forsøkt at lægge litt av søndagens fest over disse eftermiddage. Hun hadde lært det hjemme. Naar hele huset var rengjort, friske blomster sat i vand og middagen til næste dag saan omtrent færdiglavet, kom uvilkaarlig litt av søndagen paa forskud og la en egen glans over huset.

Slik ogsaa idag. Ragna hadde sendt barnepiken i haven for at plukke jordbær — og gutten laa og sov i sin vogn ute paa verandaen; begge dører stod oppe, og Ragna hadde baaret kaffebrettet dit ut. Olav hadde ikke lang stund at avse. Det varme veir maatte benyttes, høiet skulde i hus, og alle mand var i travel virksomhet. Men «eftasvol»-kvilen var ens for alle, selv om veiret saa truende ut. Det var en fast regel paa Furnes: Matro og kvile skulde folkene ha. Og derfor faldt det aldrig vanskelig for Olav Krohn at faa arbeidsfolk.

«Du skal først gaa igjennem alle stuerne og se, hvor nydelig her er idag; jeg har saan masse blomster, — saa skal du faa kaffe etterpaa,» sa Ragna, da han med en liten god-gjesp tok plads i en kurvstol og rakte koppen frem, for at Ragna skulde fylde den.

«Efterpaa, Ragna,» bad han tyndt.

«Nei straks, — jeg sætter hættten over kanden.»

Han overgav sig med et suk. — — —

«Vi har det næsten altfor godt, ikke sandt?» sa Ragna, da hun skjænket kaffen.

«Som man reder, saa ligger man,» svarte Olav.

«Man? Du mener altsaa os selv. Vi, du og jeg, har altsaa bare os selv at takke for dette vakre hjem?»

«Og vore forældre naturligvis, som har git os

saapas god opdragelse og uddannelse, at vi har kunnet skabe et smagfuldt hjem.»

«Hvorfor nævner du aldrig Gud, Olav?» sa Ragna pludselig og saa ham ind i øinene.

«Fordi — fordi det er et noksaa abstrakt begrep, og desuten — selv om det maa opfattes personlig — Gud hjælper den, som hjælper sig selv. Det er min erfaring, Ragna.»

«Men du tror altsaa, han staar bak og hjælper da?»

«Aaja, til en viss grad kanske; men den hjælpen er mer som et slags bifaldsnik til os, naar vi stiller os rigtig, — saan som os to.»

«Jeg tror nu, vi burde tillægge Gud det meste av æren jeg, Olav. Bare det, at vi er friske, — er det ogsaa vor egen skyld, mener du?»

«Aaja, for en stor del. Vi lever fornuftig — efter naturens love,» svarte han og rakte haanden ut efter avisen. Men Ragna grep den raskt og stak den bak ryggen sin.

«Det er ikke noget i den idag,» sa hun med et ertende smil. Det var Olavs sedvanlige bemerkning, naar hun tok den med op for at kikke i den, før de hvilte middag, — efter at han selv hadde studert den længe og grundig.

Olav smilte skyldbemisst.

«Det er let at se, hvem der er herre i dette huset.»

Ragna overhørte hans bemerkning og sa alvorlig:

«Si mig, har aldrig noget gaat dig imot? Har lykken bestandig fulgt dig?»

«Jeg er jo fader og moderløs.»

Han drog et litet suk.

«Ja, det er du. Men du var længe forberedt paa at miste dem begge.»

«Aaja.»

Olav satte sig ved pianoet, og Ragna spurte ikke mere. Men inderst inde i hjertet var der noget, hun ikke fik fred for, der laa en bitte liten angst og gnaget paa lykken, syntes hun. Naar alt kom an paa dem selv, hvor længe kunde det saa vare? Var de begge istand til at holde fast paa lykken — — End om der en dag pludselig kom en ubuden gjest hit som til saa mange andre lykkelige hjem — —

Engang i fremtiden — om mange, mange aar kanske maatte en av dem si farvel. — Men det var saa længe til. Naar de bare levet fornuftig og holdt av hinanden, var der intet at frygte. Først om mange, mange aar — — —

— — — —

Olav spilte et muntert stykke og bad Ragna synge litt, før han gik ut.

«Gutten ligger vaaken.»

«Det er bare bra. Han maa jo vænne sig til at taale anden musik end sin egen.»

Ragna kastet et sidste blik paa ham, snudde

ham over paa den anden siden, la teppet godt over ham og gik ind.

— — — —

Hun stod med ryggen mot døren og saa ikke, at en dame i hvit kaape langsomt kom opover verandatrappen. Og Olav saa hende heller ikke. Ragna skygget for ham.

Damen tok stille plads i kurvstolen i borteste hjørne av verandaen, og Ragna sang — og lo, naar hun sang galt. Det var en ny sang, hun indøvvet.

«Op igjen,» sa Olav; «men husk naa paa den gis'sen da!»

«Uf, ja, — det er saa unaturlig — g er meget penere, synes ikke du ogsaa!»

«Nei, det er netop det morsomme, at den pludselig gaar over i e-dur.»

Og Ragna sang igjen.

Da satte den lille arving i et vildt hyl; enten det var gis'sen, som ikke tiltalte, eller den fremmede dame, som stak hodet ind under kalesjen, — er ikke godt at vite. Men Ragna fløi like i armene paa Majen. Guttens skrik druknet i de to damers hyl, og Olav kom til og tok Gutten op.

«Jeg overgir mig paa naade og unaade,» sa Majen og saa sig beundrende omkring. «Jeg skal aldrig mere tvile paa, at der eksisterer idyller i denne glædesfattige verden. — Her er ikke fremmede da?» føiet hun til.

Ragna smilte bare og rystet paa hodet, mens Majen gik rundt og besaa sig.

Olav vilde ha hende til at forsikre, at gutten lignet ham. Men Majen sa kort og godt:

«Jeg synes ikke han ligner nogen av dere; han er bare en kjøtklump endda; naar han faar forholdsvis saa meget aand, skal jeg se nærmere paa ham.»

Men Olav og Ragna smilte overbærende og medlidende. De hadde jo for længe siden fastslaaet likheten indtil de mindste detaljer: Ragnas øine og pande, Olavs næse, mund og hakeparti og et avgjort musikalsk temperament — efter dem begge.

Majen var vant til at ta imot den tause beundring fra de granskende blikke, naar hun som idag langsomt bevæget sig fremover mellem de duftende kløverenger, hvor jenter og karer drev i harde tak med høionnen. Og hun hadde med et selvbevisst smil bemerket, at karene snudde sig efter hende og med en sagte, kneggende latter slængte smaa uforstaaende bemerkninger til hverandre.

Hun tvilte ikke et øieblik paa, at de fandt hende elegant. Og det var ogsaa hensigten. Hun hadde med omhu valgt de forskjellige dragter hver dag og aldrig pyntet sig forgjæves.

Det var noget nyt, at alle de, hun møtte paa sine spaserturer, vendte sig og beglodde hende; men moro var det. Og hun maatte indrømme, at de røbet god smag; for hun hadde aldrig været saa fin før, hadde aldrig hat slik omtanke for sit toilette som isommer, men heller aldrig set saa glædelige resultater av sine anstrelgelser. Enten det kom av den brede flatterende ramme, som omgav hende her, eller det var

mangel paa konkurranse, hun visste ialfald med sig selv, at hver eneste av hendes dragter stod glimrende til de straalende omgivelser: Den blaa himmel med de store og smaa hvite bomuldsdotter sagte seilende henover, de lysegrønne akreer og de hvite og blekrøde kløverengeter, som utsendte en duft saa fin og berusende, at hun for længe siden hadde ophøiet den til sin yndlingsparfyme.

Idag hadde hun valgt en hvit crepe de chine bluse med hvitt uldskjørt til, hvite sko og strømper og lagt mer end almindelig arbeide paa sin frisure. For hun hadde sovet uten avbrydelse inat — for første gang paa mange maaneder — og vaaknet ikke før Bolette stod foran sengen med kaffebrettet.

Hun hadde halvt skamfull reist sig og spurt efter klokken.

Otte!

Saa hadde han hat ret den halvgale doktoren allikevel, da han paastod, at lange spaserturer i ren landluft og rolige omgivelser var bedre end al verdens sovepulvere.

Og hvilket syn hadde ikke speilet vist hende! Store, blaa, uthvilte øine og rynkerne og poserne, de hæsleige alderdoms termometre, svundet ind til et minimum.

Forbedringsanstalten var kanskje ikke saa ilde allikevel.

«Je meiner, du skal staa brur, je,» var Bolette kokkes kompliment, da hun kom til frokosten.

Stakkars mennesker! Selv gik de der og svedet og smilte i sine tykke, trange tætknappede kjoler, som ikke gav plads for den mindste luftveksling.

Majen Selbak stanset ved enden av den store turnipsaker. Hun hadde sikkert ventet at finde et le, men nei tak.

Ja, saa fik hun klatre. For over vilde hun.

Langs den vældige erteakeren faldt der litt skygge fra orekrattet og garnskogen bakenfor, og de rød fiolette ertebloomsterne lokket hende.

Skigarden var gammel og skrøpelig. Den knaket og svaiet, da Majen satte foten oppaa.

«Pyt, den holder vel,» mumlet hun og slængte det andet ben over.

Knæk, knæk, — der laa begge to.

«Tosken!» ropte hun ærgerlig.

«Ha, ha, ha,» lo det bak orekrattet like ved.

Majen vendte sig forskrækket og stod ansigt til ansigt med en Herkules-skikkelse iført en hvit lerretsjakke over en gulbrun Lahmanns skjorte, graabrune, stripete fløielsbukser og en bulet graagul panamahat klemt ned paa hodet.

Ansigtet var blankt og rødt, og det lyse haar laa klisset og tæt ind til panden av sved.

Majen myste mot ham.

Haken og kindene var tæt overgrodd med

lyse skjegbuster, og den svære bart tok sig underlig ut midt i alt dette smaakrat.

Han stod og spikket paa en orekjep og ikke saa meget som saa bort paa hende.

«Haas gjek det? Slog du no isund?» kom det lunt, efterat Majen hadde fiksert ham en stund.

Hun ventet nogen sekunder, før hun svarte.

Han stod fremdeles og spikket og hadde al sin opmerksomhet henvendt paa emnet, han behandlet.

«Hvad behager?»

Majen kastet hodet tilbake, gjorde stemmen rigtig byfin og saa paa manden med sit mest kritiske og knusende blik.

Da saa han op, smilte og knep det ene øie igjen. Med det andet skottet han bort paa hende og sa sagte som til sig selv:

«Aa, stakkar, ho er fra døveskolen, ho.»

«Aldeles ikke! Jeg hører meget godt, men jeg har ikke den fornøielse at være dus med Dem, min herre. Mit navn er frøken Selbak!»

Dermed gjorde hun en elegant bøining for rigtig at understreke sin overlegenhet og gik kneisende forbi ham langs erteakeren.

Manden stod fremdeles rolig paa samme sted og spikket. Men da Majen hadde naadd halvveis nedover langs akeren og vendte sig for at se efter det uhøflige menneske, stak han kniven i sliren og hilste med haanden til hatten.

Majen ærgret sig over, at hun saa tydelig hadde lagt sin nysgjerrighet for dagen. Vendte sig nok engang, og lot som hun saa efter noget langt borte. Der tok han hatten av hodet, tørret sveden av panden med et hvitt — tænk ganske hvitt — lommetørklæde, vendte ryggen mot hende og forsvandt over skigaren samme vei, hun selv var kommet.

«Uopdragen lømmel,» sa hun halvhøit og gav sig til at rive av ertebloomster.

Vel var det saa, at alle de mandlige tjenere paa Furnes likeledes var dus med hende og hadde likesaa tungt for at løfte hatten av hodet. Men de gjorde allikevel en slags kompliment for hende med hele deres maate at være paa. Hun hadde altid et indtryk av, at de satte hende paa den plads, som tilkom hende. De eiet altsaa trods dusingen en viss høflighet — bondehøflighet.

— Men denne her? Hvad slags stilling indtok han egentlig? Han saa nærmest ut til at være en simpel arbeider, en stenbryter eller grøftegraver eller kanske en smed. I hvert fald var det ubehagelig at møte en slik fremtoning. Kanske han var en forhenværende tugthusfange. Der var noget lumsk og uhyggelig over hele hans holdning.

Majen hadde i ærgrelsen plukket en vældig buket ertebloomster, uten at hun egentlig visste

om det, satte sig forsigtig ned paa en træstubbe og fandt ut de vakreste, som hun stak i beltet og blusen, rystet resten utaalmodig av sig og gik nedover mot kjøreveien, som gik tvers igjennem granskogen.

Hvor merkelig at bønderne ikke eiet mere skjønhetsans, slik som de formelig vadet i skjønhet og farver. Himmelen, skogen, markerne — for en farvepragt de eiet, — blaat, grønt, rødt, hvitt, gult.

Vakrest av alt var skogen. Blev den pludselig borte, vilde her bli likesaa nøkent og stygt som i en salon uten planter.

Hun hadde engang reist over Jæderen. Det var som at fare gjennom Saharas ørken. Hun fattet ikke, hvor skjønheten var at finde der. Voldsom vind, uendelige nøkne, rødlig strækninger og et brusende hav var alt, hvad hun saa. Nei, der vilde hun blit endnu mere nervøs; ikke en lun, skyggefuld plet, ingen avveksling som her.

Nei, skog maatte der være. Skogen var det vakreste Gud hadde skapt. Den var sjælen i den maalløse natur; den var i slegt med menneskene; akkurat som de vældige nøkne fjeld stod nærmest troid og hulder og anden uhygge.

Granskogen hadde en egen stiv, lukket, mørk, skjønhet. Den var aristokratiet blandt skogens trær. Den stod der saa stram og stolt som en

samling fine embedsmænd fra den gamle, gode tid, — tause og utilnærmelige at se til paa frastand; men ved nærmere bekjendtskap fine og elskværdige, saa en fik lyst til at slaa sig ned hos dem.

Furutrærne derimot, — de stod saa frie og aapne oppe paa knauserne ovenfor gaarden og formelig indbød til en liten faddersladder. De var trætte av den lange vakttjeneste, men i et glimrende, elskværdig humør. Hun visste ingen bedre at sammenligne dem med end en flok sjøfolk paa dæk i sterk sjøgang, slik som de stod med krokete knær og lutende kropper for at holde balansen.

Løvtrærne, de var borgerklassen, let bevægelige, svaiende for det mindste vindpust, ungdommelige, frihetselskende, glade og allestedsnærværende.

Bjerken var den fineste. De slanke, hvitstammede var ungdommen — den dannede, intelligente ungdom. Majen drog et litet saart suk og tilføiet sagte: «Og den rene, dydige, selvbevisste.» — For det var nu engang slik, at disse dydsmønstrene, de visste saa inderlig vel om det og hadde netop det samme kneisende, selvgode uttryk som disse enslige bjerkerne, en saa hist og her. De aller hviteste stod gjerne paa en fremtrædende plads og stak sig frem, isolert fra alle andre. Men nydelige var de allikevel; en var nødt til at beundre dem.

Paa Bondehaugen ovenfor haven stod en slik slank, vakker bjerk. Der fandtes ikke plet eller rynke paa den. Grenene stod jevnt og næsten symetrisk ut fra stammen. Alle maatte lægge merke til den. Den var yndig og pragtfuld.

«Den har jeg kaldt for Ragna,» sa Olav en gang.

Ja, netop slik var hun ogsaa, fuldkommen i hans øine.

Ragna hadde til gjengjæld opkaldt en furu efter ham. Den var naturligvis ogsaa et pragt-eksemplar i sin genre. Paa avstand tok en den gjerne for en gran; den var saa regelmæssig og mørk; men selv om en blev opmerksom paa feiltagelsen, maatte en stanse og stiltiende eller høilydt gi den en kompliment. Den stod alene midt ute i rugakeren.

Jo, de visste at fremhæve hinandens fortrin — endda.

Nærmest i slegt med bjerken var aspetrærne, de gamle, nervøse jomfruer, som skalv for hvert litet vindpust og nynnet saa spædt og blufærdig om sine skuffede forhaabninger. De rottet sig sammen i smaa klynger paa ti—tolv stykker — hospitalsdamer.

Oren var arbeiderklassen. Den holdt til paa sumpige, usunde steder og var ikke til videre fryd for øiet. Med nytten var det visst ogsaa saa som saa.

Nei, da gjorde de gamle lønnetrær ganske anderledes av sig. Ovenfor fjøset stod de brede og mægtige som to værdige borgermestere, og passet sin dont fra aar til aar, og samlet arbeidsfolkene under sine skyggefulde grener i dugurdskvilen.

Var der endda flere? Jo, asketrærne. De hadde ogsaa en slags kultur. Naar hun tænkte sig rigtig om var de igrunnen de aller nydeligste. Jo, de var ætlinger efter den gamle adelsstand, diskrete, sarte og fine med et fornemt drag over de stilige blade. Hængeasken gav indtryk av at bære paa en hemmelig sorg, den stod saa indesluttet og melankolsk nede i hjørnet av haven.

«Uf nei, jeg begynder at bli melankolsk, jeg ogsaa,» sa Majen høit.

Det var noget ganske nyt for hende at anstille betragtninger over naturen. Ingen av hendes hovedstadsveninder vilde trodd hende istand til saapas langvarige, ensomme vandringer og dypsindige refleksjoner.

Selv hadde hun heller ikke kunnet tænke sig muligheten av at foreta de lovbevalte spasereture med kun sig selv til selskap, og de første ganger kom hun altfor tidlig hjem og sukket stadig efter følge, men forgjæves.

Ragna var naturligvis optat, og hendes mand brydde hun sig sytten om. Han bare irriterte

hende med sit likegyldige væsen og den aandsfraværende mine. Forresten var det jo midt i høionnen; han hadde nok andet at bestille.

Nu kunde det være det samme ogsaa. Hun hadde gjort en masse opdagelser, den største og første var den, at hun igrunnen følte sig vel sammen med skog og mark og blomster og fugler og maur og rautende kuer — paa afstand.

Hun hadde faat aapne øine herute og saa, hvad hun aldrig før hadde set, og var begyndt at tænke og tilsidst at tænke høit som idag — uimotsigelige tegn paa, at hun snart var moden for en stiftelse. Altsaa en asp.

Da hun var sytten aar gammel, hørte alle damer over fem og tyve aar til de ældre. Der eksisterede ingen mellemtilstand. Over tyve var ikke længer ganske ung, men var tredivetallet naadd, het det uten betænkning gammel. Og nu var hun snart naadd saalangt selv. Om tre aar var hun over den skarpe grænse og hadde endda ikke oplevet at føle sig som en hel kvinde. Og aldrig blev det hendes lod heller. Ingen mand efter hendes fordringer vilde ta tiltakke med en ruin av en kvinde som mor til sine barn.

Slik var de. Selv levet de efter sin egen lyst og tok aldrig de saakaldte moralske hensyn. Men kvinden? Jo, hun maatte være kemisk ren; hun maatte aldrig ha overtraadt grænsen

for det upassende, langt mindre ha ord for at være let paa traaden. Hadde hun en tusendel av mandens feiltrin paa sin samvittighet, var det nok til at kaste sten paa hende.

Og værst av alle var disse saakaldte troende. Fordømmelsessyken laa som et tykt, ekkelt lag utenpaa dem. De hadde sine følehorn ute allesteds for at opspore de ulykkelige kvinder, og saa haglet det med smaa og store stener i form av alle slags foranstaltninger for at redde dem.

Sandelig om de mindet meget om ham, de idelig og altid talte om, han som sa til fari-sæeren: Den som er ren, kaste den første sten. Han fordømte ingen. Men hans efterfølgere, farisæerne paa prækestolene, de lot det regne med ild og svovl over de stakkars mennesker, som hadde nippet til glædens bæger.

Et par ganger i vinter hadde hun pludselig faat lyst til at høre orgelmusik og faa kjende den underlige lugt, som alltid var i en kirke. Og saa hadde hun gaat. Men det hadde været bare ubehagelig. Sidste gang var det allerværst. Det føltes som alle mennesker saa paa hende og tænkte: Hvad vil hun her? Hun — —?

Og musikken og salmesangen hadde virket oprivende. Hun fik feber i kroppen istedenfor den efterlængtede ro.

Stilheten føltes pinlig og menneskenes høitidelige væsen og dæmpede bevægelser holdt

paa at kvæle hende. Saa kom prestens tale. Det var bare om synd og straf og straf og synd. Hun hadde svedet — og skyndte sig ut, da han hadde sagt amen.

Om aftenen hadde hun gaat paa varieté for at komme i likevegt; men uhyggen fra formiddagen hadde faat slikt fast grep i hende, at hverken de morsomme viser eller det bølgende, glade liv omkring hende formaadde at jage den væk.

Og det underlige var, at denne uhyggen fra kirken fulgte hende endda. Det var især en strofe i en av salmerne, hun aldrig blev kvit.

Slæpende og monotont blev den sunget, og al dødens gru var indflettet i melodien. Hun følte endda, hvorledes hun krympet sig, for hver gang strofen kom igjen: O, Gud, mig synder naadig vær.

Sidste tone endte dypt nede i graven, og alle sat med bøide hoder som færdig til at falde paa knæ og hyle av rædsel for syndens straf.

Majen stanset pludselig.

Uf, der ringte det igjen. Det var da forfærdelig for et braak, de gjorde av en begravelse her paa landet. I byen tok man mere hensyn til folks nerver.

Sandelig hadde ikke de rædselsfulde kirkeklokker kimet klokken ett hver eneste dag, siden hun kom hit. De klang akkurat som den

strofen; op igjen og op igjen ropte de om det samme. Og de, som stod der borte ved den lille pene, hvite kirken, hadde vel den samme mørke uhygge over sig.

Huf, at de la kirkegaarden saa tæt ved. Der stak smagløsheten og mangelen paa æstetisk sans frem igjen. Eller kanskje det var menneskene, som var saa patente her paa landet.

Ding, dang, ding, dang.

For en disharmoni, sa Majen høit. Hele landskapet aander av fred, alt er saa vidunderlig vakkert, og saa pludselig midt i glæden og livet kommer denne sorte uhyggen snikende.

Hun forsøkte at nynne en munter varietévisé, men opgav det snart. Kirkeklokkerne var for sterke.

Netop som hun satte foten paa trappen, sluttet det at ringe, og Majen trak et lettelsens suk.

«Aa, det var godt!»

«Er du træt?»

Ragna stod foran speilet inde i gangen og fæstet en hvit krave paa en lyseblaa vaskebluse.

«Nei da, men den begravelsesringningen irriterer mig gyselig.»

Ragna lo.

«Indbild dig at det er til bryllup vel!»

«De ringer vel ikke da?»

«Joda.»

«Stakkars mennesker, skal de mindes om graven da ogsaa.»

«Det er visst bare dig, som tænker saa dybt ned, Majen. Vi synes netop, det er hyggelig at høre kirkeklokkerne især søndag morgen.»

«Ja, jeg har det tilgode; men jeg tviler paa at kjende nogen hyggefølelse. — Si mig, er her fremmede?»

«Nei — hvorfor det?»

«Du er saa — saa —»

«Fin?» lo Ragna.

«Nei, ærlig talt, du er saa ualmindelig pen; men den blusen har du netop tat paa dig.»

«Ja, for det lugtet saa mat av den andre. Jeg har været istedetfor Bolette idag. Hun maatte ut og høie. — Har du hat en god tur?»

«Aaja; men jeg møtte en bjørn — paa to ben.»
Ragna lo.

«Hvordan saa han ut?»

«Aa, han saa ganske almindelig ut, hvad kvaliteten angaar, men gid for et kvantum — vældig altsaa.»

Ragna stod nysgjerrig.

«Naa, og saa?»

Majen smilte hemmelighetsfuldt.

«Nysgjerrig-Per, det var ikke noget mere.»

«Han snakket ikke med dig da?»

«Tror du, jeg tillater en fremmed fyr at tiltale mig?»

«Aa, vi er ikke saa nøie med etiketten her paa landet,» lo Ragna og gik ind i spisestuen for at dække bordet, mens Majen lot sig dale ned paa en sofa i dagligstuen. Hun beholdt det lille, hemmelighetsfulde smil.

I grunden var det moro at ha den oplevelse for sig selv. Den hadde git fart i tankerne.

Ragnas tanker var ogsaa kommet i livlig virksomhet. — Det var naturligvis nærmeste nabo, Per Gran, hun hadde møtt — amerikarenen.

I mange miles omkreds fandtes der ikke maken til hans prægtige skikkelse. Det var tydelig, at han ikke hadde vist hende den ønskede opmerksomhet. Det var ikke bare kirkeklokkerne, som hadde git hende det misfornøiede uttryk.

Ja, der traf hun den rette. Nei, han var nok ingen Don Juan, Per Gran. At hun ikke hadde tænkt paa ham før. — — —

Ved middagsbordet sa Olav, at hun kunde vente gjester til kaffen.

«Dame eller herre?»

«Det er nærmest en mand; han skal kjøpe nogen grisunger.»

«Er ikke mand og herre det samme?» spurte Majen.

«Ikke i dette tilfælde. Du vilde aldrig falde paa at kalde ham herre.»

«Er han saa uanselig?»

Olav smilte.

«M—ja, en bitte liten fyr, tuslete og stakarslig.»

«Hvem er det, Olav?» spurte Ragna.

«Aa, det er Per Gran,» svarte han og stak foten borti hendes.

«Aa, han,» lo Ragna.

«Per er et gyselig navn. Per Svineherde satte sig paa tuen og græt. — Jeg tænker bestandig paa en slik liten mandsling, naar jeg hører det navnet,» bemerket Majen.

«Det er da ihvertfald et greit og kort navn,» sa Olav. «Og er manden kjæk og bra, blir navnet det ogsaa.»

«Aldeles ikke. For mig har navnet meget at si. Det kommer vel av, at jeg selv gaar og slæper omkring med et slikt meningsløst selv-lavet navn; mit døpenavn er nemlig Amalie Josefine. Heldigvis er der ingen, som kommer det ihu.»

«Det har jeg aldrig vist,» sa Olav. «Herefter vil jeg kalde dig Josefine; det høres saa fornemt.»

«Om du vover!» ropte Majen.

Men Olav bare smilte til hendes indignation, og samtalen kom snart ind paa andre ting.

— — — —

Majen reiste sig gjespande fra sengen.

«Er Per Svineherde arrivert?»

Hun hadde oplevet at faa en halv times mid-dagslur og var i straalende humør, da Ragna bad hende komme og faa kaffe.

«Ja, han er saa kaffetørst stakkars, skynd dig litt; jeg gaar foran.»

Da Majen lukket op døren til dagligstuen, blev hun et øieblik staaende som fastnaglet.

Foran vinduet med ryggen vendt mot hende stod en høi, bredskuldret mand i lysegraa som-merdres. Han maatte ha følt hendes stirren, for han gjorde helt om, bukket og sa: «Per Gran.»

Majen nikket let og kjendte, hvordan hun blev rød over hele ansigtet. Hun stod for en-gangs skyld aldeles fast, og det var ærgrelsen herover, som fremkaldte rødmen.

Manden stod ganske alvorlig; ikke den fjer-neste antydning til gjenkjendelse, ikke et smil engang, begge øine helt aapne, og Majen saa straks, at de var lyseblaa, saa lyse og store, at de saa dumme ut, og haaret var lyst og tæt og nyklippet og mindet om grisebust. Det eneste, som ikke var stygt, var næsen. Den virket næsten for fin til det kraftige ansigt. Munden var dækket av en flot knebelsbart, som ogsaa virket fremmed til de tunge fiskeøine. Det kunde ikke være ham allikevel da.

«Frøken Selbak, fru Krohns kusine,» kom det

endelig, og Majen gjenvandt al sin aandsnær-
værelse.

Hun tok et par skridt henimot sofaen, men før hun var naadd saa langt, saa hun en fremrakt haand. Det var intet andet at gjøre, end at late sin til, og i næste sekund kjendte hun et kraftig haandtryk.

Hun maatte uvilkaarlig følge haanden med øinene. Jo, den var ikke værst. Heldigvis var den ikke kort og tyk og fregnet, med avspiste negler, slik som den hun kom i berøring med igaar.

Hun satte sig makelig i sofaen efter at være overbevist om, at hænderne igrunden var det mest tiltalende ved hele manden. De var brede over knokerne, men fingrene var lange og endte i en spids, og neglene var saapas pene, som en kunde vente det av en Per Svineherde. Pene var de i hvertfald.

Manden gik nogen skridt henover gulvet.

«Hvad synes saa frøkenen om Romerike?»

«Tak ganske bra,» sa Majen kort og grep en bok fra bordet.

Væmmelig ogsaa at ikke Ragna og Olav kom. Hun gad neimen ikke at ødsle sine opsparte kræfter paa at konversere dette — uvedkommende menneske.

Naa, der kom Ragna med kaffen fra kjøk-

kenet og Olav samtidig fra gangen. Han vilde straks til at præsentere.

Per Gran vinket avvergende:

«Behøves ikke. Frøken Selbak og jeg er nok gamle kjendinger.»

«Det var en overraskelse.»

Olav saa spørgende paa dem. Majen gik med løftet hode bort til kaffebordet. Per Svineherde hadde knepet det ene øie igjen, og Majen var ikke lenger i tvil om, at det nok allikevel var manden fra iformiddag.

«Jo da, vi er gamle kjendte.»

«Det vil si, vi har presentert os selv — kort og godt,» avbrøt Majen ham.

«Men hadde jeg visst, at jeg skulde træffe frøkenen, hadde jeg tat sakfører Fossum med mig,» fortsatte han uanfegtet.

«Naada, — dette høres interessant ut. Har du været paa gale veie, Majen?»

Majen myste og smilte ironisk.

«Jeg begriper ikke et ord av, hvad den herren siger.»

«Frøkenen forstaar kanske bedre Romeriksdialekten?»

Det smilet var saa infamt, at Majen raste indvendig.

«Nei, den lyder som hebraisk i mine øren.»

«Ja, jeg husker det, derfor holder jeg mig til riksen.»

Olav rystet paa hodet og smilte uforstaaende. Han var like klok. Og Ragna bet sig i læben for ikke at sprute i latter. Hun hadde aldrig set Majen saa rar. Den overlegne mine prellet fuldstændig av paa Per, og dette ærgret hende tydelig samtidig som hun vilde gi de andre indtryk av, at hun ignorerte ham fuldstændig.

«Hvis De lover mig aldrig at gjøre det mer, skal jeg tie bom stille, jeg.»

Tonen var ny, hemmelighetsfuld og fortrolig — beskyttende paa samme tid. Hele mennesket virket saa komisk, at Majen begyndte at le, først ironisk, senere mer og mer hjertelig, til hun tilslut lo, saa hun fik taarer i øinene.

«Dette blir mer og mer indviklet,» sa Ragna; hun lo med hun ogsaa. «Nu maa dere virkelig gi en forklaring.»

«Nei, jeg orker ikke mer; tak for kaffen.»

Majen var med ett blit alvorlig. Hun reiste sig, nikket til Ragna og forsvandt ut gjennem døren.

Per Gran rakte koppen frem mot Ragna for at faa den fylt for anden gang.

«Hu maatte gi sig lel,» smaalo han. «Heter hu ellers bare Majen?»

«Amalie Josefine er hendes døpenavn,» svarte Olav; «men fortæl os, hvor du har truffet hende før.»

«Ikke no at tale om,» svarte han med ufor-

styrrelig ro og begge øine paa vid væg. «Hun bare tro ned skigaren bortmed erteaaiker'n, og jeg spurte om hu slog sig. Saa var det ikke mer.»

Og dermed maatte Ragna la sig nøie.

Siden dreiet konversationen sig fornemmelig om den forestaaende handel i særdeleshet og griser i almindelighet, mens Ragna forgjæves brydde sin hjerne med at finde den egentlige forklaring paa Majens opførsel.

Naar Per Gran lukket munden, kunde ingen magt i verden faa den op, uten han selv vilde. — — —

Majen viste sig ikke før baade grisungerne og Per Gran var forduftet.

«Hvad er han egentlig for noget den fyren?»

Ragna stod ved kjøkkenbænken og rensset sukkererter.

«Hvilken fyr?»

Majen trak paa skuldrene.

«Behøver du spørge? Den derre svineherden vel!»

«Aa — han! Var han ikke kjæk?»

«Nei, det skal guderne vite, at jeg ikke synes. Han eiet jo ikke opdragelse.»

Ragna lo.

«Du Majen, synes du igrunden det var mere velopdragent at le, som du gjorde, og pludselig fly sin vei?»

«Jeg demonstrerte — simpelthen. Jeg vilde vise, at han ikke kunde byde en dame slikt.»

Ragna bare smilte og drog de lange, seige traade av ertene, kløvet de paa skraa og slap dem ned i et brunt lervat med vand.

«Hvad er han for noget, spør jeg!»

«Bonde naturligvis —»

«Ja, bevars, det saa jeg da; men har han ordentlig gaard? Slik som denne?»

«Han har noget mindre indmark, men mere skog, en god del mere.»

«Men selve gaarden — husene —»

«Du ødelægger ertene mine; se her, ta den kniven og rens, saa blir jeg før færdig.»

Majen stod og brak skjelmene i mange smaabeter og slængte dem fra sig paa bænken. — Hun tok mekanisk kniven og begyndte at strengle.

«Orker du virkelig at staa saa længe?»

«Værsaagod, sæt dig du.»

Majen drog stolen bort til bænken med den ene haand og satte sig.

«Uf nei, dette blev for lavt. — — Jasaa, han har altsaa en ordentlig gaard.»

«Vi kan ta os en tur bortover, naar vi har spist; det er vor nærmeste nabo nemlig; saa kan du selv faa se husene.»

«Nei tak du, det interesserer mig ikke det mindste. Jeg haaber, jeg ikke skal kollidere med ham oftere.»

«Det er ikke saa sikkert. — — Hvor gammel tror du, han er?»

«Aa — en fem og firti.»

«Han er akkurat fem og tredive! — Det er nok mange kjække Romeriks-jenter, som har et godt øie baade til ham og gaarden. Men hittil har han altsaa vist sig uangripelig.»

«Ja, det maatte være en rigtig bondsk en, som kunde døie ham,» sa Majen foragtelig.

«Aa, jeg vet ikke det. En av prestedøtrene skal være svært interessert, men — — Majen, du strengler ikke ordentlig! Se her!»

Ragna tok tre—fire overskaarne sukkererter, som hang sammen efter de grønne traade og kastet bort til hende.

Majen gjespet.

«Jeg gidder ikke mere. — Aa, der kommer Bolette; la hende gjøre resten; saa gaar vi ind og forsøker den firhændige, mens vi er alene. Olav irriteres vist frygtelig, hver gang jeg spiller galt.»

Ragna saa paa klokken.

«Øv dig paa bassen, mens jeg steller gutten. Jeg er færdig om tyve minutter. Saa gaar vi en rask tur, før vi spiser.»

«Kan jeg ikke heller faa lov at være med dig op?»

Ragna blev rød og smilte. Foruten Olav og barnepiken, var der endda ingen, som hadde

overværet den akt. Hun likte bedst at være fri for fremmede blikke, naar hun lukket op og gav ham av sin rigdom. Naturligvis var hun dum og snerpet. Majen hadde set hende bade den lille, men hun hadde hver gang sørget for at faa hende bort, naar spisescenen skulde begynde. Nu var tiden der, og gutten passet klokken selv.

«Hvad tænker du paa?»

Majen saa forundret paa Ragna.

«Ja, du skal faa lov.»

— — — — —
Da Majen hadde lagt sig om aftenen, levet hun om igjen den halve time inde paa soveværelset sammen med Ragna og gutten.

Det hadde været en oplevelse.

For første gang i hendes liv stod det helt klart for hende, hvad der rummedes i begrepet mor. Hvad hun før hadde tænkt sig som noget simpelt og dyrisk, stod fra nu av for hende som det vidunderligste en kvinde kunde opleve.

«Er du mere glad i ham end i Olav?»

Majen la boken, hun læste i, paa bordet, — saa skarpt paa Ragna, som sat med gutten i fanget og gynet ham sagte for at faa ham i søvn.

«Mere glad i lillegut?» — Ragna saa forvirret paa hende. Øinene hadde et mildt, lykkelig utryk. «Hvorfor spør du om det?»

Majen la armene i kors og saa utover haven.

«Fordi det ofte forekommer, at en ung mor overfører sin kjærlighet til manden paa den førstefødte.»

«For noget tøv.»

«Slet ikke. Det er tvertimot naturlig.»

«Men det er da vidt forskjellige følelser, som ikke kan sammenlignes, Majen.»

«Jasaa, — ja, jeg spør bare, jeg; jeg er jo uerfaren. Men hvis du pludselig blev stillet foran det valg at være nødt til at miste en av dem, — hvem vilde du vælge?»

Ragna bet sig i underlæben. Øinene blev mørke og funklende, og hun følte, hun blev het

over hele legemet, — het og sint. Dette var den forrige Majen, hende fra forlovelsestiden.

Hun svarte ogsaa skarpt.

«Et slikt hjerteløst spørsmål er jeg viss paa, ingen vilde komme med.»

Majen smaalo og lot til at overheøre den skjærende tone.

«En daare kan spørge mere, end ti vise kan svare,» sa Ragna roligere, reiste sig og la gutten i vognen, drog den hen til stolen, saa hun hadde ham tæt ved sig og tok et haandarbeide fra bordet.

«Jeg forstaar godt, at det maatte være skrækkelig at vælge mellem mand og barn — og allikevel vet jeg, hvad jeg vilde.»

«Saa —»

«Jeg valgte altsaa at beholde barnet, jeg. Barnet er da en del av moren, ens eget kjøt og blod, — et væsen, som er vundet gjennom lange og forfærdelige lidelser og tilslut ved et nødtvunget skridt paa dødens rand. Det maa da være uendelig meget mere værdifuldt og dyrebart for en mor end en mand, et fremmed menneske, hvem tilfældet har ført en sammen med. En kunde kanskje bli likesaa lykkelig med en anden mand. Men det nytter ikke at ta barnet fra moren og gi hende en anden kvindes barn i stedet; for barnet og moren er organisk forbundne. Det er stammen og grenen; det

smerter mere at skjære en gren av end at se nabotræet bli rykket op med rot.»

Nu lo Ragna, — det var en glad og lykkelig latter.

«Tante Nini skulde høre dig nu. Hun vilde bli henrykt over dine talegaver!»

«Og tillægge sig selv æren naturligvis. — Ja, tænk jeg er mammas barn. Jeg har tænkt paa det i disse dage. — Det er denne boken, ser du. Der fortælles om en mor, som vakler mellem sin elskede og sit barn. Han vil, hun skal skille sig fra barnet og gifte sig med ham. Hun faar to dages betænkningstid. Klokken ti om aftenen skal han komme og faa det endelige svar. Klokken er halv ti, og endda vet hun ikke, hvad hun vil. Hun har kjæmpet og graat og valgt om og om igjen, og barnet — en liten pike paa to aar — har set paa hende med slike forundrede øine, som om hun hadde en anelse om, hvad der foregaar i morens sjæl. — Hun elsker manden lidenskabelig, og i enkelte øieblikke siger hun høit til sig selv: «Jeg vælger dig, Johan; intet kan veie op mot det at være din.» — Men saa kommer den lille bort til hende og siger med sin yndige stemme: «Mamma ikke jeise fja mig!» — Det pleier hun si, naar moren gaar paa kontoret; og da vælder moderkjærligheten op i hende og jager alle andre følelser paa dør.»

Majen stanset pludselig sin talestrøm og sat og stirret op i luften.

«Og saa —»

«Jeg kom til at tænke paa mamma, du. Jeg kan ikke tro, at hun har hat den rette moder-kjærlighet.»

«Kanske du ikke har kunnet ta imot, hvad hun har hat at gi dig.»

«Ja, det er mulig.» — — —

«Hvordan gaar det med hende, — hun i boken?» spurte Ragna.

Majen saa ut til at ha glemt, hvad samtalen dreiet sig om.

«Det er sandt. — Ja, hvordan tror du det gaar! Aa, det er saa naturlig. Hun vælger barnet — paa en maate. Hun føler, at alene med barnet vil hun bli ulykkelig, men ogsaa sammen med ham uten barnet. Klokken mangler et kvarter paa ti; da har hun fattet beslutningen. Hun tar det sovende barn i sine arme, skriver i hast nogen ord til manden, og med barnet trykket tæt ind til sig lar hun sig glide stille ned i sjøen.»

«Aa, for en grusom mand!» ropte Ragna.

«Netop der traf du det; det er ham, som er grusom, ikke hun. — Da han fandt brevet, blev han naturligvis fortvilet av sorg og anger. Han hadde bare villet sette hende paa prøve. Han vilde se, hvor dypt den sande kvindelighet stak

hos hende; han haabet, at hun vilde vælge den lille.»

«Saa gik han vel i sjøen han med?»

«Naturligvis. Tre menneskeliv ødelagt for et lunefuldt mandfolks skyld.»

«Fy, for en uhyggelig bok!»

«Ja, den er nifs; men alt er psykologisk rigtig skildret. Du maa læse den selv. Der er nogen gripende skildringer av morens kjærlighet til den lille piken.»

Ragna rystet energisk paa hodet.

«Nei tak, jeg har faat nok av den gjennom dig. Jeg synes, den kvinden var feig. Hvorfor kunde hun ikke heller ha bestemt sig til at leve livet mindre lykkelig uten den manden? Han var ikke engang værd hendes kjærlighet.»

«Naa, det vilde du altsaa ha gjort! Ja, det var det, jeg tænkte.» — Majen sat en stund stille og betragtet Ragna. «Jeg har forresten lagt merke til, at du er litt kjøligere mot din mand, — dine tanker kredser bare om en ting — ungen.»

Ragna blev rød, men smilte mot sin vilje.

«Det er slet ikke sandt, Majen.»

«Der har vi Olav, — la nu mig spørge ham.»

Olav kom op verandatrappen. Han var i hvit lerretsjakke uten snip og slips. Men skjorten, som stak op av vesten, var skinnende ren. Ansigt og hænder var kaffebrune og stak av mot

den hvite jakke, og det mørke haar var blegnet i solen og stod ret tilveirs.

Han var skrub sulten og bad om formiddagsmat.

Ragna maatte indrømme, at hun hadde glempt baade ham og maten, — Majen hadde holdt foredrag.

«Ja, der ser du; jeg har ret. Ikke sandt at Ragna er blit likeglad med dig, siden gutten kom? Hun er nemlig ikke lenger saa forelsket?»

«Jasaa. Ja, du vet det vel du, Majen. Du har engang før optraadt som spaakjerring,» sa Olav.

Majen gjorde en hastig bevægelse i stolen, og øinene saa et øieblik mysende paa Olav. Men da Ragna var gaat, sa hun med et smil:

«Dette er ikke spaadom, det er bare at paa-peke de nøkne fakta. Gutten har altsaa stjaalet litt av kjærligheten til dig.»

«Gjerne det,» lo Olav sorgløst; «saa faar jeg den dobbelt, for han er jo ogsaa en del av mig.»

Majen svarte ikke, stak ham bare utaalmodig med spidsen av sin fine laksko borti den svære, grove støvel, tok boken fra bordet og satte sig til at læse.

Olav bøiet sig over vognen og saa paa det lille sovende væsen.

Majen betraktet ham fra siden.

«Hvem kunde du bedst undvære, Ragna eller den der?»

«Ingen av dem,» svarte han lakonisk.

«Puh, — men hvis du nu var nødt til det?»

«Aa, blaas med dine urimelige hvis'er. Der er ingen, som forlanger slikt.»

«Jo, det hænder,» sa Majen bestemt. «Men naturligvis hænder det ikke dere to noget. Dere har likesom et præ paa at være fri fra alt ondt.»

«Ja, det har vi,» sa Olav let. «Vi er Fortunas yndlingsbarn!»

«En kunde næsten fristes til at tro det. Men der er noget, som heter at lutres gjennom motgangens skjærsild. Er det tilfældet, da maa der sandelig være meget slagg, som trænger at renses bort av dere to.»

«Vi er skapt uten slagg, vi. End du da, hvor mange karat guld inneholder du?»

«Puh, — jeg? Jeg er av et uædelt metal, som kommer ind under ganske andre love. Jeg maa knuses til atomer, jeg, og saa staa op igjen i en ny skikkelse som en kemisk forbindelse med et helt andet grundstof. Jeg gaar og venter paa noget i den genre.»

Ragna var kommet ind med formiddagsmaten og hørte hendes sidste bemerkning.

«Det samme har jeg tænkt paa.»

«Virkelig! La mig høre.»

Ragna skjænket melk i glassene og bød Majen

og Olav av smørbrødfatet, og forsynte saa sig selv, før hun svarte.

«Naa?» Majen var utaalmodig over hendes sendrægtighet. «Kan du ikke snakke, om du spiser?»

«Joda.» Ragna tok en god mundfull og lo, derefter en slurk av melken. — «Du skal gifte dig,» sa hun kort og godt.

«Puh,» sa Majen med en gjep.

«Med en som tilintetgjør alle dine gamle forskrudde meninger om mand og egteskap og kvinde og huslighet, og alt det som du ser saa skeptisk paa,» fortsatte Ragna. «Det er forandringen du skal gjennomgaa. Men han maatte jo være sterk da, — baade av aand og legeme.»

Hun stirret ned i melkeglasset og undlot at se paa Majen. Men Olav hadde fiksert hende de par sekunder, og da han merket en sterkere farve i kindene, tok han øinene til sig igjen.

Majen lo — litt nervøst. Det var første gang, Ragna hadde nævnt noget om giftermaal til hende. Majen hadde flere ganger undret sig over, at hun aldrig hadde hentydet til, at ogsaa hun engang kunde bli hustru og mor. Hun anser mig for ubrukelig, var Majens egen forklaring.

«Der maa nok noget kraftigere til for en slik ubekvem materie, min kjære Ragna, — ellers tusen tak, du.»

Der lød skridt i grusgangen foran verandaen.

«Gjester,» sa Ragna.

«Uf — da gaar jeg,» hvisket Majen og reiste sig. Hun stod stram og overlegen og drak ut av glasset, da Per Gran kom opover trappen.

«Du blir,» sa Ragna med en sjelden bestemt-
het i sit hele væsen. «Per Gran er en god ven
av Olav.»

Og endda Majen var fast bestemt paa at for-
svinde, saasnt den sedvanlige hilsen var over,
blev hun sittende. Hun vilde nødig gjøre Ragna
imot, — og hun vilde vise, at hun var den over-
legne. Da Ragna bad om undskyldning og drog
avsted med vognen og gutten, rev Majen Rag-
nas haandarbeide til sig og tok til at brodere,
som det gjaldt livet.

Minen, som fra først av var avvisende og
stolt, myknet litt efter litt. Det var saa anstren-
gende at se fornærmet ut. Hun hadde manglet
øvelse i flere dage.

Olav og Per Gran snakket om veir og avling
og tømmerpriser og kom tilslut ind paa snak
om salg av en skog, de eiet sammen. De tok
liten notis av Majen, og netop derfor gik hun
ikke.

«Ja, du blir til middag, Per. Jeg maa som
snaest ned og se til karene; kanskje du studerer
disse papirene saalænge.»

Saa gik Olav.

Per Gran puttet papirene i inderlommen paa jakken og vendte stolen mot Majen.

«De har hat godt av landopholdet, ser jeg.»

Majen saa op fra haandarbeidet og vilde til at myse kritisk mot ham; men hun fik det ikke til. Han saa ut til at mene det, fyren.

«De er blit tykkere, og hænderne Deres er ikke saa bleke længer. Men De skulde ikke være saa ræd for at faa solen i ansigtet, frøken.»

«Hvordan vet De, at jeg er ræd for solen?»

«De gaar jo støt med den store hatten, og den er godvenner med bleksotten, den.»

«Hvordan vet De det, — at jeg gaar med hat, mener jeg.»

«Jeg har da øine at se med, vet jeg.»

«Men jeg ser aldrig Dem, og De er da ikke netop nogen lilleput, som blir borte mellom græsstraaene.»

Per Gran bare smilte og dreiet paa sin knebelsbart, saa snudde han litt paa stolen og tok pludselig papirene op av lommen og bredte dem utover bordet.

«Jeg skal straks forsvinde, jeg; bare si fra om jeg forstyrrer.»

Hun forsøkte at være avmaalt, og det lykkedes.

«Aanei da,» svarte Per Gran og tok blyanten for at notere nogen tal.

Da kom der pludselig over Majen en trang til

at ta revanche. Nu var her en anledning. Hun reiste sig og stillet sig ret foran ham.

«Vet De, at jeg aldrig har møtt saa hensynsløs mand som Dem?»

Per Gran nikket rolig og knep det ene øie igjen:

«Jeg skjønner det, ja.»

«Og det falder Dem ikke ind at bede om undskyldning?»

«Hm. Jeg har undskyldt Dem, saa godt jeg har kunnet. Det tar tid, før De lærer, at alle er like for Vorherre. De har kanskje ikke lært bedre end at byfolket blev skapt først — og skal ha de fineste pladser der oppe?» Han pekte op mot den blaa himmel. «Da er det jo ikke at undres paa, om De har vrang øine.»

«Vrang øine!» ropte Majen. «Er De gal, De!»

«Aa, nei, nei, — sæt Dem ned, lille frøken Selbak, — og la os snakke rolig sammen. Ikke har jeg villet fornærme Dem, og ikke har De fornærmet mig; la nu det være op og avgjort.»

Det «lille» gjorde det av med Majen og tonen, det blev sagt i.

Halvt motstræbende tok hun plads og sat og vippt med den ene foten over den andre, fullstendig i vildrede om, hvordan hun skulde klare denne underlige fyren.

Han var hverken ondskapsfull eller dum, Undertiden saa han næsten gløg ut, og allike-

vel kunde der komme noget saa hjælpeløst og bedende i øinene, at han virket forlegen. Men like efter kunde han smile paa den ironiske maaten og knipe det ene øiet igjen — og da var han ufordragelig.

Men almindelig dannelse eiet han ikke. Naaja, det kunde være interessant at undersøke ham nærmere, trods alt.

— — —

Da Ragna en time efter kom ned i dagligstuen, blev hun forundret staaende og lyttet. Det tok nogen sekunder, før hun blev helt klar over, hvem der snakket ute paa verandaen. Majen og Per Gran konverserte paa engelsk!

Og Majen lo — Majen lo! Og Per Gran rettet paa Majens uttale, og lo han ogsaa.

Sagte gik hun ut, samme vei, hun var kommet. Hun hadde tænkt at minde Majen om spaserturen. Men hun forstod, at dette var like-saa sundt for hende.

— — —

«Hvorfor har du ikke fortalt mig, at denne Svineherden» — Majen vrængte formelig ordet ut — «har været i Amerika, Ragna.»

«Jo, det har jeg. Men du har glemt det. — Fortalte han det selv da?»

«M — ja. Han vil vist gjerne snakke om sig selv.»

«Aa — jeg vet ikke det. Han skal tale fly-

dende engelsk,» sa Ragna og skottet bort paa Majen; de stod sammen om eftermiddagen i haven og plukket ribs.

«Jasaa. Ja, det er ofte tilfældet, at folk taler bedre et fremmed sprog end sit morsmaal,» sa Majen likegyldig.

Ragna kunde ikke svare for tilbaketrængt muntherhet. Hun gik nogen skridt rundt busken, bøiet sig ned og skar ansigter for ikke at sprute i latter.

— — Majen ærgret sig senere om aftenen over, at hun ikke hadde fortalt Ragna om deres samtale og om engelsken. Kanske han gjorde et nummer av denne oplevelse ogsaa og satte hende i gapestokken som sidst. Hun brydde sig sytten om at ha nogen hemmelighetsfulde tète å têter med en halvdammet bondeamerikaner.

*

Majen vaaknet ved at en ropte hendes navn.

Nei, hun maatte ha drømt. — Nu var det ganske stille. Hun la sig ned igjen og stak høire haand under nakkeputen for at sove videre.

Da gik døren op, og Ragna stod foran sengen i en blomstret morgenkjole og haaret i en tyk, lang flette nedover ryggen.

«Du maa — komme ind straks, Majen, — aa skynd dig — jeg tør ikke være alene — Olav er kjørt efter doktor —»

Det hørtes som hun frøs og skalv, og Majen grep den nærmeste haand — den var iskold.

«Hvad siger du? Er du blit syk, Ragna?»

«Nei, ikke jeg, men lillegut. Aa, skynd dig! Tænk om han dør!»

«Skru paa lyset! jeg er saa søvnig,» svarte Majen.

Ragna gjorde saa og skyndte sig tilbake over gangen, men lot døren staa oppe efter sig.

Da Majen kom ind i soveværelset, sat Ragna paa sengekanten med armene i kors og stirret med store forskræmte øine paa vognen. Majen gik bort og la haanden paa guttens kind.

«Har han feber, tror du?»

«Hysj, — ja, voldsom feber, og av og til graater han, rigtig saart, som om noget gjør skrækkelig ondt.»

Majen gjespet ugenert og mente, at det sikkert bare var ondt for tænder. «Da er jo alle barn syke.»

Ragna grep tanken med begjærighet.

«Er du viss paa det? Men han er jo bare seks uker!»

Hun skalv i stemmen, og hele kroppen rystet; hun følte sig tør i munden og orket knapt at tale, — sat bare og vogtet paa hver mine og hørte efter hver lyd fra det lille, elskede væsen. Kom der et litet svakt ynk, for hun op og hvisket angst:

«Aa, Majen, — hvad skal jeg gjøre?»

Majen tok sin mest likegyldige mine paa og forsøkte at faa hende til at snakke om noget andet. Men Ragna var døv for alt og svarte bare med et mat smil, naar Majen gjorde sig lystig over det vakre syn, som vilde møte Olav og doktoren, naar de kom.

«Aa, at du orker at tøve nu, Majen, — forstaar du da ikke, at det kan være liv om at gjøre?»

«Puh, han dør nok ikke saa let. Han faar jo av dig, Ragna, og da —»

Ragna reiste sig med et ryk. Det var, som hun fik nyt liv.

«Ja, tror du ikke, at det hjelper, Majen? Tror du ikke, slike barn har mer motstandskraft end flaskebarn?»

Majen smaalo.

«Absolut! Jeg er oraklet i Delfi. Jeg har aarelang erfaring!» En lang, lang gjesp. «Undskyld, men hvor længe tror du din gemal blir borte? Kunde jeg ikke faa lov at krype op i din seng, saa legger du dig i Olavs?»

«Læg dig du, jeg maa sitte her; jeg fik ikke lov at ha ham i armene. Olav mente han hvilte bedst i vognen. Det er grusomt, at jeg ikke kan gjøre noget.»

Øinene stirret hjelpeløse paa det lille feberhete legeme.

«Olav er klokere, end jeg hadde trodd,» sa Majen drog teppet over sig. «Feberpatienter skal først og fremst ha ro. Godnat!»

Ragna snudde gutten paa den anden side og la haanden paa panden.

«Han er saa rar, Majen. Aa, reis dig op og se, er du snild.»

Ragnas stemme var saa skjælvende og fortvilet, at al Majens medfølelse vældet op i hende. Hun forstod, det nyttet ikke lenger at trøste hende med, at der ingen fare var. Gutten var temmelig klein, det var let at se. Han rullet med øinene, og over ansigtet gik der nogen underlige trækninger, som mindet om sankt veitsdans.

«Ta ham op, Ragna — straks.»

Ragna sendte hende et hjælpeløst, bedende blik og gjorde, som hun sa. Men straks hun fik ham i armen, krocket han sig sammen og utstøtte en gurglende lyd.

«Aa, dette er krampel!» ropte Majen, «sæt dig ned og læg ham paa fanget — saan ja.»

Majen sprat op, stak et haandklæde i vandmuggen og la om hans hode. Da strakte han sig ut, blek og stille.

«Olav, skynd dig! Nu dør han! Aa, Gud hjælp os!» jamret Ragna.

Majen stod stum og saa paa. Nu følte ogsaa hun stundens uhygge.

Da kom der et nyt anfald, sterkere end det første. Det lille menneskelegeme krocket sig sammen i smerte, og øinene rullet.

Majen la igjen det vaate omslag paa panden.

«Bed, Majen! Bed til Gud!» ropte Ragna med fortvilelse malet i det bleke ansigt.

«Nei, det kan jeg ikke,» sa Majen stille. «Bed du, hvis du kan.»

«Gud hjælp os! La ham ikke dø snilde, gode Gud! Jeg skal bli ganske anderledes, hvis du gjør ham frisk. Aa, jeg ber dig Gud! — Jeg skal begynde at tænke paa dig for alvor!»

Majen smilte ironisk. Ragna var ikke til at kjende igjen. Hun hadde tapt al sin sedvanlige selvbeherskelse, og denne bønnen fandt hun rent komisk. Men Ragna saa intet andet end det lille skjælvende væsen, som laa utstrakt paa hendes fang.

Da stanset en karjol ute paa gaardspladsen, og et halvt minut efter stod Olav og doktoren i soveværelset.

«Han dør vist, aa skynd Dem, doktor!»

Doktoren smilte svakt.

«Krampe, ser jeg. Kan der straks skaffes varmt vand?»

Heldigvis hadde Bolette hat varme paa komfyren sent paa kvelden for brøddeigens skyld. Den store kobberbeholder var endda varm, og ti minutter efter laa gutten badet og indtullet i et uldteppe og sov rolig.

Feberen var borte for denne gang, sa doktoren. Den kunde altsaa komme igjen? Ragna saa spændt paa doktoren. Hvad visste man i det hele tat om fremtiden? Og hvem raadet for livet?

Han saa spørgende paa Olav, som med opbrettede skjortærmer stod bøiet over sengen, hvor gutten laa.

«Nei, nei, — det er nok saa; men faren er over for denne gang, tror De?»

«Antagelig er den det, ja. Det er nærmest en slags sommerkolerine. Fruen har kanske spist umodne bær?»

«Og det skulde virke paa ham?»

«Det sammen med en let forkjølelse, ja. Godnat, frue. Friskt mod. Det gaar nok bra. Et deilig barn. Han har bra folk at slegte paa. Godnat!»

Ragna vilde spurt meget mere; men doktorens hastverk satte en stopper for al videre samtale. Hun drog Olav i jakken, da han gik, og hvisket: «Kom snart igjen.»

Han nikket og smilte og strøk hende beroligende over haanden. — — —

«Skal jeg være hos dig?»

Det var Majen, som hadde reddet sig ind i sideværelset og nu kom tilbake indsvøpt i et uldteppe.

«Ja — nei, — gjør som du vil. Han sover

nu,» hvisket Ragna. Majen gjespet og skuttet sig, for hun frøs i den tynde habit.

«Jeg hørte, han blev badet. Nu ser han kjæk ut.»

Ragna sat foroverbøiet paa en stol ved sengen med foldede hænder og svarte ikke.

«Det er over, ikke sandt?»

Ragna nikket mekanisk.

«Ja, da lægger jeg mig. Du kan være tryg nu. Hvad sa doktoren forresten?»

«Feberkrampe, — det er værre at ha stivkrampe. Læg dig du, Majen. Jeg er ikke saa ængstelig nu.»

«Nei, du har da ingen ting at være ræd for. Han puster jo saa regelmæssig. Godnat da. God bedring og sov godt!»

Majen kjækket sig i stemmen, men følte straks, hvor det prellet av mot den dystre stemning. — — —

Det var med en flau, tom følelse av at ha været til daarlig trøst og nytte, at hun puttet sig i sengen. Men det var da maate paa utidighet ogsaa.

Og den slags assurancebønner var latterlige.

At Ragna med sin stolte, selvbevisste natur kunde nedværdige sig saa dypt! Tigge om hjælp mot at gi et latterlig løfte om at begynde at tænke paa Gud!

Naaja, imorgen var det naturligvis glempt, og

hun vilde rødme over, hvad et øiebliks svakhed hadde bragt hende til at uttale.

— — — —

Ragna gik frem og tilbake inde i soveværelset. Fra sengen til vinduet og tilbake til sengen igjen.

Jo, det var for hendes skyld, dette var hændt, — for at minde hende om, at engang — engang maatte døden komme til hende som til alle andre mennesker. Denne gang var det ikke blit mere end en sagte banken paa døren.

Men næste gang — — End om den da kom helt ind over tærskelen og ikke gik sin vei, før den hadde hendes elskede lille gut i sine iskolde arme. Og saa skulde hendes lille barn, som var en del av hende selv, som hun hadde baaret under sit bankende hjerte, som hun hadde næret ved sin barm, det varme, bløte, lille legeme bli stivt og koldt og gult og lægges i en trang kiste med de smaa hænder foldet over brystet, og kisten skulde puttes dypt ned i den sorte jord, og jord skulde der kastes over, og der nede skulde den staa dag og nat i alslags veir, ogsaa naar sneen kom, og frosten gjorde jorden haard som is, da skulde hendes lille gut — — —

«Nei, nei, — han maa aldrig dø, aldrig!»

Ragna kastet sig ned paa Olavs seng og begravet ansigtet i puten for ikke at vække gutten og graat ubehersket.

Slik laa hun længe. Da hun endelig reiste sig, var der et rolig, beslutsomt uttryk i ansigtet. Hun bøiet sig over gutten. Jo, han levet. Han sov endda roligere nu, og kindene hadde faat friskere farve.

Aanei, det vilde ha været for brutalt, for grusomt av Gud at fordre hendes første lille barn. Det skulde ikke bli nødvendig heller, for hun vilde, jo hun vilde for alvor begynde at bede til Gud nu, selv om det faldt aldrig saa rart. Hun trøstet sig med et spørsmåal og svar, hun husket fra forklaringen: Hvad er det at bede? Det er at tale enfoldig med Gud i sit hjerte.

Netop saa, ja. Hun vilde ikke bede høitidelig og hellig som prestene i kirken, nei hun vilde tale med Gud. Han vilde sikkert høre hende, om hun ikke brukte de kirkelige ord og vendinger.

Mon han i det hele tat brydde sig om hende og hendes affærer?

Ragna drog et langt, tungt suk. Da maatte jo alt ske ganske tilfældig, da gik en jo altid paa gyngende grund. Nei, nei, — Olav kunde mene, hvad han vilde, og Majen fik smile sit ironiske, lille smil, — hun orket ikke længer bære paa denne forfærdelige følelse av hjælpeløshet, naar noget stod paa. Hvor forlatt og fortvilet hadde hun ikke følt sig, like før gutten kom, — da hadde hun ogsaa i sidste øieblik ropt til Gud.

Det kunde gaat bra allikevel, ja. Men faktum var altsaa, at hun bad, og det gik bra. Da alt var vel over, hadde hun sendt en stiltiende tak, et taknemmelig suk, en slags taaket, ubevisst henvendelse op mot himmelen; men ingen ordentlig formet tak.

Denne gang skulde det bli alvor. Hun saa for sig Olavs forundrede, freidige ansigt og hørte ham si: Gud hjelper den, som hjelper sig selv, — og hørte Majens spottende latter over de innskærkede mennesker, som indbildte sig, at Gud sat oppe i himmelen og tok imot alle de millioner opringninger fra Jord-abonentene. Sæt at der er likesaa mange paa Mars, sa hun engang. Bevares for et net av traade. Og alt dette skal han klare at svare paa. Han kan jo ha sine engler til hjelp hadde Ragna bemerket.

«Si det til alle disse bønnemøte-menneskene! Aanei, de tror nok, han ekspederer det ganz allein.»

Ja, det fik være som det vilde. Der var i hvertfald en Gud, og han maatte være saa vidt forskjellig fra mennesket, at nogen sammenligning var frugtesløs.

Ragna la sig paa knæ foran sengen med de foldede hænder foran ansigtet — — — —

Da hun reiste sig, sukket hun tungt og langt, som ønsket hun at velte al sin sorg ut og lette sit hjerte for den tyngsel, som knuget hende.

Hun satte sig ved vinduet og saa ut i den bleke sommernat. Stilhet, knugende stilhet overalt.

Fra en av nabogaardene kom der av og til et litet bjef fra gaardshunden, og en av unghestene, som beitet ovenfor fjøset, gik endda og gnog. Bjelden, den bar om halsen, gav en gang imellem lyd fra sig og mindet om kirkeklokker, gravklokker.

Jo, det var sandt, som Majen sa den dag — den begravelseringningen var uhyggelig. Men at Majen følte det slik. — —

— — Hun skimtet saavidt taarnet av den hvite murkirke mellem trærne. Mørket, som omgav den var de store, gamle trær paa kirkegaarden. Hun saa tydelig for sig alle de smaa hvite og sorte kors over gravene. Hun hadde ofte læst og regnet ut, hvor gamle de smaa barn maatte ha været, da de døde. Like ved sakristidøren laa en vakker, liten grav. Vor elskede lille Otto, født $25/8$ — død $23/10$ — stod der paa støtten.

Hun husket endnu, hvad hun tænkte, da hun første gang læste den inskription ifjor sommer. Den var av rød granit med et hvitt kors øverst og hadde en hvit marmorplate med inskription paa. Hun hadde bemerket til Olav: Tænk at sette saa stor støtte paa en barnegrav.

Det saa næsten latterlig ut, svarte han.

Aa, hvor litet en forstod, før en selv eiet en slik skat.

Et suk og en liten gjesp vækket hende.

Hun la sig paa knæ foran sengen. Der var kommet farve i kindene paa gutten. Hun stak pekefingeren ind i den lille haand; den klemte fast til, og Ragnas øine straalte.

Mor — mor — —

Først nu sendte hun hende en tanke. Hadde mor oplevet noget lignende? Visste mor, hvad det vilde sige at tigge en av sine barn ut av dødens favntak?

Med ett stod mors ord tydelig for hende, den gang de pakket ned utstyret.

«Naar motgangen kommer, barnet mit, og sorgen banker paa, da strækker ikke menneskenes kjærlighet til — da maa vi høiere op.»

— — — —

«Har du ikke lagt dig, Ragna?»

«Nei, jeg har været saa vaaken; det nyttet ikke.»

Olav drog hende ind til sig og kysset hende ømt.

«Det var ondt at være alene? Stakkar. Men nu kan du sove trygt. Jeg skal vaake, saa du kan faa sove rigtig godt og rolig.»

Ingen protester nyttet. En chaiselong blev flyttet ind fra gjesteværelset og sat langs med sengen, hvor den lille laa. Olav la sig der fuldt paaklædd med et par uldtepper til overbredselse.

Da en halv time var gaat, hørte Ragna, som

laa i Olavs seng, en let snorken. Hun reiste sig halvt op og saa sin bedre halvdel ligge med næsen i veiret i dypeste søvn. Hun gik stille bort og løftet hodet over paa siden. Snorkingen ophørte straks, og han mumlet: «Ja, da, Ragna, bare sov du,» — og sov videre.

Men Ragna sovnet først ut paa morgensiden. —

*

Næste dag var gutten omtrent like kjæk. Han smilte og sprellet med armer og ben og hadde god matlyst. Ragna vogtet paa hver mine; den mindste trækning i ansigtet fik hende til at fare sammen og blegne av skræk og like efter til at bli het av angst. Det kunde komme igjen — det kunde. Hun stelte ham med en omhu som aldrig før. Ikke et øieblik vek hun fra vognen, uten at Olav var i nærheten; hun turde ikke betro den dyrebare skat i fremmede hender.

Nætterne fremover sov hun urolig. Ved den mindste støi for hun op av sengen og bøiet sig over gutten. Fandtes der den mindste antydning til skjælven i det lille ansigt, vækket hun Olav og bad ham se.

De første ganger føiet han hende og fik hende overbevist — rolig og bestemt, som han var, — om at gutten var allright, og hun kunde lægge

sig trygt. Men da det gjentok sig nat efter nat, blev han utaalmodig.

«Holder du paa slik længer, ødelægger du os alle tre, Ragna. Gutten er jo frisk som en fisk! Han siger nok ifra, om noget mangler; for røst har han, det har vi da hørt.»

«Men han kunde faa et anfald og dø stille, mens vi sov; du vet, vi sover ofte svært tungt.»

Olav satte sig op i sengen og gjespet. Ragna iagttok ham spændt.

«Naar du vil vaake slik, mens han er frisk, hvordan skal du saa holde ut, om han virkelig blir syk engang?»

Olav lo, endda saa søvnig han var.

«Nei, jeg vet, det er dumt, Olav; men jeg kan ikke for det. Du forstaar da vel, at jeg helst vil sove?»

«Nei, jeg forstaar ikke det, for hvis du brukte din fornuft blev du rolig liggende, til han skrek saa kraftig, at vi vaaknet begge to, og da skulde nok jeg klare ham.»

«Men naar jeg allikevel vaakner og ligger og tænker paa, om han kanskje har faat feber — den kommer jo saa pludselig — saa faar jeg ikke sove, før jeg har set efter.»

Olav rystet paa hodet og gjespet igjen.

«Du skal tænke riktig, jenta mi.»

Ragna svarte ikke. Hun puttet sig under dynen og vendte ryggen til. Det var forgjæves at

diskutere dette med Olav. Han vilde ikke forstaa, hvordan hun hadde det.

Hun hadde faat hans naadige tilladelse til at la det elektriske lys brænde om natten. En grøn papirskjærm var hængt over lampen, og i det grønne lys saa gutten altid blek ut. Hun gik da gjerne bort og lettet paa papiret, saa det naturlige lys faldt like paa ansigtet, og da det hadde gjentat sig flere ganger truet Olav med at slukke.

«Om han sover aldrig saa fast, maa han jo vaakne, naar ansigtet pludselig blir belyst.»

I aften hadde hun ikke rørt skjærmen. Det var da en fremgang, tænkte Ragna. Men hvorfor skulde Olav være saa urimelig? Kunde han ikke begripe, at hun intet heller vilde end sove — sove — sove gjerne mange dage i træk.

Hun følte sig saa træt. Hun saa ikke lenger ut som en ung lykkelig mor. Hun gik blek og rødøiet omkring og var blit nervøs og irritabel og taalte ikke den mindste spøk hverken fra Majen eller Olav.

Aa, om han visste, hvor hun pintes av disse forførdelige tanker. Om han bare vilde høre paa hende uten at komme med de slagfærdige, ironiske bemerkninger, da skulde hun fortælle alt — alt — —

«Ragna!»

«Ja.»

«Du graater vel ikke?»

«Jeg trodde, du sov, jeg.»

«Hvad er det da, Ragna?»

Olav hørtes søvnig ut, og Ragna visste, at om hun nu midt paa natten begyndte at snakke med ham, vilde de bli saa lys vaakne, at de mistet flere timers søvn, end gutten nogen gang hadde tat fra dem.

«Jeg er bare saa træt, Olav.»

«Ja, forsøk at sove, da, kjære søte, lille Ragna mi.»

Han bøiet sig over hende og kysset det taarevætte ansigt.

Men da orket hun ikke lenger. Han var jo ikke sint, bare saa uendelig god og øm. Og Olav la armen om hende og hørte hende fortælle om den dødens angst, hun gik og bar paa, og om løftet hun hadde git for at faa beholde gutten.

«Men det nytter ikke for mig alene, Olav. Vi maa begynde at leve anderledes begge to — for min skyld maa vi det, Olav. Jeg synes her er blit saa tomt og indholdsløst hos os i det sidste.»

«Det kommer av, at vi aldrig er alene. Majen faar reise. — Vi kan ikke snakke frit ut, naar en tredjemand altid er tilstede. Derfor føler du dig ulykkelig og forlatt og gaar og indbilder dig en masse rare ting.»

«Nei, nei. Vi er meget alene, Olav. Majen er

jo mere ute end inde nu om dagen. Nei, du skal tro, hvad jeg siger: Det kommer fra mig selv — fra Gud — alt dette. Og bare at jeg nu har faat sagt dig det, gjør mig saa let og glad.» — — —

Det viste sig ogsaa paa Ragna, at en del av byrden var veltet av hende. Hun hadde ikke længer det forpinte uttryk, som av og til kunde komme i øinene, naar hun hengav sig til at reflektere over deres forhold til dødens og livets herre.

Olav hadde nu likesom overtat en del av løftet. Og han hadde ikke avfeiet hende med ironiske, lette bemerkninger, men ligget stille og hørt efter og tilslut lovet hende at tænke paa det, hun hadde talt om. — — —

*

Dagene gik. August kom med otte dages regn og blæst, og Majen følte sig med ett tilovers indenfor de fire vægge. Horisonten blev indsnævret. Ansigt til ansigt med de nygifte blev hun mer og mer klar over, hvor meget hun var gaat glip av, og hvor fattig livet vilde bli hjemme i den store murkolloes efter disse ukers frie liv i skog og mark. Hun talte hver dag om at reise, men enten blæste det for meget, eller hun opdaget, at de tynde saaler paa skoene ikke taalte fugtigheten, selv om Olav lovet

hende skyds til stationen — eller Ragna fremmalte hvor mange gange kjedeligere det nu var inde i byen. Haakon borte, tante borte, onkel optat med forretninger — og en ny, kjedelig pike, som vel var flink, men ikke hyggelig.

Ferien hadde hun faat forlænget til sidste august, og den tyvende var barnedaaben bestemt. Helst vilde Ragna hat den før nu, hun visste gutten kunde bli syk; men barnedaab og onkel Klaus og tante Hilda kom jo samtidig, og Olav vilde gjerne ha alt høiet i hus før den visitten, for onkel Klaus og tante Hilda maatte ha en cicerone.

— — —

«Jeg vilde aldrig ta imot et tilbud om at staa fadder til et barn,» sa Majen en dag, Ragna spurte hende, om hun vilde ta luen av og paa gutten ved daaben.

«Hvorfor?»

«Fordi jeg vilde føle det som en blasfemi. Jeg er ikke saa stok fordærvet heller, at jeg kan haane kirken ret op i ansigtet.»

Saa maatte det bli Karen da, og Emilie fik følge med. Men hadde Majen lyst at bli fik hun dele værelse med dem begge.

Majen gik uviss i flere dage. Det var længe, siden hun hadde truffet den dydige tante Lorck. Ragna og Olav hadde vist sig trofaste og taktfulde og aldrig med den mindste hentydning

mindet om de mislykkede eksperimenter for to aar siden.

Og det kunde være moro at gjøre bekjendtskap med de rare sjøfolkene nede paa Sørlandet. Den manden hadde hun aldrig set.

Og saa — — ja, hun var likesom ikke færdig her endda. Hun maatte ha en tid til at si farvel til alle de kjære kjendte steder, alle de morsomme spaserveie, hun selv hadde opdaget, alle de rare troskyldige menneskene, som endda gik der og sa du og allikevel saa paa hende som et væsen fra en anden klode.

Ja, om det var dyrene, saa hadde de faat en plass i hendes bevissthet. Hver morgen, naar sveitseren drev kuene ut av fjøset for at faa dem over i havnegangen, stod hun ved vinduet og moret sig over alle de spilopper, de fandt paa, kuene. Hun kunde alle tilropene, hun kjendte navnene paa de gjenstridige, som vilde gaa sine egne veie og ikke brydde sig om sveitserens truen og lokken, før de kjendte et slag av pisken over ryggen, — hun kjendte sig igjen i de opsætsige, lunefulde. — — Ogsaa hønsene! Hun følte en egen ny fryd, hver gang hun opdaget et hvitt, nylagt egg borte i verpekasserne, og naar hun kom med begge hender fulde og viste frem sit fund, straalte øinene som paa et barn, hvis Ragna belønnet hende med eggedosis paa betingelse av, at hun vispet den selv.

Majen grep sig i, at hun sukket ved tanken paa at vende tilbake til byen.

Naar hun tænkte sig rigtig om, var der ikke en eneste ting, som drog hende. Ikke en av alle de blaserte, livstrætte veninder hadde den plads i hendes hjerte, at hun orket ta sig sammen og skrive et skikkelig brev. Nogen faa linjer paa et prospektkort var alt hun hadde drevet det til.

Hun sov som en sten — sov, spiste, spaserte, med litt musik imellem, eller hun hjalp Ragna med husets stel.

Siden gutten blev syk den natten, hadde hun sandelig frivillig paatat sig støvtørringen nede i stuerne. Med et par av Olavs gamle hansker paa gik det ganske bra.

Og Per Svineherde hadde set med store øine paa hende en dag, hun sat ute paa verandaen iført et av Ragnas store kjøkkenforklær og vispet egg og sukker til en kake. Hun hadde faat den fikse idé at sende pappa en egenhændig bakt kake til fødselsdagen, — og tænk den blev vellykket.

Græsselig moro da hun fik pappas tak — paa rim pr. telegram:

Kaken god ane lod Majens dyder skjulte nyder nu den ære i lyset at være. Grav dem ei ned, bli bare ved! Snart kommer flere, vil konkurrere.

Hun fik det netop, som denne Per Gran igjen sat inde og drak kaffe en dag. Han hadde nok mange slags forretninger sammen med Olav, lot det til.

Det pøste utenfor, og alt var likesom pludselig blit saa intimt der inde. De rykket hinanden saa tæt indpaa livet allesammen.

Verset kom pr. telefon, og Olav hadde notert det ned. Dagen efter fik hun det skrevet nede paa stationen.

Isj, han hadde smilt saa medlidende den fyren, da han fik forklaring paa, hvad det gjaldt.

En formkake! Naa! Den første kanskje?

Joda, og kanskje det blir den sidste hadde hun svart, da hun blev var det væmmelige smilet.

Næste gang sender du et brød, sa Ragna.

Uf, hvorfor i alverden hadde hun gjort det, hun gjorde; det var dumt. Hun holdt de smale, hvite hænder med ringene paa i veiret og lo.

«Stakkars! Det vilde bekomme os alle ilde.»

«Ja, ringene maatte naa av,» sa Per Gran, og saa knep han naturligvis øiet igjen; «det duer ikke at ha andre end slik en som fru Krohns, naar en skal bake brød.»

«Ja, da faar jeg nok aldrig bakt et brød i mit liv; for en slik lænke passer ikke til mine fingrer,» hadde hun svart.

Siden hadde hun ikke set ham. Men jamen hadde hun ikke for moro skyld forsøkt at sætte

en julekakedeig dagen efter. Hun var fortvilet, da deigen hang sig fast i alle ti fingrer, og hun ingen vei kom. Men Ragna heldte mel paa, og efter megen latter og voldsom viljeanstrengelse blev den endelig saapas, at den lot sig haandtere og forme til et brød. Og den hævet sig virkelig.

«Den gaar fint,» sa Bolette, og Majen tømte hele indholdet ut paa bakebordet, og armbevægelsen begyndte igjen.

Da hun endelig hadde faat den paa platen og smeldt døren igjen til stekeovnen, la hun sig saa lang hun var paa sofaen, strakte de verkende arme bakover og forsikret Ragna, at intet i verden skulde formaa hende til at gi dette nummer da capo.

Men da hun med egne hænder hadde tat julekakerne ut av ovnen og fik hæderlig omtale for den vellykkede debut, vaaknet en hittil slumrende trang hos Majen.

«Jeg er altsaa ikke umulig da,» sa hun til sig selv.

— — — Da Ragna fik det travelt med forberedelserne til den store begivenhet, barne-daaben, var Majen likesaa ofte at finde i kjøkkenet som inde i stuerne iført kjøkkenforklæ og halværmer.

«Det er moro, Ragna, — det er vidunderlig altsaa,» sa hun første gang, hun hadde lavet

en pudding paa egen haand. «Tænk dig du, at mine hænder, som ikke har bestilt andet i snart ti aar end at fingre paa de apparatene, at de kan fremtrylle spiselig og velsmakende mat!»

Ragna sa ikke, hvad hun tænkte paa. Hun husket tydelig en klubaften for fire aar siden i Majens hjem. Majen og hendes veninder hadde kappedes om at harcellere husarbeidet og overgik hverandre i at fortælle de utroligste historier om deres egen og andres absolute uvidenhed i matlavning. De hadde været morsomme og yderst slagfærdige. Ragna hadde med harme maattet indrømme, at de tok sig knakende godt ut, da de gjorde sig vittige paa huslighetens bekostning .

Som om Majen gjettet, hvor hendes tanker var, sa hun leende:

«Tænk, om jeg pludselig trinte ind i klubben vor med en puddingform i en haand og en julekake i den andre. De orket naturligvis ikke at le av et saa prosaisk billede; men for et haanlig smil de vilde sætte op. Og saa dette kostume! — Vet du, hvad vi gjør! Imorgen tar du et billede av mig i den situation, og saa sender jeg det til mamma. Stakkar, saa kan hun vise det til de andre pensionærer og indbilde dem at hendes eneste datter er et pragt-eksemplar — sprunget direkte ut av alle hendes glimrende teorier om de unge pikers opdragelse!»

Og Majen lo, — lo saa hjertelig, at det længe efter klang i Ragnas ører og trængte helt ind i hendes hjerte og la sig der som et litet glædesfrø.

End om det blev regnet med som et forsøk paa at leve for andre dette, at hun holdt fast paa Majen, trods Olavs gjentagne forsikringer om, at hun ikke længer hadde nogen forpligtelser til at beholde hende.

«Først nu ser det ut, som om hun befinder sig vel her. Ser du ikke, hvor hun er forandret,» svarte Ragna engang.

Jo, Olav saa det. Majen var ikke den samme. Det affekterte, overlegne væsen var ikke længer saa fremstikkende. Blasertheten hadde git plads for naturlig munterhet, og ansigtet hadde faat farve, øinene liv og hele skikkelsen mere spændstighet.

«Men jeg er bange for, hun vil falde aldeles sammen, naar byluften igjen trønger ind i hende. Hun har ikke den indre drivkraft, det er dig som nu animerer hende.»

Ragna hadde sin egen mening, men sa ikke stort.

«Vær bare rigtig hyggelig mot hende den tid, hun har igjen og la hende aldrig faa indtryk av, at vi er færdig med hende,» bad hun.

Olav lovte at gjøre sit bedste. De hadde jo hele høsten og vinteren for sig selv, og hvis

Ragna virkelig mente det var saa bra for Majen at bli, fik de forsøke at holde ut med en tredjemand et par uker til.

«Men det er et offer,» føiet han til.

Ragna nikket ivrig.

«Netop, ja. Og derfor er det saa sundt for os.»

Olav trak paa skuldrene og gik ut av værelset med en martyrmine. Men han frydet sig i stilhet over, at Ragna lot til at være kommet over det nervechok, guttens sykdom hadde git hende.

Kanske Majen avledet en del av den nervøse omsorg og den overdrevne ængstelse for gutten. I hvertfald var Ragna kommet sig de sidste dage. Hun var igjen blit den sunde, livlige Ragna, som bragte solskin og hygge med sig, hvor hun færdedes.

Tante Hilda og onkel Klaus var kommet til Furnes, og Majen angret ikke paa, at hun hadde lat sig overtale til at bli. For hun likte straks onkel Klaus, og hun hadde en stille fornøielse av at iagttå og høre paa tante Hilda, naar hun begyndte at utspørge Ragna om alt, som vedrørte de huslige sysler paa en bondegaard.

Onkel Klaus var paafærde baade sent og tidlig. Olav viste ham om paa eiendommen, og onkel Klaus trippet tyk og fornøiet ved siden av Ragnas mand og nikket forstaaelsesfuldt, naar de i samtalens løp ved et uoverlagt spørsmål fra hans side kom ind paa ting, han ikke skjønte sig paa.

«Hm, hm, javel,» sa han da med et aandstraværende blik og gled behændig over til mere kjendte emner.

En fuldstændig ny verden aapnet sig for ham her oppe, og onkel Klaus maatte for sig selv indrømme, at der fandtes ting mellem himmel og jord, som en sjøulk ikke kunde klare saan paa flyvende flekken.

Alt dette med vekselbruk, og kunstgjødsel, og maskiner og moderne fjøsstel med mandfolk til at stelle kuene kom veltende over ham, saa han mistet sin sedvanlige balanse.

Han hadde levet paa de blaa bølger og i den lille salte sjøbyen fra han var en næve stor og hadde aldrig eiet interesse for dem der inde i landet, som gik og drog sig bak en plog og — bare var bønder.

Nei, at være en real norsk kar, det var det samme som at være sjømand, — alle de andre stakkarne hadde han hat vondt av.

Der blev litt ugreie i hans tankespind nu. Han hadde indbildt sig at være saa omtrent færdig med at lære noget nyt, onkel Klaus, og derfor smakte det ikke at maatte indrømme for hver dag, som gik, at det var et ganske herlig liv en slik storbonde førte.

Dengang Ragnas forlovelse som en bombe faldt ned i deres hus, hadde han rigtignok med begeistring snakket om bondens arbeide som det næst bedste efter sjømandens. Han maatte jo ta Ragnas parti mot Hilda, som mente forbindelsen vilde bli til skam for hele familien. Men han tænkte rigtignok dengang, at avstanden hadde været mange gange større. — — —

Da han hadde været paa Furnes i fem dage, bemerket han til Olav:

«Det er bare en eneste ting, som mangler

her —» saa tok han fat i Olav og dreiet ham rundt, saa de saa Glommen, som bred og rolig blinket i solskinet, — «en fuldrigger der nede, en skute for fulde seil i bidevind!»

«Det vilde bli en klein seilas, onkel Klaus. Nei, dere maa ha noget for dere selv, dere sørlændinger ogsaa. Og sjøen med alle de stolte skuterne kan dere sandelig være kry av. Jeg glemmer aldrig det mægtige indtryk jeg fik av havet i sin vælde og skjønhet, da vi var hos dere.»

Onkel Klaus knep munden sammen og nikket fornøiet, da de gik ind. Slik skulde det være, ja: Bonden og sjømanden maatte anerkjende hinandens geschäft, selv om ingen av dem for hele verden vilde bytte med den anden. — —

*

Majen betragtet sig selv som visevertinde paa Furnes; det var blit slik av sig selv, litt efter litt.

Ragna var optat med gutten og forberedelserne til den store dag, og selv om Olav gav hende carte blanche i pengeveien og bad hende ta al den hjelp der trængtes, maatte alle foranstaltninger passere revy gjennom Ragnas hode.

Tante Hilda hadde langt vanskeligere for at finde sig selv og sine egne tanker igjen end onkel Klaus.

Da han var kommet til den store konklusion, slog han sig tilro og nød de goder Furnes hadde at byde paa baade inden- og utendørs.

Ikke saa med tante Hilda. Hun var kommet til Furnes med en — tildels ubevisst — baktanke om at finde mange feil og mangler ved den unge frues første forsøk paa egen haand, og hadde en indgrodd fordom mot alt som hadde navn av bønder, og en række forskrudde begreper om, hvordan disse bønder levet sit liv.

Hun hentet sine billeder om landmandens liv fra de smaa gaarde nede ved sjøen, hvor manden like meget var sjømand og fisker som gaardbruker. Og de faa ganger, hun hadde stukket næsen indenfor døren til disse smaa gul- eller rødmalte huse, mente hun at ha faat det rette indtryk, hvordan bønderne hadde det.

Da hun saa kom til Furnes, maatte hun pludselig foreta en omveltning i sine meninger. Og for en konservativ dame som tante Hilda var det en ikke liten revolution, som maatte til, før der blev nogenlunde harmoni mellem hendes indre og de nye forholde. —

«Merkværdig hvor godt Ragna klarer det,» sa onkel Klaus en dag til sin kone. «Hele maskineriet gaar saa stille og lydløst; en hører likesom ingen kommandoord; men en merker, at de er git i rette tid, — ja, for det er kunsten,

ser du. Tilsjøs er det hele hemmeligheten ved at holde orden paa skuten, intet braak og skjend og utidig mas, men —»

Fru Hilda gjorde en utaalmodig bevægelse.

«Aa, det vilde nu være underlig om det ikke til daglig er litt knirken iblandt. De var ikke mennesker ellers. Og saa skal du huske paa, hun har megen hjælp; denne kusinen for eksempel — hun er jo nærmest som en koldjomfru at regne.»

«Nydelig dame!» utbrøt onkel Klaus.

«Altfor blek; hun ser sykkelig ut,» sa fru.

«Ja, ja, naturligvis. Men hun minder meget om disse engelske ladyerne.»

«Uf, ja, — disse stive, overlegne damerne, jeg husker dem nok. Jeg har aldrig kunnet utstaa engelske damer. De ser saa kolde og hjerteløse ut.»

Onkel Klaus sat godt tilbakelænet i kurvstolen ute paa verandaen og tok lange drag av pipen og saa inderlig fornøiet ut. De hadde faat en riktig god middagslur idag; ikke en eneste flue hadde genert dem. Han hadde været paa jagt med en sammenlagt avis og resultatet var en masse mord paa samvittigheten — og en herlig lur.

Nu skulde kaffen smake.

«Jo, se der har vi frøkenen,» sa onkel Klaus høit.

Majen kom med kaffebrettet, nikket venlig og spurte om de hadde hørt gutten. Ragna var ræd, han hadde holdt dem vaakne. — — —

«Si mig en ting,» sa onkel Klaus pludselig, efter at han hadde sittet og tænkt sig om en stund, — «hvor befinder Deres søster sig henne i verden?»

«Min søster?»

Majen dalte ned paa en stol og saa fra den ene til den anden.

Onkel Klaus rømmede sig og saa bort paa sin kone. Men fru Hilda holdt øinene stivt fæstet paa hækletøiet.

«Ja, vi har jo hørt litt om hende — hm. Ja, De undskylder vel —»

Majen smilte velvillig.

«Aa, kjære Dem, det generer ikke mig det spor. De har altsaa hørt om hende?»

«M—ja, det vil si, Hilda —»

Majen saa paa tante Hilda. Hun knep munden igjen og satte haken tredobbelt og løftet øinene mot Majen.

«Hm — ja, hun hører jo til de saakaldte frie kvinder,» kom det nølende.

«Hm — hm. Er hun paa en slags anstalt nu, eller —» skyndte onkel Klaus sig at si.

Majen svelget noget. Der fór en hastig rødme over ansigtet; saa tvang hun sig til at smile mysende.

«Ja, desværre, — hun er nok havnet paa en — en slags forbedringsanstalt.»

«Og det gaar bra? Hun viser bedring?»

Onkel Klaus bøiet sig fremover og hvisket. Ansigtet var saa kostelig at se paa, og fruene var saa ængstelig og komisk alvorlig, at Majen et øieblik glemte den forsmædelige beskyldning og svarte muntert:

«Jo tak, det gaar vist bra. Hun har slaat sig paa husligheten pludselig, og det ser ut, som den skal redde hende fra at gaa helt tilbunds.»

«Hm, hm, hm. Det var glædelig — rigtig glædelig. Jeg skal si Dem, frøken; min søster — Ragnas mor altsaa — har altid omfattet Deres familie med stor kjærlighet og —»

«Aa — naah! Det er fra hende, De har hørt om slegtens utskudd?»

Majen hadde reist sig; næseborene skalv og øinene lynte blekblaa.

«Aldeles ikke! Aldeles ikke! Karen har aldrig med en stavelse hentydet til Deres søster. Neida, neida. Men siden De spør, vil jeg fortælle Dem det. — Nei, det kan du gjøre, Hilda; jeg har jo ikke hørt det med mine egne øren.»

Onkel Klaus var blit het og blank og viftet sig med lommestørklæ over den blanke isse. Han var mot sin vilje kommet ut paa glatisen. Han likte ikke den vending, samtalen hadde

tat; det var ikke sladrelysten, som hadde lagt ham spørsmålet i munden; det var bare den rene interesse for svogerens søsterdatter. Og da han saa Majen gaa der og stelle i Ragnas nydelige hjem, pen og bra og ordentlig, blev han pludselig grepet av medfølelse med den berygtede datter.

«Ja, siden De spør, er det bedst at fortælle, hvordan vi har faat greie paa det,» sa tante Hilda og la hækletøiet ned i fanget. «Piken vor, ser De, er i slegt med en pike, som har tjent hos Dem.»

Majen nikket spændt.

«Det var vel Gudrun, det?»

«Jeg vet ikke, hvad hun het.» — Tante Hilda blev spakere og spakere. Hvem skulde tænkt at et saa uskyldig spørsmaal fra Klaus skulde bringe frøkenen i saan harnisk! — «Men hun har flere ganger skrevet og fortalt vor Maren om en datter, som gjør fruene og advokaten slik sorg, især fruene. Hun graater nat og dag, fordi datteren gaar paa gale veie istedetfor at bli med i nogen av hendes foreninger, siger hun.»

«Javist, ja.» Majen nikket grundende, myste litt og sa: «Men om os andre har hun altsaa intet fortalt?»

«Nei, nei, — kjære Dem; det var jo bare den ene. De andre barnene var da saa bra saa, saa svært bra,» sa onkel Klaus.

«Der har vi Ragna og Olav, ikke nævn mere om dette, er De snild,» sa Majen raskt og reiste sig for at skjænke kaffen.

Onkel Klaus drog et lettelsens suk. Han hadde været taktløs — en topmaalt idiot. Naturligvis tok hun sig nær av søsterens fald. — Det var forresten et pent træk; han likte hende endda bedre for dette. Han vilde huske denne samtalen; han vilde se sit snit til at gjøre denne bommert god igjen. Stakkar, saa blek hun var. Hun hadde vel ikke tænkt, det var saa vidt bekjendt.

Ragna og Olav saa spørgende paa de tre; de følte begge den trykkede stemning. Men Majen skjænket kaffen med et smil og bød om, mens Olav og Klaus kom i ivrig samtale om veir og veirmerker.

Ragna la et aapent brev i Majens fang:

«Læs det og si mig saa, hvad vi skal gjøre.»

Brevet var fra Ragnas mor. Karen kunde ikke komme. De maatte faa en anden fadder. Hvorfor ikke Majen?

Hun rystet bestemt paa hodet:

«Vi kan snakke om det siden.»

— — —

Efter kaffen forsvandt Majen, da hun hadde baaret ut kaffebrettet.

«Si til Ragna, at jeg tar mig en lang tur, jeg

har litt hodepine,» ropte hun bort til Olav, som sammen med onkel Klaus stod og betraktet grisene, der veltet sig svære og skidne i indhegningen foran grisehuset.

Olav nikket.

«Merkelig at to søstre kan være saa forskjellige,» sa den anden og fulgte Majen med øinene.

«Søstre, hvad mener du? Majen er jo eneste datter!»

Da gjorde onkel Klaus formelig et litet luftspring. Hadde ikke gjærdet tat imot ham, var han vel havnet i mindre hyggelig selskap. Øinene blev staaende paa stilker, og pipen for bortover græsset.

«Hvad staar paa?» ropte Olav. «Ser du noget?»

Han fulgte onkel Klaus's blik; men det var rettet mot den blaa, klare himmel, og der oppe saaes ikke andet end nogen graa og hvite skydotter, som drev sagte avsted.

«Hvor gik hun hen? Jeg maa ha fat i hende og det paa flyvende flekken! Forstaar du ikke, at jeg har gjort noget — noget som — nei, jeg har aldrig hørt paa maken! Naturligvis lyver den jenta, slik som de pleier — fy for — —»

Onkel Klaus's lille, tykke, trinde skikkelse vred sig i konvulsiviske trækninger.

«Hvad har du gjort?»

«Vi har — vi har spurt hende efter søsteren, hvordan det gaar hende paa anstalten!» ropte onkel Klaus, «og hun lot, som hun hadde en slik søster, og svarte at det gik bra! Men jeg ante noget — ja, jeg gjorde det, Olav. Herregud, dette ender galt for os alle!»

Olav tok ham i armen og bad ham ta det med ro.

«Se, her er pipen din. Lat som ingen ting, det er det bedste. Jeg skal indvie Ragna i misforstaaelsen, og saa kan du bare være som før -- eller litt mere elskværdig mot hende.»

Onkel Klaus nikket gjentagne ganger uten at svare. Han hadde visselig faat en idé — for han smilte muntert.

«Er hun forlovet, Olav?»

«Det tror jeg ikke.»

«Naa, men hun blir det vel. — Si mig, hun er vel en bra pike?»

«Naturligvis,» svarte Olav uten at blunke.

Onkel Klaus dampet kraftig videre og hadde ganske mistet interessen for de firføttede hindsides gjærdet.

— — — — —
Imidlertid gik Majen raskt nedover mot granskogen. Hun hadde fundet sig en avsides plads derinde, et godt stykke fra veien. Hun var besjælet av et eneste ønske nu, at være fri

for menneskene, gjemme sig bort for at kunne tænke.

Dette egtepar hadde ødelagt freden paa Furnes. Den dumstolte skipperkonen og den lille vrøvlete manden kunde være bra nok nogen dage, men ikke mere. Og saa vilde de alliere sig med søsteren for at faa noget sensationelt at fordrive tiden med.

Søsteren! — Sandelig, det var noget i det. Hun saa sig selv derinde i byen som en helt anden, end den hun nu var. Jo, der fandtes en søster; men hun laa og sov, laa i hi, tok sig en ferie for at samle kræfter til at kunne gjenopta det gamle elendige liv.

Om de visste, hvor godt de hadde truffet blin-ken, de to provinsmennesker!

— — Gudrun var altsaa mammas fortrolige. Hun beklaget sig over sin datter, og Gudrun skyndte sig at fortælle familieskandalen videre, tilsat diverse pikante krydderier.

Majen smilte haanlig. — De blev flauere begge to. Stakkars den lille manden; han mente det igrunden godt.

Nei, det var det indskrænkede, selvgode kvindemenneske, som hadde irritert hende mest.

Det avskyelige ordet: Fri kvinde! — Det var jo det, hun længtet efter at bli. Og saa var hun ufri, slave, træl.

Og dog visste hun, at i en mandjevning vilde hun bli placert saan omtrent midtveis, — der fandtes en masse unge damer, som hadde mere at skamme sig over end hende; men naturligvis, der var likesaa mange pragteksemplarer, som aldrig hadde vovet sig utenfor den av mamma og pappa optrukne grænse. Men disse babyer hadde litet at rose sig av.

En hund, som altid blev ledet i lænker, kunde da umulig bli tilsølet, selv om den følte den voldsomste lyst til at bjeffe sammen med gatens herreløse bikjer.

Hun var aldrig blit ledet. Aajo, naar mamma hadde faat det indfald, forsøkte hun jo at dra hende med paa sine veie; men den lille stridige voven hadde saa altfor længe sprunget alene omkring, at barnepiken opgav at fæste lænken om den gjenstridiges hals og lot den løpe frit omkring.

Majen lo høit av sine sammenligninger.

Stakkars lille bissevov! sa hun med et medlidende smil, og derfor er ingen mere glad i dig. De maler dig allesammen meget sortere end du er. Ingen forsøker at vaske væk smudset; de tror vel, du er skidden helt tilbunds.

Hun var naadd frem til sin specielle yndlingsplads — et liten rydning midt inde i tykke granskogen. Selve fjeldet dannet en naturlig bänk med rygstøde, dækket av tæt grøn mose.

Den kunde ikke sees fra veien; men hun hadde en herlig utsigt nedover skraaningen mot elven.

Majen elsket at sitte her med en god bok og vite, at ingen kunde komme og forstyrre hende. Som oftest blev boken liggende aapen i fanget, og hun hengav sig til sine egne tanker.

Fra først av var de et vildt kaos; den ene slog den anden ihjel, og hun fik hodepine av allt det braak, de gjorde i hendes hode. Men eftersom hun blev mere vant til at færdes paa egen haand, fik tankerne bestemte veie.

Her oppe hadde hun lat hele sit liv passere revy. Og hun hadde forsøkt at male fremtiden. Det sidste var værst. Hun eiet ikke illusioner, ingen drømmer, ingen ærgjerrighet; graat i graat laa livet foran hende: Telegrafene, trikken, op trappene, tomme stuer, mamma paa møte, hun selv henslængt paa en sofa med en roman, maaltider med skjendeprekener, eller enetaler av mamma, referat fra sidste møte, — en veninde dann og vann, som kom for at raadføre sig om nye dragter, hatter, bluser, — bridge og herrer, — hul, tom passiar med kvalme etterpaa.

Hun hadde set sit liv i perspektiv, følt hvor det var værdiløst og fattig og var blit slaat av tomheten og humbugen; men hun hadde ikke øinet nogen utvei til forandring. — Og snart skulde hun til at repetere det altsammen.

Hun trak den hvite kaape paa og lænet sig tilbage mot mosryggen.

Om hun nu døde her oppe pludselig — eller paa en anden maate forsvandt fra verden — hvad saa?

Vilde et eneste menneske fælde en taare og savne hende? Kanske mamma. Aajo hun vilde nok sørge, men mest over det forspildte liv. Og vilde kanskje til at begynde med føle anger over, at hun ikke hadde opdraget hende bedre.

Stakkars Majen, vilde Ragna si og graate. For Ragna var god; hun hadde et varmt, medfølende hjerte, og hun var ikke lenger saa dømmesyk nu. Spesielt efter dette med gutten var der kommet noget mildt over hende, noget mer kvindeligg og yndigg og opofrende. Hjertet hadde likesom utvidet sig. Undertiden følte hun virkelig, at Ragna var glad i hende.

Hvorfor skulde hun ellers overtale hende til at bli over barnedaaben? — —

Ja, saa var det denne fadderhistorien. — Aanei, den «frie kvinde» fik holde sig utenfor kirkens enemerker. Utenfor — utenfor — utenfor alt som de andre bra menneskene tok del i.

Majen sat en stund stille med lukkede øine og nød sin egen smerte, indtil taarene sagte silret ned over kinderne. Aa, sukket hun og lot dem silre. Det var længe, længe siden, hun

hadde graat. Det var deilig at kjende, hvordan der løsnet noget et sted inde i hende, deilig at graate frit ut, bare graate uten at tænke, uten at frygte for at nogen skulde overrumple hende.

Med ett skvat hun op og fandt lommestørklæ frem. En fugl — en nedfalden kvist — eller hvad var det?

Der var det igjen! Det skulde vel ikke være bjørn her?

Et menneske — en mand — — røver, fant, overfald, mord løp det gjennom hendes bevissthet med lynets fart.

Hun stod paa sprang, da Per Grans kraftige skikkelse viste sig mellem to graner.

«Aa!» ropte Majen og sank ned paa bænken. «Hvor De skræmte mig!»

«Jasaa, det var da leit.» Han stod rent forvirret og saa paa Majens ansigt, som bar tydelige spor efter taarerne. — «Jeg ante ikke, at her var folk; jeg skulde bare ta et billede av denne utsigten.»

Nu først opdaget Majen, at han hadde et fotografiapparat i haanden.

«En søster i Amerika er saa glad i dette stedet.»

«Aa, er det Deres? Det visste jeg ikke. Det ligger da nærmere Furnes. Jeg har altsaa gaat paa ulovlig grund.»

«Har De været her ofte kanskje?»

Per Gran stelte med apparatet og stod med ryggen mot hende.

«Mange ganger,» sa Majen og reiste sig. «Her er saa fredfuldt og vakkert.»

Et knep, — billedet var tat.

«Saa faar jeg lov at — at ta et billede av Dem med det samme?»

«Det kommer an paa prisen,» sa Majen.

«Aa, den klarer De nok.»

«Jeg? — Det faar da bli Dem, som betaler mig,» lo hun.

«Gjerne det,» svarte han.

Fyren var nok øvet, lot det til. Før Majen hadde tænkt paa en flatterende stilling, hørte hun nok et knep, og Per Gran smilte fornøiet.

«Saa tak.» —

Majen blev sittende.

«Jeg trodde, De var reist.»

«Nei, desværre, — og det angrer jeg paa.»

«Det var leit.»

«Den sætningen har De sagt en gang før,» sa Majen.

«Saa. Det var — det var rigtig leit det ogsaa,» sa Per Gran og knep det ene øiet igjen.

Manden hadde et andet væsen end nede paa Furnes. Han var ikke saa bred og overlegen; han var nærmest gutteagtig genert.

«Værsaagod — her er plads til flere,» sa Majen og flyttet sig længer ut paa bænken.

Han saa sig uviss om.

Majen hadde faat sin overlegenhet tilbake og saa mysende paa ham. En merkelig paaklædning. Graagrønne benklær puttet nedi høie skaftestøvler, stivetøi og hvit jakke og paa hodet en skyggelue av vasketøi. Men ren var han — og vistnok nybarbert.

«De skal altsaa være fadder allikevel da?»

«Nei,» sa Majen kort. «Jeg passer ikke til denslags. Jeg gaar aldrig i kirken.»

«Ikke det?»

«Nei, jeg kan ikke utstaa prestenes præke-maner.»

Nu satte Per Gran sig, la armene i kors og lænet sig bakover mot fjeldvæggen, saa han kunde se Majens ansigt.

«Men De sa jo, at De aldrig gaar i kirken.»

«Ja.»

«Men da begriper jeg ikke, hvordan De kan ha noget kjendskap til prestene.»

«Beständig er De saa docerende og — og kjedelig.»

Per Gran smaalo.

«Ja, det er altid kjedelig at møte sandheten, naar en har villet undgaa den.»

«Sandheten?» mumlet Majen. «Vet De, hvad sandheten er? Jo, at prestene er de mest dømmesyke mennesker i verden.»

«Men De gaar jo aldrig i kirken?»

Per Gran bøiet sig fremover og saa hende ind i ansigtet.

«Jeg har været der saapas mange ganger, at jeg har faat et indtryk for livet.»

Per Gran nikket.

«Saa — — Det forundrer mig. Jeg trodde, De hadde en utpræget retfærdighetssans.»

Majen svarte ikke, sparket bare med den ene taaspids til en sten og svøpte kaapen tættre om sig. — Var han slik, at han forsvarte prestene, det saa han ellers ikke ut til.

«Hvad mener De egentlig om mig?» spurte hun pludselig og stod foran ham. Det var moro at se, hvor forlegen han blev. Han hadde nok ikke ventet et slikt spørsmåal.

«Hm — — Bryr De Dem om at vite det?»

«Ellers hadde jeg vel ikke spurt,» lo Majen.

«Jeg mener, De er bedre, end De ser ut til, — at De indenfor det haarde skal har en god — en sjelden god kjerne.»

Majen blev rød, men lo for at skjule, hvor svaret forvirret og overrasket hende.

«Jeg ser ikke bra ut altsaa. Tusen tak! Det er den bedste kompliment, jeg hittil har faat av Dem. Godaften — jeg maa nok gaa nedover.»

«Jeg følger med.»

Majen svarte ikke, men gik raskt foran, Per Gran efter. Stien var smal, og grenene hang enkelte steder saa lavt, at Majen maatte bøie dem tilside for at komme frem. Per Gran gik tæt bak hende, og en gang var hun viss paa, en gren slog ham i ansigtet, fordi hun slap den for fort.

«Var det vondt?»

«Kunde ikke det slaget være straf nok, frøken Selbak, og vi to herefter være gode venner?»

«De indrømmer altsaa, at De var sjofel den gangen?»

«Nei, ikke sjofel, men litt for fri. Jeg trodde, De var en almindelig byjaale.»

«Jeg er altsaa ikke det?»

«Nei.»

Saa haardt og bestemt kom svaret, at Majen igjen snudde sig. — Veien var nu blit bedre, og han gik ved siden av hende. Hun moret sig. For en raring han var — en blanding av gut og mand; et øieblik overlegen og docerende, et andet forlegen og gutteagtig bestemt.

«Vent litt,» sa han pludselig. De kunde saavidt skimte Furnes mellem trærne; om fem minutter vilde de være fremme.

Majen saa spørgende op paa ham. Men han saa forbi hende og stirret indover i skogen, som hadde han set noget merkelig der.

Majen fulgte hans blik.

«Hvad er det?»

Den svære mand pustet tungt, et par ganger.

Saa kom det med tyk stemme:

«Jeg vil gjerne ha Dem til kone.»

Majen gjorde et hop og skvat et par skridt tilbake.

«Mig?» ropte hun.

Han nikket alvorlig og saa paa hende med et underlig blik.

«Men ialverden, hvorfor vil De det?»

Per Gran trak pusten dypt.

«Fordi — fordi jeg — — I love you, miss Selbak,» sa han raskt — og smilte.

Majen stod stummende stille og stirret paa ham. I et lynglimt saa hun hele manden, som han var — sund, sterk, mandig, helstøpt, trofast og rten svig, — en mand som enhver kvinde maatte være stolt av at kalde sin. — Han var steil, egen, — hadde ikke en bymands fine, av-slepne væsen; kurtise kjendte han vel knapt av navn.

Han hadde jo aldrig med en mine forraadt, at han brydde sig om hende. Tvertimot. Han hadde benyttet enhver anledning til at latterliggjøre hende.

«Jeg tror, De gjør nar av mig. De har jo ingen agtelse for mig,» sa hun omsider.

«Vet Gud, jeg har! Jeg elsker Dem! Si mig om De — om De vil bli min hustru!»

Nu var det Majens tur til at se bort.

Dette var altsaa en mands frieri. — Det var første gang, hun hadde faat et egteskapstilbud. Alle de andre hadde bare villet leke kjæreste med hende. Men det lot til, han mente det.

Øinene fortalte igrunden mere end ordene.

Hun blev langsomt rød ved at føle hans varme talende blik.

«Har De ikke noget at si?»

Hun rystet paa hodet.

«Det er saa ufattelig, forstaar De, — saa meningsløst, at De vover —»

«Vover at byde en fin bydame en bonde-næve? — Ja, De kan ha ret i det. Men en maa vove for at vinde.»

«Nei, nei, — jeg mente det ikke saa. Jeg synes, det er modig gjort av Dem at ville ha en slik en som mig!»

Per Gran smilte lunt og stak begge peke-fingrene ind i armgapene paa vesten.

«Naar jeg vover saa meget, kan vel De ogsaa — —»

Han lot pludselig hænderne falde ret ned, knappet jakken igjen og gik nogen skridt bort-over veien.

Hun hadde ubevisst set paa ham med dette mysende, ironiske blik, og han oppfattet det som

kritik over den uskjønne stilling. Men Majen hadde for en gangs skyld været blind. Hun tænkte paa alt andet. Det maatte vel være en drøm. Naar manden forsvandt, vaaknet hun vel og fandt sig selv igjen.

«Er det bonden, De er ræd, — saa si det likefrem, frøken.»

Han hadde snudd sig braat og stod et stykke fra Majen med hænderne i jakkelommerne.

«Nei, jeg er ikke ræd for bonden. Jeg er ræd for mig selv, derfor kan jeg ikke svare straks. De maa vente.»

Majen saa ham fast ind i øinene.

«Well! Jeg skal vente! Imorgen aften — passer det? Vil De møte mig deroppe klokken seks?»

Majen nikket og hilste kort.

Per Gran tok hatten av og gik saa en anden vei. Han tok hende ikke i haanden rørte hende ikke.

Majen stod og saa efter ham, til han blev borte bak trærne. Saa gik hun langsomt hjem.

— — —

Da Ragna kom op for at bede hende spise til aftens, sat hun ved vinduet og stirret ut i haven.

«Hør Ragna, — er Per Gran en bra mand?»

«Javist er han det.»

«Jeg mener, — er han pletfri? Gaar der ingen rygter om ham i nogen retning? Har han ikke for eksempel nogen kvindehistorier?»

«Det tror jeg ikke. Han er aldrig sammen med damer.»

«Men før, — i Amerika? — Har han ikke været oppe i litt av hvert der, mon?»

«Det har jeg ingen anelse om. Men hvorfor spør du?»

Majen satte to store, alvorlige øine paa Ragna og sa tørt og en smule haanlig:

«Han har fridd til mig iaften.»

«Aa, Majen!»

Ragna vilde omfavne hende. Men Majen skjøv hende væk og sa:

«Derfor tænkte jeg, det maatte stikke noget bak, — at han ogsaa hadde en fortid. — Har han ikke det, er han altfor god for mig. Han vilde foragte mig, hvis jeg fortalte ham alle mine oplevelser.»

Ragnas øine fylldtes med taarer.

«Aa, Majen, snak ikke slik. Fortæl ham det altsammen. Jeg er viss paa, han vil undskylde dig; han er jo glad i dig.»

Majen for op.

«Undskylde? Naar jeg ikke finder undskyldning selv? — Aa, Ragna, det er forfærdelig! For første gang blir jeg budt en ærlig og bra mands kjærlighet, — og jeg tør ikke, kan ikke ta imot den.»

«Men Majen, du har da ikke gjort noget — noget galt?»

Majen lo haardt.

«Galt? Vet du, hvad jeg har gjort? Jeg er blit klar over det selv, — jeg har hat tid til at analysere mig selv. — — Jeg har mishandlet min sjæl. Forsømt den; kvalt alt det gode, som engang holdt paa at spire frem. Ja, for jeg har hat gode spirer engang jeg ogsaa; men jeg kvalte dem. Vet du, jeg betragtet dem som latterlige — snylteplanter — — og saa kom alle mine gode venner og veninder og saadde sit frø. Det blev til deilige blomster, pragtfulde, farverike, — men giftige. Aa, saa giftige. Og jeg saa det, men lot dem bare vokse og utfolde sig.»

Ragna stod stille og hørte paa.

— «Og nu, nu er de visnet, Ragna,» sa Majen stille.

Stemmen knak, og hun bøiet sig fremover vinduskarmen — og graat.

Majen graat!

Ragna stod aldeles raadløs. At Majen i det hele tat kunde og vilde graate, var noget saa forunderlig.

Hvad skulde hun sige? Hvorfor trøstet hun hende ikke? Hvorfor kunde hun ikke finde de rette ord? Hvad var det, som hadde skaaret en flænge i hendes eget hjerte, saa hun ogsaa stod der og følte sig skyldbevisst?

. . . Mishandlet min sjæl . . . Det var disse tre ord, som bandt hendes tunge.

Det hadde aldrig staaet klart for hende før i dette øieblik, at det var i en sum, hvad hun ogsaa hadde gjort. Hun hadde forsømt at give sjælen den næring, den hadde hungret efter de sidste aar.

Kvalt, sa Majen; ja netop, kvalt, overdøvet den stemme, som hadde villet minde hende om, hvad hun skyldte sin udødelige sjæl. — — —

«Kan du ikke skrive til Per og fortælle, hvad du tænker? Han vil bare smile, Majen; han er da ikke skyldfri han heller.»

«Smile? Aanei, du, — jo, et haanlig smil kanske. For han vil ha en ren kvinde den manden, og jeg — jeg er ikke ren jeg, Ragna.»

Ragna blev blussende rød og gik bort til vinduet. — Hvad mente hun?

«Men jeg vil gjøre, som du siger; jeg vil skrive til ham. Det er meget lettere end at sige det.» — Majen gik frem og tilbake paa gulvet i sterk sindsoprør og med lømmetørklæ mellem hænderne. «Og saa vil jeg for en gangs skyld sige mig selv sandheten, — se det sort paa hvitt. Jeg skal ha et opgjør med mig selv og alle mine otte og tyve aar.»

Ragna nikked.

«Ja, jeg forstaar det saa godt, Majen.»

«Du!» slynged Majen ut og smilte med det

forgraatte ansigt. — «Du som har hat barnepike hele dit liv! — Du har ikke engang været fristet til at gaa utenfor lekepladsen. Og derfor gir jeg ikke en døit for at du har din renhet i behold. Men jeg misunder dig. Aa, Gud i himmelen, hvor jeg misunder dig!»

Ragna visste intet at svare. Det var saa sandt, som hun sa. Hun hadde været hegnet om hele sit liv. Hun var aldrig kommet ind paa de enemerker, hvor man levet efter sin lyst og gav en god dag i de ældres advarsler og formaninger.

En ganske kort tid hadde den staat for hende som noget mystisk dragende og daarende, denne frihet. Men da hun hadde faat set sig litt om, var hun blit klar over, at den bragte ikke den glæde, den gav skin av. Majen og hendes venter hadde jo selv lært hende det, den vinter hun var paa besøk i hovedstaden.

«Læg dig litt, Majen; du ser saa træt ut; jeg skal sende mat op til dig; du er nervøs,» var det hun fik sagt. Hun følte sig flau og skamfuld, men visste ikke hvorfor og var glad ved at kunne gaa.

Majen nikket mekanisk og kastet sig ned paa sengen. Ragna løste op skoene, tok dem av og bredde et teppe over hende. Saa fulgte hun en pludselig indskydelse, bøiet sig ned over Majen og kysset hende paa kindet.

«Kjære Majen,» hvisket hun og skyndte sig ut.

Majen lukket øinene med et smil, og et par taarer blev hængende i de mørke øienvipper.

*

Brevskrivning var en av Majens svake sider. En gang imellem kunde hun ta sig sammen og rable ned et brev, naar hun fik det indfald; men regelmæssig korrespondance hadde hun aldrig ført.

Brevet til Per Gran optok resten av aftenen. Bordet var dækket av et halvt dusin beskrevne ark. Enkelte var kassert paa første side, — andre var næsten færdigskrevne. Et klodset uttryk som kunde misforstaaes, en blækklat, en overdreven erkjendelse av den andens værd — væk med det — og et nyt ark.

Da hun endelig hadde sat sit navn under det sidst skrevne, brettet hun det sammen og stak det i konvolutten, skrev adressen utenpaa, lænet sig bakover i stolen, lukket øinene nogen minutter, grep det saa og læste det igjennem — med Per Grans øine.

«Fy, — nei, det er umulig; manden vil tro, jeg er gal. Har han ikke foragtet mig før, vil han gjøre det nu. Jeg kan ikke sende det,» mumlet hun, samlet alle papirer sammen, gjorde en pakke av dem og la dem paa bunden

av den store kuffert. Hadde hun eiet en fyrstikke, skulde den blit forvandlet til aske.

Majen lo sagte, en ironisk, nervøs latter. — Jo, nu er du i en nydelig situation.

Hun drev frem og tilbake paa gulvet med armene ikors, stanset av og til ved vinduet, sukket tungt og fortsatte den rastløse vandring. Hvorfor hadde hun ikke straks sagt bestemt nei, tusen tak? Det hadde jo været det letteste og det eneste fornuftige. Hvordan i alverden hadde hun kunnet falde paa at blamere sig for en fremmed mand, fordi han i et pludselig anfald av giftelyst vovet at byde hende sin svære bondenæve.

«I love you.»

Han saa ganske opriktig ut, da han sa det. Men hvor mange ganger før hadde han vel tat de samme ord i sin mund — derover! — Han hadde kanskje hørt dem av en liten rask og fiks amerikanerinde, som en vakker dag blev træt av den tunge, dorske nordmand. Ja, hvad kunde han ikke ha oplevet, den store, kraftige mand!

Fem og trediva aar. — Om syv aar var hun selv naadd saa langt, — men da var hun ogsaa viss paa at bli gammel frøken hele sit liv. I syv aar til holde det gaaende paa telegrafan — hjemme, paa gaten. Skiturer og aketurer var det blit slapt med de sidste par vintrær. Vennene giftet sig eller fandt nye unge damer.

Og de veninder, som var igjen, var værre end ingen; de gjorde hende syk av alt det snakket om manicure, frisure, massage og toiletter. De saa jo ogsaa, at ungdommen begyndte at glide — glide sagte, men sikkert fra dem, og saa skyndte de sig at balsamere og utsmykke det de endda hadde igjen.

Majen stanset og saa paa alle de flasker og krukker og æsker, som stod opstillet paa ser-vanten. Hun hadde endda et lager at ta av, naar hun kom hjem igjen. Den vidunderlige søvnen og luften her paa Furnes hadde over-flødiggjort baade cremen og pudderkvasten.

Hun gik bort til speilet og saa kritisk paa sit eget ansigt. — Ikke med et ord, at jeg var pen — ikke med en mine heller. Men hvorfor vilde han da ha hende? Kjernen var god, sa han. End om han fandt den besk og tør — gammel og vissen — stakkars mand.

Ved Gud jeg har — —

Han tok Gud til vidne paa, at han agtet hende — som den dame hun var — med fine klær, pene manerer og datter av en av hovedstadens mest kjendte advokater. — Hvad skulde det ellers være for? At hun var blit huslig, hadde faat istand den formkaken til pappa — og tør-ret støv.

Hvis hun endda var en smule forelsket i ham. — Nei, hun var ikke. Hun hadde ikke en eneste

gang følt lyst til at kysse ham, aldrig ønsket, at han skulde lægge armene om hende, havde aldrig følt noget av den skjælven som saa mange ganger før. Men hun var aldrig blit kvit ham i sine tanker; han hadde fra første gang, de møttes, med uforskammet paagaaenhet trængt sig ind i hendes bevissthet, og hun hadde beskjøftiget sig med ham; pyntet sig for ham. Jo, jeg har, sa hun høit og blev rød.

Hun ønsket, han vilde komme, naar hun visste, hun var pen, haabet at møte ham paa sine spaserturer, hadde til og med drømt om ham om natten.

Men forelsket? — Nei.

Han var det heller ikke.

«Jeg elsker Dem,» sa han enkelt og uten en elskers kjælne manerer.

Men hvis hun nu uten mere snak sa neitak —

— — —

Majen saa endnu engang alle de graa aar, al uhyggen og tomheten i hjemmet og i venindernes kreds — og stønnet høit.

Og en dag opdaget hun at Per Svineherde hadde vokset sig fast; hun kunde ikke glemme den rare, ubehøvlede, umiddelbare, sterke mand med guttevæsenet — og de brede, vakre hæn-derne.

En anden kvinde vilde komme til Gran, en som var værd hans kjærlighet. Og hun vilde

faa det godt der; for manden var god og vakker og stor, og hun vilde bli dronning i hans rike — akkurat som Ragna var det her paa Furnes, — og saa takket han skjæbnen, som hadde ført den lunefulde advokatdatter ut av hans veie.

Majen nikket mekanisk. Slik gaar det, naar en mishandler sig selv, til en ikke evner at elske længer.

— — —

Næste formiddag fik hun Ragna til at sende en av guttene bort til Per Gran med et brev, hun hadde skrevet før frokost.

Per Gran stod i vedskuret og gav en gut ordre om vedhuggingen, da budet kom. Han snudde brevet et par ganger og kjendte en svak duft av parfyme, — saa et øieblik skarpt paa gutten og sa:

«Hvem gav dig det?»

«A Ragna paa Furnes.»

«Naa — værsgod,» og stak en fem og tyve øring bort i guttens haand.

Brevet var ganske kort.

«Jeg kan ikke svare Dem idag heller. Naar De faar tænkt Dem om, angrer De sandsynligvis paa det, De sa igaar? Det skal være glemt fra min side.

Jeg blir allikevel over barnedaaben.

Majen Selbak.»

*

Majen gav tilslut efter og lovet at ta daabs-
luen av og paa gutten, den dag han skulde faa
navnet Hans, efter sin farfar.

«Men jeg ønsker mig fritat fra det ansvar,
som prestene paadutter os. Jeg kan ikke bede
for mig selv, langt mindre for andre — saa
meget du vet det, Ragna,» sa hun alvorlig.

«Du kan ialfald ønske godt for gutten,»
svarte Ragna, en smule ilde berørt ved Majens
oprigtighet.

«Ja, kan det hjælpe, saa lover jeg det med
glæde. Jeg skal ønske for ham hver eneste
dag.»

«Det venter jeg ikke. — Forresten, tror du
ikke, det falder lettere at bede for et saant litet
uskyldig væsen end for os selv, Majen?»

Ragna sat med barnet i fanget og saa med
velbehag paa det velskapte, friske, lille legeme,
som netop var badet og laa og sprellet og
smilte av velvære, mens Ragna tørret og pudret
det omhyggelig.

«Tror du virkelig, at der er et væsen, som
hører disse bønner — og bønner — hvad?»

Ragna saa op og møtte Majens spørgende
blik, — ikke det ironiske og haanlige hun hadde
ventet.

«Ja, Majen, det tror jeg, og det vil jeg tro.
Var det ikke saa, vilde jeg aldrig føle mig lyk-
kelig en eneste dag.»

«Det har da intet med lykken at bestille?»

«Aajo, du.» Ragna smilte ned i fanget. «Ihvertfald er en ulykkelig, naar en bare skal stole paa sig selv — — og paa andre mennesker.»

«Nei, vet du hvad! Du kan ikke stole paa et væsen, du aldrig har set — et abstrakt begrep, som er blit til i uvidende sværmeres bevissthet,» sa Majen i en haanlig tone.

Ragna blev rød og saa ikke op paa Majen, da hun svarte.

«Det maa erfares, Majen; det maa opleves. Det kan ikke forklares; jeg vet bare at — — at siden jeg selv er begyndt at bede, er jeg blit saa tryg og rolig som aldrig før,» kom det stammende fra Ragna. Gutten var nu færdig paaklædd og blev utaalmodig efter at faa mat.

Ragna gjorde helt om paa skammelen og lot ham faa det, som var hans.

Majen smilte. — At Ragna endda var saa snerpet!

«Jeg trodde, det var gutten, som gjorde dig saa stille og glad,» sa Majen tørt.

«Stille ? — Har jeg været stille?»

«Stille og glad! — Har du ikke set det billede? Det staar i alle barneblade. En liten pike sitter med foldede hænder og ser frem for sig med et straalende, drømmende blik. Under staar:

Stille og glad. — Der har været noget slikt over dig i det sidste ogsaa.»

Barnepiken kom i det samme ind og ryddet bort efter badningen, og Majen gik sin vei. Men Ragnas bejdendelse klang uopholdelig i hendes øren.

Tidlig i graalysningen morgenen efter barne-
daaben var Majen oppe og pakket. Hun gik
lydløst omkring paa bløte filttøfler for ikke at
vække Emilie, som laa i samme værelse. Hel-
divgis hadde hun sluppet at faa tante Lorck
ind. Hun og mamma laa i værelset ved siden
av Ragna og Olavs, og pappa hadde tat avsted
med sidste tog igaaraftes.

«En vellykket dag, Ragna. Du har al ære
av din førstefødtes navnefest,» sa han og gav
hende en kys paa kindet. Det var ulikt pappa.
Han var forresten rar mot mig ogsaa, tænkte
Majen. Han s aa mig virkelig. Han stod flere
ganger og betragtet hende.

Da hun engang spurte, om det var noget
iveien, svarte han smilende:

«Jeg staar sandelig og spekulerer paa, om
det er dig eller ikke. Hvad har du gjort med
hende, Ragna?»

Og Ragna lo.

«Du synes altsaa, hun har kommet sig?»

«Kommet sig — for svakt, for svakt. Hun er
simpelthen forvandlet.»

«Blit bondsk altsaa,» sa hun selv for at slippe mere snak.

«La gaa med det,» svarte han; men hun forstod jo, han var mere fornøiet med hende nu.

Kanske det var, fordi hun hadde spillet den stumme hele eftermiddagen. Han var ellers vant til, at datteren førte en livlig konversation i selskapene, selv om hun til daglig kunde faa periodiske anfald av taushet.

Mamma sa det mer likefrem: At Majen kunde faa farve i kindene og bli tyk, — jo virkelig er hun blit tyk!

Naaja, hun skulde snart bli kvit begge dele.

Nu hadde hun tat en bestemmelse endelig. Hun vilde reise med elleve-toget. Ragna vilde ikke komme med overtalelser til at bli; det var bare godt, at tante Lorck fik et rum for sig selv. Jo, hun vilde slutte, mens leken endnu var god, tilsyneladende.

Denne nats søvnløshet var allikevel godt anvendt.

For ét lettelsens suk han vilde dra, naar han fik høre det. Han vilde vaakne som efter et mareridt, gni sig i øinene og spørge sig selv, hvordan et menneske kunde bli saa beruset av ingenting. Og saa vilde han pynte sig i den samme stas som igaar og kjøre høitidelig bort til prestegaarden og formelt anholde om frøken Saras haand. Og Saras far vilde smile henrykt.

Endelig var den efterlængtende frier der! Med glæde — med glæde vilde han svare, og den yndige Sara vilde smile blygt og rødmende og lægge sin lille faste, rødbrune haand i hans og bli i teltet hele sit liv som en lydig og god hustru.

Der fandtes ikke tvil i Majens hjerte: Per Gran var færdig med hende.

Og saa hevnet han sig ved at vise hende en ny, splinterny og uventet side — selskapsmanden i redingote med selvsikkert, avbalansert væsen. — Hun skulde aldrig glemme den middagen.

Per Gran hadde faat plads mellem pappa og fru Hilda. Den første snakket han politik og jus med. Han hadde artium og var begyndt paa retsstudiet; saa døde hans ældste bror pludselig, og han sluttet for at overta gaarden. Nogen aar efter hadde han tat Amerika-turen, mens den yngste bror endda var ugift, — og kom saa hjem efter tre aars forløp og satte sine sambygdinger i forbauselse ved alle de forbedringer, han indførte.

Majen hadde snappet op et og andet ord; mer utførlig fik hun vite det gjennom pappas begeistrede uttalelser til mamma senere paa dagen.

Pappa hadde jo alltid været bondevenlig, og juristen hjalp ham, saa han fint og behendig

fik hele Per Grans historie at vite — uten han selv lot til at føle sig som paa forhør. — —

Men tante Hilda stakkar sat stiv og stram i den sorte silkekjolen og nød bordets glæder. En gang imellem forbarmet bordherren sig over hende, og jamen klarte han hende. Det var mer end Majen hadde ventet. Han knyttet forbindelsen straks ved at spørge, om fruene hadde reist med sin mand. Og saa fløi de sammen ut i den vide verden, hun paa seilskute, han paa en av de store oceandampere.

Hun maatte beundre ham. Tante Hilda kom med flere naive bemerkninger og placerte et par ganger nogen engelske byer i Frankrike; men Per Gran røbet ikke med en mine, hvad han tænkte. Og hun stakkar, saa saa fornøiet ut, fik farve i kindene og blev ganske mild og pen i de skarpe, blaagraa øinene. — —

Han kunde altsaa være elskværdig og underholdende, naar han vilde. Og det saa ikke ut, som han var uøvet i at kurtisere unge damer.

Den dyrlægefrøkenen gik bokstavelig talt paa jagt efter ham, rigtignok. Men han kunde vel overset hende, hadde han villet.

Du Inga — du Per — —

Og saa spilte hun noget sjælløst klingklang, men han klappet sammen med de andre. — —

Majen holdt en hvit silkebluse i hænderne

og la den omhyggelig sammen. Hun hadde med vilje tat den paa igaar, hun vilde se, om han gjorde mine av at kjende den igjen, — og desuten hadde hun ikke nogen klædeligere hvit dragt; og hvit maatte hun være, det var Ragna og hun enige om.

Du er nydelig, sa Ragna. De lyserøde roser hadde hun selv skaaret av til hende. Majen hadde ikke engang vovet at begjære dem; men de tok sig virkelig ut i haaret og paa blusen.

Hun hadde følt alle de nysgjerrige blikke, da hun barhodet kom ind i kirken. Det var kanskje litt utfordrende at pynte sig som til bryllup, men naar Ragna og tante Lorck fandt, det gik an saa —

Tante Lorck var en overraskelse. Hun hadde tænkt hende mer from, ikke saa sund og menneskelig og livlig.

Ragna graat av glæde, da hun kom. Det var sandelig mer end hun kunde præstere. Mamma kom dagen efter og var ikke før kommet ind i entreen, før hun spurte Ragna efter det nye skolehjem for piker, som skulde oprettes der i bygden.

Ved bordet var hun havnet ved onkel Klaus's side. Det maatte være den negative og positive pols tiltrækningskraft, som gjorde sig gjældende. For sandelig sat de ikke sammen, helt til kaffen kom, og diskuterte saa onkel Klaus's

maane formelig lugtet svidd av al den varme, han utfoldet i sin hjerne.

Mamma var ikke let at diskutere med; men hun hørte da, at han med salvelse fik sagt:

«Kvindens plads er ved mandens bryst, fru Selbak.»

Mamma himlet og vilde fjerne sig, men onkel Klaus fortsatte:

«Ja, saa sang salig Helgesen, jagteskipperen, naar nogen kom og vilde ha konen hans ut i foreninger og møter.»

«Det maatte være en indskrænket og ubegavet mand den samme hr. Helgesen,» sa mamma og kneiste med nakken.

«Han efterlot sig naa enke og otte velskapte, velopdragne og flinke barn, godt økonomisk situert,» sa onkel Klaus og klasket begge hænder mot knærne.

«Jasaa — jasaa,» svarte mamma aandsfraværende og saa sig søkende omkring i stuen. Hun var ikke vant til denslags publikum.

Majen hadde gottet sig, og i taknemmelighet over, at nogen kunde bringe den slagfærdige fru Selbak ut av konceptene, indtok hun hendes plads og var elskværdigheten selv mot den lille morsomme skibsreder. Det var letvint nok; det gjaldt bare at faa ham paa gli med sjømandshistorier og høre interessert efter. — —

Per Gran hadde et par ganger gaat like forbi

dem, netop som de begge lo, — og hun hadde opfanget et spørgende blik.

Men senere paa kvelden var han havnet midt i prestegaardfolket, og de var ikke mindre end fire stykker, som byttet paa at holde ham fast.

Det lot til, han befandt sig vel der. Sara med de blide, mørke dueøine og den lille fyldige, smilende mund hadde nok allerede erobret hæderspladsen i hans hjerte.

— — Da gjestene henimot midnat hadde sagt farvel, var Majen og Emilie gaat ut for at faa litt luft, og da hadde hun med egne øine set, at Per Gran og Sara prest var kommet til at gaa ved siden av hinanden nede i veien.

Han hadde ikke sagt farvel til hende; det var jo hendes egen skyld; men det var med en stolt følelse, hun tænkte paa, hvor likegyldig det saa ut.

— — — —

Majen ribbet ned for fote. Tilslut var det bare morgenkjolen og de nødvendige toiletsaker igjen foruten den blaa voilekjole, hun skulde reise i.

Nu var hun ogsaa træt — træt av den uvante bøining og nattens intense tænkning. Hun lukket kufferten med et litet smeld og la sig for at faa en liten morgenblund før kaffen kom.

Lina hos advokat Selbak var fnysende sint. Hun vasket op efter middagen og gjorde et braak, saa veninden hvinte i vilden sky:

«Jøss er'u gær'n, Lina! Du knuser hver evige tallerken.»

«Jeg er likeglad, jeg. Kunde hu'ke vær't, der hu var? Aa skulde hu komme hjem etter naa da? Saa kjækt som jeg kunde hat det. Advokaten har spist meddan ute hver evige dag, og en yderst sjelden gang har'n kommi hjem og bedt om aftensmat. Det er Søren ogsaa!»

Lina vred op vaskekluten, saa den laa som en tyk lysegraa pølse paa bænken, — det var godt at ha noget at la sinnet gaa ut over.

«Du skulde ha det som mig du,» sa veninden, «huset fuldt av fremmede baade nat og dag; det er andre boller, det,» lo hun; «ti mennesker tilbords hver evige dag, — og saa varmt baade morra og kveld. De er fra Amerika de derre søskna te frua, og der bruker dem varmt støt.»

Linans ansigt myknet.

«Aa siger du! Nei, det maatte være fært — — hys — der kommer a!»

Majen gik bare gjennom kjøkkenet.

«Aa pen hu var,» hvisket veninden.

«Ja, pen er a, og snild er a ogsaa, det e'ke for det. Men saan utidighet da! Naa kunde a hat det godt der paa landet; og saa flyr hu her og sjauer og balerer og dividerer, saa det er en gru. Naa skal jeg bort at bestille vaskekone, jeg. Du faar gaa med dit først da, for hu skal ha storrengjøring over hele huset. — — Joda. Først i soveværelserne. «Sengklærne er vist uluftet, Lina,» sa hu. Jeg maatte le, jeg. Naa har jeg vær't her et halvt aar, jeg; men endda har de ikke været utafor soveværelset. Sommetider lægger jeg mine i vinduet og gir dem nogen rap; men det gaar jo ikke an te gata. — Nei, jeg rækker ikke mere, jeg. Frua tar jo 'ke si hand i saa mye som saa —. Jeg maa tesmers stoppe strømperne ogsaa, jeg. Ja, er det ikke fært? — Jeg undres paa, aa hu siger naa, jeg. Frøkna bakte i formiddag, to nydelige formkaker maa du tru. Men jøss for en sjau! Kakeformene ligna ingenting. De var saa rusta ut a' at ligge ubrukte i saa lang tid, skjønner du. For hu sjøl tar aldrig si hand i en visp og aldrig ber a mig heller. — Jeg skurte og skrapa og brukte baade Tomten og soda og sand. Hu var bli teslut da og sa, det var godt gjort. Og saa fortalte hu litt om aassen, det var der paa landet. For hu kan være snaal saan ogsaa.»

«Jeg syns, du maa ha det godt jeg, Lina,» sa veninden, «tænk bare tre voksne. Slutter du te fløttetid, skal jeg gjerne ta pladsen, jeg. Jeg liker mye bedre saanne fruier, som ikke gaar og stikker næsa i alle tingen og har greie paa hvert skapande gran. Isj, de er da saa væmmelige saa. Nei, da er det mye snodigere at gaa alene og rusle, — da lærer en mer ogsaa, synes jeg.»

«Ja, du da, — du skal gifte dig, du,» lo Lina.

«Aa, det skal vel du ogsaa,» lo den anden. —

Majen kom tilbake. Hun nikket til veninden og gik bort til Lina.

«Jeg har tænkt paa, at det er bedst, De spør fru Nilsen, om hun kan faa en med sig til hjælp. Lina, saa kanskje de klarer begge soveværelserne paa en dag; det er ikke sikkert godveiret varer saa længe.»

«Ja, jeg skal gjøre det,» sa Lina blid og stilfærdig. — «Skal jeg sætte ind kaffen, før jeg gaar?»

«Nei tak, bare mal paa og gjør den færdig, saa skal jeg klare resten selv,» sa Majen og gik ind.

Veninden saa efter hende med et beundrende blik.

«Jeg likte hende jeg, tenk. Saan nydelig figur da, Lina, og saa fin hu ser ut.»

«Ja, det er rart, hu ikke er gift. Men hu er vel for kald, vel. Hu ser saan ut.»

«De er ofte varmest indvendig de, mor, — naar det blir alvor da.»

— — — —

Majen hadde været i byen i tre dage.

Da hun ved ett-tiden ringte paa entreen og stod utenfor sammen med kjøreren og ventet paa at bli sluppet ind, var der kommet en lam-mende følelse over hende. Byen hadde været graa og støvet; menneskene hun møtte gik like-gyldige og fremmede forbi hende, ingen bød velkommen, ingen hilste, ingen hadde savnet hende; hun var tilovers her som der.

Og da Lina slog hænderne sammen i forbau-selse, saa Majen straks, hvor uvelkommen hun ogsaa var her — i sit eget hjem.

Men da Lina saa smaat begyndte at snu vrangsidene til og av og til paa sin indætte, lure maate vilde la hende forstaa, at her hadde hun ingen ting at si, — da vaaknet Majen og gav ren besked. Og Lina, som igrunden var snild, men aldrig hadde følt en kraftig haand over sig, — bøiet unda og gav sig, saa det ut til.

Efter en tur gjennom alle fem værelser var Majen sunket ned i en stol i dyp grublen. Det var jo umulig at holde ut i alt dette støv. Værst var det med de stoppede møbler og sengklærne. Et let slag frembragte en hel støvsky; gardi-nene var lysegraa, kjøkkenet hadde faat blanke vægger, og planterne stod ustelte og graa og halvvisne.

Her hadde da ikke set slik ut før. — —

«Har De latt vinduerne staa oppe i sommer, Lina?»

«Aa ja, det har jo været saa varmt.»

Majen bare sukket — og begyndte at lægge planer. — Luft og vand og sæpe maatte da kunne hjælpe en god del, tænkte hun, — og en flink kone, som ikke var ræd for at ta fat.

Hun kjendte en ustyrlig trang til at arbeide, til at omskape og fornye, at faa hjemmet slik, som hun saa det for sit indre blik: Rent, rent, rent, — som paa Furnes.

Og Selbak hørte paa hende og gav hende frie hænder: «Vask væk; jeg kan spise ute.» — Men han holdt tilbake sin forundring over datterens vaaknende energi og renlighetssans. Det maatte vel være en ri, som snart tok slut. Naar nyhetens interesse hadde tapt sig, henfaldt hun vel igjen til den gamle, bekjendte, indolente tilværelse.

Men det var hyggelig at se hende slik engang. Det var det bedste bevis paa, hvor frisk hun var blit.

Han glemte ganske at læse morgenavisen ved frokosten. De hadde saa meget at snakke om, og Majen hadde en utpræget evne til med nogen faa sætninger at tegne et levende billede av folk og situationer. —

«Den Per Gran du, — det var en interessant mand!»

«Saa?» — Majen reiste sig raskt og gjorde sig et erende til buffeten efter en gaffel. Bemerkningen kom saa pludselig. Men nu skulde hun klare det bra. — «Ja, du snakket en del med ham. Litt selvgod og indbildsk, synes du ikke?»

«Nei, slet ikke, slet ikke. Heller beskeden, endskjønt en mand med hans formue kunde ha grund til at være overlegen.»

«Jasaa, har han formue,» sa Majen likegyldig.

«Saa sa Olav ja — meget velstaaende. Hm, hm, hm,» — advokaten lo. «Han hadde nok et godt øie til ham, presten, lot det til; han saa formelig forelsket paa ham.»

Majen smilte.

«Aaja, han faar vel den yngste, den mørke, pene.»

«Kanske det. Ja, hun skyter papegøien. Men hun saa litt veik ut for en saan stor kar.»

«Puh — jo veikere, jo bedre. Mændene vil helst ha slike søte dukker,» sa Majen litt skarpt.

«Aa, ikke alle,» lo faren. «Men — rakekniver er nu heller ikke saa yndig at være gift med, da.»

Majen svarte ikke. — Pappa var gløg; nu fik hun passe sig — og begyndte at snakke om noget andet.

— — —

Vaskekonen var kommet dagen efter, hun fik budet; det var «stilt» i byen naa. Og efter fem dages lurveleven var der virkelig skedd en total forandring i Selbaks hus. Det duftet rent overalt. Gardinene var sendt til et strykeri med løfte om ekstrabetaling, hvis de blev færdige om fem dage. Majen ante ikke, hvordan de skulde behandles, og hun vilde ikke betro dem til Lina, som desuten hadde nok med at lave mat og opvarte «fruerne.» Majen selv stod høit oppe paa en trap og hang gardinene op.

«Vil Dere ikke drapere dem da, frøken?»

«Nei,» sa Majen bestemt; «de skal hænge slik; det er baade finere og penere. Alle disse opheftninger med vifter og poser og snipper er gyselig, — og gardinene blir jo ødelagte av alle knappenaalene.»

Lina turde ikke sige imot. Det var det nydeligste, hun visste altsaa; det saa saa flot og fikst ut, men det var naturligvis for vanskelig for frøkna.

«Naa mangler det bare blomster i alle vaserne, saa kan Dere gjerne holde bröllop,» sa hun prøvende og lo.

«Ja, jeg skal ordne blomstene, naar jeg har hvilt middag,» sa Majen; «det var bra jeg gik paa torvet idag. Saa har vi det pyntet til mamma kommer imorgen.»

«Kommer frua saa snart?»

«Ja, hun skal holde et foredrag søndag og vilde vel ha et par dage at forberede sig paa, — idag har vi jo torsdag.»

«Fært saa fort tida gaar,» sa Lina. «Dere skal vel snart begynde paa telegrafene Dere.»

«Ja,» sa Majen kort. Hun gik forsigtig ned av gardintrappen og saa med kritisk mine paa gardinene.

Jo, de hang bra.

Lina bar trappen ut, og Majen la sig paa chaiselongen. Hun var træt, grundig træt; det verket i ryg og armer; det stak og prikket i fingertuppene og benene; hun var ikke vant til at staa saa længe stille.

Al den støvtørringen med vaatt skind var sandelig anstrengende; det gik ikke an at sitte heller. Aldrig hadde hun anet, at der kunde skjule sig saa tykt et lag bak et maleri. De første ganger hun vred op kluten, gik det med stygge grimaser; men senere gik det bedre og bedre; resultatene var saa lysende, det fik ikke hjelpe om fingrene og neglene blev hæsleige — hun hadde nok av sæpe og vand.

Begge fruene la sig ogsaa i sælen. Majen gav dem ekstra forpleining — en flaske værterøl hver formiddag, vinerbrød til kaffen og et egg til frokost. Merkelig hvor den maten satte dem i godt humør. Men hun orket ikke at snakke længe med dem. De var saa altfor vel-

talende og emnerne interesserte hende ikke. Hun saa altid sit snit til at være dem tre skridt fra livet.

Da de til avsked fik en bluse hver, strøk de begge to hænderne over skjørtet og rakte frem en utvasket, skindtør haand. Majen følte den vablete hud paa fingrene, men trykket varlig til. De maatte ha tak, for de kom saa fort. Det var for mammas skyld; hun vilde gjerne spare hende for den sjauen.

Majen lo efterpaa. Ordene var sluppet ut av munden saa pludselig; hun skulde likesom ha en undskyldning for hastverket. — — —

Aa, det var deilig allikevel. Nu gik det an at puste. Men sandelig om det var rart, at mamma i lange tider gik og gruet for storren-gjøring — selv om hun bare gik og kommanderte og flygtet med sine papirer og bøker fra det ene rum til det andet. — — —

— — — —
Majen sov saa tungt, at hun ikke hørte piken, før hun rørte ved armen.

«For en halv time siden kom der en herre, som vilde snakke med Dere. Jeg sa Dere sov, og saa gik han. Men han vilde komme igjen, sa'n.»

Majen gjespet.

«Si jeg sover, De Lina. Jeg er ikke oplagt til at ta imot visitter. — Hvem var det?»

«Jeg har aldrig set'n. Han saa ut te at være saan førti—femti aar. — Jo, jeg undres, om det ikke var en fra telegrafan, jeg. Jo, naar jeg tænker mig om, ligna han en som har været her før.»

«Ja, da faar han komme. Forresten, De kan faa være fri i eftermiddag, Lina. Ta Dem en tur til Bygdø, De; nu er sommeren snart slut.»

Majen følte trang til at være litt alene. Disse fremmede konerne og alt dette braaket hadde været i hælene paa hende, helt til hun sovnet om kvelden, og om morgenen var de der igjen.

Hun drog et let suk, da Lina laaste kjøkkendøren paa utsiden og sprang nedover trappen. — Mens kaffen kokte, kunde hun ordne blomstene, og saa fik hun ta sig sammen og skrive et ordentlig brev til Ragna.

Det var vel den Hansen, telegraffuldmægtingen, en gammel, snild ungar, som vilde hilse paa hende. Pappa hadde møtt ham en dag og fortalt om feriens gode resultater. Ja, stakkar, hun fik være hyggelig mot ham. Han var den eneste der nede, som hadde vist hende egte medfølelse, da hun blev syk, — og ikke var han gammelmandsekkel heller. — — —

Da Majen hadde fordelt blomstervaserne i begge stuerne, slog hun pianoet op. — Blomster og musik var det alltid rikelig av hos Ragna. Og sol. Her var den allerede forsvun-

det. En liten fransk visit om formiddagen var det hele.

Hun tændte alle de elektriske lamper, men slukket straks igjen. Nei, det var for tidlig; det virket ikke festlig. Men naar pappa kom hjem, vilde hun rulle gardinene ned overalt og la hele herligheten straaale i renhet og lys og blomster, og saa skulde hun traktere ham med hans livret, torskerogn, til aftens. Han hadde ringt op og meldt sig til klokken otte.

Majen sat og bladet i en mængde løse noteblade. Alt og ingenting, sa hun høit; hun hadde endda den vane at snakke med sig selv. Saa spilte hun utenad en vals, men sluttet midt i. Hun fik kvalme; hun saa for sig alle de buk-kende, smilende herrer og halv-nøkne damer og kjendte duften av parfymen og tobaksrøken.

Saa drog hun pludselig frem en bok i gult bind, som laa allernederst; hun hadde tilfældigvis opdaget den, da hun tørret støv. Hun lette længe, før hun fandt, hvad hun søkte; hun maatte ind i mammas private bokhylde og finde salmeboken først, — og saa satte hun sig til at spille den salmen, som hun aldrig kunde bli kvit, — den som endte dypt nede i graven. — Da hun hadde spilt den to ganger, fandt hun den ikke længer saa uhyggelig, og da hun fjerde gang begyndte at nynne til, satte hun salmeboken ved siden. Det var rart at se de or-

dene igjen, — «og slaar mit øie skamfuld ned,» sang hun, og et tilløp til smil la sig over ansigtet. Saa tok hun salmeboken i haanden og dreiet sig helt om paa stolen og læste alle tre vers høit.

Hun blev sittende med boken i hænderne og stirre skarpt frem for sig. Aanei, saa letvint gik det nok ikke.

Det, som engang var tænkt og gjort og sagt, det sat der, det lot sig ikke med nogen sentimentale fraser tilintetgjøre, — det vilde være uretfærdig ellers. Hvad et menneske saar, skal det høste, stod det jo. Og naar nu blomsten istedetfor at vokse opover mot himmelen, hadde lagt al sin vilje og lyst i at utvikle det, som gik nedover i den sorte mulden og hadde brukt al sin saft og kraft til at utvikle de jordbundne trevler i sig, — da fik den se ut, som den gjorde.

«Det mig igjennem hjertet skjær,» læste hun, slog boken sammen og gik ut for at se til kaffen. Den strofen kunde hun gaa med paa, den passet paa en prik; men det, som fulgte efter, var for letvint, feigt og usselt. En fik selv bære følgen av sine handlinger; en maatte da ikke kaste al selvagtelse overbord heller.

Hun bar kaffebrettet ind i salonen og grep en avis. Uf, den salmeboken, væk med den! Og der stod koralboken opslaat endda. Hun tok det første det bedste notehefte og dækket den med.

Nu vilde hun sandelig nyde den stilheten, hun hadde længtet efter. Men hun blev ikke sittende rolig. Et par slurker av kaffen, saa før hun bort og drog i et maleri, som hang skjævt og løftet op et par asters, som hadde klumpet sig sammen.

Uf, hvorfor kunde hun ikke nyde, bare nyde og sitte stille? Hvorfor var hun saa nervøs og urolig? Bare denne fuldmægtigen vilde komme, — det var ham hun ventet paa, naturligvis.

Endelig! Majen saa sig prøvende om i salonen og kastet et raskt blik ind i speilet, før hun aapnet entrédøren. — Jo, denne gang var det moro at ta imot visitter. — —

«Jeg vækket Dem vel ikke?» sa Per Gran, da hun lukket døren op.

Majen svarte ikke, holdt bare døren oppe til han vel var kommet indenfor.

«Hvad?» fortsatte han og la hatten fra sig og strøk haanden gjennom haaret.

«Har De været her før? Var det Dem, som —»

«Ja, — piken sa De sov, saa gik jeg en tur.»

— «Nei, jeg sov ikke nu. — Værsaagod,» sa Majen og gjorde sig kold og haard i stemmen. «Pappa er desværre ikke hjemme.»

«Nei, jeg vet det. Jeg har hilst paa ham; jeg var indom kontoret i formiddag.»

Da blev Majen blussende rød. Hvad vilde han da? Hun var ikke kommet et skridt lenger,

siden hun sendte det brevet. Aajo — den sidste natten. Nei, det gik rundt for hende. Hun var endda uforberedt paa at gi ham et avgjørende svar.

«Hvorfor kommer De da?» sa hun for ikke at staa der dum og klodset.

«Det trodde, jeg De vidste nu, frøken Majen,» sa han i en bebreidende tone.

«Værsaagod, sit! Jeg drikker netop kaffe, aldeles alene, — vil De holde mig med selskap?»

Majen lo nervøst og skyndte sig efter en kop. Hun maatte snakke en hel del, saa han ikke fik ordet endda paa en stund. Og saa spurte hun efter Ragna og Olav og alle de andre paa Furnes.

Per Gran tok koppen og saa saa længe paa Majen, til hun blev nødt til at møte hans blik. Da smilte han og satte koppen fra sig.

«Jeg er ikke kommet for at snakke om andre, frøken Selbak; men for at faa et avgjørende svar — nu.»

«Aa Gud — om De visste!» ropte Majen og slog hænderne for ansigtet.

«Om jeg visste — hvilket — hvad mener De?»

«Aa, det er saa meget — saa meget, — De aner ikke, hvordan jeg har levet. Jeg er nok ikke slik, som De tror — en dydig, bra dame.»

Per Gran bøiet sig fremover i stolen og la hænderne tungt paa knærne. Slik sat han et par minutter.

Majen vovet ikke at se op.

«Svar mig bare paa én ting,» sa han tilslut med en fremmed hæs stemme: «Er De ikke en ren kvinde?»

Majen svarte ikke. — Hvad mente han egentlig? Hvor var grænsen for en kvindes renhet efter hans begreper. Aa, han strakte sig nok ikke langt. Han var streng, det forstod hun nu, og pludselig saa Majen ind i et stort mørke.

Der var en dyp avgrund mellem dem. Han stod i solen og kunde vende sit ansigt op mot himmelen med et selvtilfreds smil og si: Jeg er ren!

For nu visste hun det. Den fem og tredive aar gamle mand var renere end hende. Han hadde aldrig stykket sit hjerte op og git det bort i smaabiter.

Tausheten blev trykkende. Hun sat fremdeles med ansigtet støttet i hænderne og vovet ikke at møte hans spørgende blik.

Han pustet tungt og reiste sig. Nu stod han ved siden av hende.

«Gaa, gaa,» hvisket hun.

I næste øieblik før det en ny tanke gjennem hende. Hvorfor ikke late som hun var saaret over hans krasse spørsmaal og indbilde ham, at hun hadde ovedrevet? Hvad kom hendes fortid ham ved?

Da saa hun som i et syn Ragna med gutten paa fanget og Olavs straalende ansigt bøiet over dem begge.

Hun reiste sig raskt og gik henimot døren. Per Gran snudde sig efter hende.

«Jeg vet ikke, hvor langt Deres fordringer til renhet strækker sig.»

«Hvor langt? Der er bare enten — eller, frøken Selbak,» sa han gravalvorlig. «Og jeg maa — jeg vil ha en ren kvinde til hustru,» sa han tungt.

Majen stod dødblek og saa paa ham. Han var ikke længer den dorske, rolige mand; der var ild og glød i hans øine, og hver muskel var spændt. Hun begyndte at ane hvad en slik mand hadde at gi en elsket og elskende kvinde.

«Da maa De nok søke en anden, Per Gran,» sa hun unaturlig høit og skarpt. «Majen Selbak kan ikke tilfredsstille Deres strenge krav.»

«Saa streng bør enhver mand være,» svarte Per Gran og tørret sveden av sin pande, gjorde pludselig helt om og gik gjennom spisestuen ut i entreen.

Majen hørte kneppet i laasen. Hun presset hænderne mot hjertet. Saa sprang hun bort til vinduet; hun vilde se, hvordan en mand tok sig ut paa gaten, naar han hadde faat et slikt chok.

Aajo, Per Gran gik med løftet hode, saa ikke op mot vinduene, gik stolt og harm og — glad, fordi han anden gang hadde reddet sig ut av Dalilas armer.

Majen saa sig om i stuene med et koldt blik. Hvad hjalp det hende altsammen? Her kunde gjerne være støvet og skiddent. Hun blev jo allikevel ikke renere.

«Aa!» skrek hun høit og knyttet hænderne fortvilet. «Hvorfor er jeg blit slik? Hvorfor?» ropte hun og saa sig raadvild om.

Efterhvert blev hun roligere, og der kom et mykt, bløtt, drømmende uttryk i de blaa øine. — Han ante ikke, hvor dypt hun hadde fornedret sig for ham, ante ikke, at netop fordi hun elsket og agtet og beundret ham høiere end nogen anden mand, hun hadde møtt, hadde hun maattet være sand, helt ut sand — for første gang i sit liv.

Hun hadde skrappt bunden idag. Det gjorde vondt, — men nei, hun angret ikke.

Enten — eller.

Majen satte sig i den samme stol, hvor Per Gran hadde sittet, og foldet hænderne slapt i fanget.

Enten — eller. Det var latterlig, uretfærdig; det hørte ikke hjemme i virkeligheten. Hvor vilde han finde en voksen kvinde, som aldrig hadde git en eller flere mænd en del av sig selv, sine tanker, kjærtegn og smil — ialfald en kvinde, som der var noget ved, som øvet tiltrækning paa det andet kjønn.

Majen blev pludselig rød. Øinene fik et

spændt uttryk. Det var ikke til at ta feil av: Hun hadde misforstaat hans spørsmåal. Han hadde tænkt sig helt ut til de yderste konsekvenser av et forhold mand og kvinde imellem. Ellers kunde han ikke ha kommet i den voldsomme sindbevægelse. Han hadde allikevel flyttet grænsen langt ut — for at være viss paa ikke at fordre for meget.

Majen smilte mysende og der for et svakt solstreif over det bleke ansigt. Da var hun jo allikevel ren — efter hans begreper, selv om hun med sig selv visste, at al den tankeløse, lette lek med kjærligheten henimot grænsen altid vilde staa for hende som en uovervindelig hindring for at bli en ren mands hustru og hans barns mor.

*

«At én ukes ophold i den grad kan ødelægge, hvad seks uker har bygget op, — nei, det er uforstaaelig,» var den første bemerkning, fru Selbak kom med, da hun satte sine ben indenfor hjemmets døre. Majen trak paa skuldrene med et litet smil. «Ikke sandt, Otto, du ser ogsaa forskjellen?»

«Aa — aa. Det har ikke faldt mig ind. Majen har forresten været svært optat, har saa godt som ikke været at se»

«Du har tat igjen det forsømte da — ja, ja.»
Fru Selbak rystet paa hodet og sukket, mens

hun ordnet frisuren foran speilet i entreen. Far og datter saa smilende paa hinanden. Majen rynket øienbrynene og rystet paa hodet. Men Selbak fortsatte:

«Hun har ikke været at se utenfor huset; det var, hvad jeg vilde ha sagt.»

«Ikke utenfor — Har du været syk, barn?»

«Aanei da, jeg er ganske frisk. Ja, la naa det emne fare og kom tilbords,» sa Majen utaalmodig.

Fru Selbak sendte øine til alle kanter, mens hun spiste.

«Hvad ser du efter?» lo advokaten.

«Er det ikke besynderlig, — ellers naar jeg kommer hjem fra landet forekommer leiligheten mig altid at være saa motbydelig. Der pleier gjerne være en viss indestængt lugt overalt, og støvet har altid genert mig; men denne gang —»

Majen smilte, og faren sat og klukket, saa han ristet; det var nu hans maate at le paa.

«Hvad ler dere av?» sa fruen en smule forvirret.

«Ja, Nini, — det er i sandhet merkelig du; men der har vi Lina, kanskje hun løser gaaden.»

«Aaffernoe da,» sa Lina.

«Her er saa friskt og — og hyggelig; De maa vist ha luftet mer end almindelig i sommer.»

«Det samme sa frøkna, men hu trudde, det var derfor, at al tingen var saa støvet.»

«Men det er her da virkelig ikke?»

«Nei, det skulde bare mankere! To kjærringer i fem dager og jeg og frøkna, — det skulde vel monne det! Saan sjau har vi 'ke hat, siden jeg kom i huset.»

Fru Selbak for op fra bordet, satte lorgnetten paa og tok en razzia gjennom hele huset fulgt av den smilende Lina.

«Se her! Lugt paa gardinene, kjend paa væggene aa glatte de er! Jøss, saan som vi har slitt!» og Lina fulgte trolig med fra rum til rum.

Majen og Selbak spiste videre.

«En kunde ikke vente mer,» sa Majen tørt.

«Hun hadde nok opdaget det selv, bare vi hadde kunnet beherske os,» sa faren.

Majens læber gjorde et litet gjep for at skjule, hvor hun fandt det rørende, at han forsvarte mamma.

— «Og det er din idè, Majen!» — Fru Selbak var saa eksaltert, at hun glemte at forsyne sig, og Selbak la uten videre et stykke fisk bort paa tallerkenen. «Ja, da er det forstaaelig, at du ser træt ut.»

«Aa, pyt. — Her var saa skrækkelig altsaa; jeg holdt ikke ut i al denne lorten. Og jeg hadde jo ikke noget sted at reise hen.»

«Jeg mangler ord — jeg mangler ord,» sa fru Selbak og saa paa sin datter med et beundrende blik.

«Da maa du være kommet ut av øvelsen paa Furnes,» lo Majen, — «hvordan lever de der oppe?»

Majen følte sig genert over morens altfor tydelige glæde over hendes skippertak, og fru Selbak fik talegaverne igjen.

«Ja, du kan tro, der blev bestyrtelse over din pludselige reise. Berger og frue bad mig hilse dig saa meget. Ja, alle de andre ogsaa selvfølgelig. Men den lille, rare manden hadde nok lagt sin elsk paa dig.»

Majen lo.

«End fruen da?»

«Aa, hun sa ham ikke imot. Men de øinene og den sammenbitte munden talte mer end de ord, hun ikke vovet at uttale — og allikevel saa indskrænket og intetsigende!»

«Hun skal være et mønster paa en husmor og har et nydelig, probert hjem. Ragna har selv fortalt mig om, hvor storartet hun sørger for den manden; hun lever bare for ham!» sa Majen og la betoning paa de ord, hun særlig vilde adressere til moren.

Hun saa desuten tante Hilda i et andet lys nu. De var ikke bare til at smile av disse fruer, som holdt hjemmet frit for støv. Hun kunde nok forstaa, at tante Hilda ropte et ak og vé over slike som mamma og satte sig selv paa en piedestal. — Og hvorfor ikke? Var det saa

meget viktigere at feie for alle andres dører, mens ens egen var tilgrodd av skidt?

— — «Det mest interessante bekjendtskap denne gang var nu den vikingen,» fortsatte moren. «Han kom bort dagen efter barnedaa-ben, og jeg talte meget med ham. En overmaade beleven mand — som bonde betragtet.»

«Beleven?» sa advokaten, «det vil jeg ikke netop si, — men en kjernekar, en eiendommelig blanding av gammel tung bondekultur og amerikansk raskhet.»

Majen anstrengte sig for at gi et ord med, og da moren pludselig saa paa hende og sa: «Hvad synes du, Majen?» svarte hun med en likegyldig mine: «Jeg kaldte ham nu altid Per Svineherde!» men angret like efter — og følte sig som en forræder.

Moren sukket:

«Nei, ingen er nu bra nok for dig. Jeg trodde virkelig, du hadde fundet ham antagelig.»

«Antagelig?» lo Majen. «Hvordan?»

Fru Selbak slog ut med hænderne:

«Hvorfor ikke? Ja, jeg mener det virkelig. Det vilde passet for dig at faa en saan solid mand.»

«Aa, han vilde nok bli altfor solid,» sa Majen med en gjesp, som hun fik til av pur nervøsitet.

Pappa saa saa fordypet i et torskehode, at hun begyndte at ane noget. Bare han vilde tie

stille! Eller blev det uutholdelig; for mamma var ikke fin og taktfuld, naar det gjaldt at faa hende bortgiftet.

«Og tante Karen? Hun er der vel endda?»

Majen sendte faren et taknemmelig blik.

«Ja, Karen ynges for hvert aar. Den som kunde ha saa mange av sine idealer i behold, naar en blev bedstemor.»

«Hun har kanske ikke talt saa meget om dem, men bare levet efter dem. Ja, tror du ikke, det er hemmeligheten?»

Fru Selbak saa forbauset paa datteren. Det skarpe gjensvar hun hadde paa tungen døde bort, da hun ikke fandt det sedvanlige ironiske smil.

«Hun har levet dernede i den lille fredelige kystbyen og har aldrig behøvet at delta i en storbys nerveødelæggende og nerveopslitende foreningsvirksomhet, — det er hemmeligheten. Og saa har hun friske, velopdragne barn, som bare gjør hende glæde. Se Ragna for eksempel. Nei, hvor hun er blit avbalansert og kvindelig — og yndig som mor. Hun sa det Karen ogsaa: Dette aars egteskap har modnet Ragna og gjort hende til kvinde. — Men hun tar sig for meget av det barnet. Det er jo formelig hendes av-gud.»

«Det blir vel bedre, naar de faar flere,» sa Selbak, — «en er altid utidig med den første.»

«Mamma har formodentlig dannet en undtagelse fra regelen. Jeg har ialfald ingen erindring om din «utidighet» i den retning,» sa Majen med en liten latter.

Fru Selbak, som intet hadde at svare, lot som hun overhørte datterens bemerkninger og fortsatte at fortælle fra besøket paa Furnes. Der var kommet noget nyt i datterens væsen, som forvirret hende. Det ubehagelige, oppositionslystne og ironiske væsen hadde mistet de skarpeste kanter. Og selv naar hun forsøkte at stikke hende paa alle vis, var øinene som oftest mindre kolde end ordene. De var kanskje ikke lenger saa straalende som før, men hadde til gjengjæld faat et bløtere, mildere uttryk. Karen hadde kanskje ret allikevel, naar hun mente, der var god bund i hende.

Kanske, — tænkte fru Selbak, — saa har jeg allikevel ikke anstrengt mig forgjæves. Endelig ser det ut til at mine formaninger begynder at bære frugter — endelig.

Og over fru Selbaks ansigt kom et tilfreds, næsten lykkelig uttryk, da hun reiste sig fra bordet. Bare hun nu kunde finde en bra mand til hende, — før kunde hun ikke slaa sig til ro og være tryg for Majens fremtid. Det maatte gjerne bli en bonde. — Nu hadde hun jo med egne øine set, at det virkelig gik an for et dannet menneske at leve paa landet og ha det ganske bra.

Det var i begynnelsen av oktober. Nedigjennem Slotsparken laa hauger av gult, vissent løv som høisaater langs spaserveiene. Hvor det endda ikke var raket sammen gik skolebarnene og vasset og lo, og de voksne som med høitidelige miner spaserte paa brolægningen mindtes sin egen barndom og sendte dem et vemodig smil. En og anden kunde ikke motstaa lysten, men gik i barnenes fotefar; den hvislende raslen av løvet som veg for deres føtter, og den deilige følelse av at være barn igjen skapte smil i ansigtene og gav farve i kindene.

Snart tok det til at blæse, og løvet blev levende. Konerne med riverne og mændene med vognene fik ogsaa mere fart, og menneskene skyndte sig avsted for at holde paa varmen.

«Hutetu, naa er sommeren slut,» sa konen med strikketørklæ og lappet blaaforklæ. «Gud vet, om jeg lever til det nye løvet kommer paa.»

«Ja, Gud vet,» sa den anden med et tungt suk og slængte en løvhaug op i vognen. «Men en gang visner vel vi ogsaa. Det er bra, vi ikke vet no føre vors.»

— — Majen Selbak gik netop forbi og hørte den sidste bemerkning. Hun slog skindet bedre om halsen og løftet muffen med begge hænder indi op til ansigtet og vendte sig efter konen.

Stakkar, hvor hun saa faldefærdig ut. Og klærne skulde neppe hjælpe til at holde liv og varme i den tørre kroppen. Det maatte være et forfærdelig arbeide ogsaa at skulle gaa der og agere slaattefolk i den sure oktobervinden. Uf, hun mindet om manden med ljaeen. Han sopet ogsaa sammen alt det, som var ubrukelig.

Majen knep munden igjen og gik raskere nedover mot byen.

Nei, hun vilde ha fuld besked, hun, — og det idag. Hun orket ikke længer at gaa i denne uvissnet. Var det noget i veien med hende, kunde hun like godt se sandheten ind i øinene; hun hadde allikevel saa litet at miste. Og var det bare indbildning blev hun kanskje litt hyggeligere at være sammen med. — For andres skyld altsaa om ikke for hendes egen vilde hun nu gaa til en doktor og bede ham undersøke hjertet.

Hun hadde ikke sovet ordentlig paa fjorten dage. Efter en halv times søvn vaaknet hun gjerne og kjendte nogen voldsomme dunk i halsen, — nei, hun hørte dem, og hun hørte, hvorledes hjertet banket og hamret for saa pludselig at staa stille og derefter de urolige, hop-

pende slag i brystet og like efter den underlige fornemmelse av blod inde i munden. Av og til før hun op av sengen og stønnet og foretok gymnastiske bevægelser; hun indbildte sig derved at faa blodomløpet i orden, — det trængte bevægelse, det holdt paa at stanse av mangel paa ordentlig motion.

Hjemme hadde hun intet sagt; de var saa vant til, at hun beklaget sig over ondt her og ondt der. Om mamma en dag la merke til, at hun saa træt ut, trodde hun det var en ny bok, som hadde holdt hende vaaken til den lyse morgen; hun var heldigvis færdig med at beklage sig over de natlige utflugter.

Og allikevel visste Majen, at var der noget galt, var det netop de selvsamme natteturers gjenfærd, som gik igjen og hevnet sig — paa denne maate.

Pludselig stanset hun ved en stor hjørnegaard. — Her var jo hotellet, hvor de hadde bodd de to forlovede, dengang hun opførte den avskyelige komedie.

Aa! — Hun stønnet høit og kjendte straks pulsslagene i halsgropen. At hun ikke hadde husket det før. Hun hadde jo villet indbilde dem, at hun fik ondt i hjertet for at faa Krohn til at følge hende hjem og gjøre Ragna syk av jalousi. Hun hadde selv været syk av misundelse over den enfoldige lykke, de eiet.

Nu kom straffen — — —

Javel, sa Majen haardt. Hun fik høste, hvad hun selv hadde saadd.

— — — —

Da hun stod i lægens venteværelse og saa de fem—seks patienter, som var foran hende, nølte hun og vilde gaa. Men haabet hadde et fast grep i hende, — det kunde jo hænde, hun blev frikjendt fra at gaa med livet i hænderne fær-dig til at stupe, hvad tid det skulde være.

Det vilde føles som at fødes til et nyt liv, og det vilde ikke være retfærdig, — for hun burde sopes sammen nu, hun følte sig vissen og av-bleket akkurat som løvet der oppe i parken, — og kastes bort for at gi plads til friske, grønne, levedygtige blade.

Men det var tidlig at faa høst i sit ni og ty-vende aar, tidlig at maatte si farvel til livet, naar hun ikke hadde begyndt at leve det endda, slik som det skulde leves.

Majen lukket øinene og støttet hodet mot væggen.

«Dere kan godt gaa føre mig,» hørte hun ko-nen ved siden si i en medlidende tone.

Majen saa op.

Naar dette simple, uvidende menneske med et eneste blik saa, at hun var syk, — hvad vilde da doktoren si.

«Nei tak, jeg kommer tidsnok ind,» sa hun

med et træt smil og grep en avis. Hun brydde sig ikke om andres medlidenhet. Hun maatte gjøre sig haard nu.

Da næstsidste skulde ind, kom doktoren ut og beklaget, at han ikke kunde motta flere patienter; han maatte uopholdelig avsted til en patient, som hadde faat et pludselig ildebefindende.

Hjertelammelse, tænkte Majen og saa sig selv liggende utstrakt paa en sofa, mens mamma før hysterisk omkring og ventet paa doktoren.

Den anden patient var en ung pike. Hun saa spørgende paa Majen, da døren lukket sig efter doktoren.

«Det er vel forsent at gaa til en anden,» sa hun.

«Det er det nok,» sa Majen og kneppet jakken omhyggelig. «Hvad feiler Dem da?»

Piken smilte straalende.

«Aa, jeg skal bare faa en attest til livsforsikring; men jeg er aldeles frisk.»

Majen nikket og smilte, idet hun gik. Hun kunde ikke andet. Det lille faste, sundhetsstraalende menneske virket paa hende som et friskt veir.

Kommen ind i en anden gate hørte hun en rope:

«De frøken!» og fik se det samme lille menneske i springmarsj efter sig. «Undskyld at jeg

ropte; men jeg kom til at tænke paa, om De hadde lyst til at komme paa et møte for unge piker i aften klokken otte.»

Hun saa forventningsfuld paa Majen, som mønstret hende fra top til taa.

«Hvordan fandt De paa at spørge mig netop?» sa hun, og der kom et haardt glimt i øinene.

«Jo, vi skulde forsøke at faa en ny med os, og jeg — jeg har hat det saa travelt, — jeg er optat hele dagen — og saa tænkte jeg —»

«Saa tænkte De jeg var et daarlig subjekt, som trængte at bli frelst, — hvad?»

Piken blev pludselig alvorlig og blank i øinene.

«Aanei da, — det tænkte jeg ikke. Jeg syntes bare, De saa saa bedrøvet ut.»

«Hvor holdes dette møte da?» avbrøt Majen.

Piken nævnte gate og nummer, og Majen nikket. Hun hadde en skarp bemerkning paa tungen, men det blaa øienpar saa saa tillidsfuldt og bønlig paa hende; hun fik ikke sagt det hun vilde.

«Nei tak, De, — jeg passer ikke der,» sa hun med et smil og vilde gaa.

«Aa, der er mange, mange fine damer der, maa De tro.»

«Hvad bestiller dere paa slike møter? Bare ber og læser i Bibelen vel,» sa Majen og smilte haanlig, «ligger paa knæ og ber og graater?»

«Aa, nei da,» sa den anden ivrig, «vi synger og vi har vakker musik, og vi hører foredrag og ser lysbilleder og — — og der er saa varmt og hyggelig og —»

«Jatak,» sa Majen med et avfeiende smil og vilde gaa.

«Faar jeg lov at vite navnet Deres?»

«Amalie Ottesen,» sa Majen raskt og gik smaaleende bortover gaten.

Det var ogsaa et overfald. Sandelig, det var første gang hun var blit tiltalt paa gaten paa den maate midt paa lyse dagen.

Huf, nei, — hun orket nok ikke at sitte i et trangt, uhyggelig kvalmt rum og høre paa halvannede mennesker. Hun hadde en eneste gang av nysgjerrighet stukket næsen indenfor en slik forsamlingsaal, den gangen disse tungetalerne grasserte. Men hun hadde faat nok med et eneste blik: Menneskemasser paa knæ under de mest uartikulerte lyder og vanvittige grimaser hadde jaget hende paa dør straks; men et par av veninderne hadde overværet seancen og samlet stof til underholdning en hel aften i klubben.

Dette var vel noget i samme genre. Nei tak, lille sypike, eller hvad du nu er — skolepike i første gymnasium kanskje eller et litet godt lærerindeemne.

Amalie Ottesen passer hverken for kirken eller for bøneskolerne.

— — Da Majen sat paa kontoret og skrev telegrammer, smilte hun, naar hun imellem tænkte paa den lille oplevelse der paa gaten.

Hadde hun ikke gaat med den hjerteangsten, kunde det ha været moro bare at titte indom for at se, hvad slags fysiognomier de hadde disse stakkarne, som hadde taalmodighet til at sitte indestængt to—tre timer av sin knapt tilmaalte fritid. — —

Da hun var færdig paa kontoret, gik hun langsomt opover Karl Johan. Det bølgende menneskehav hadde en ny virkning paa hende iaften. De smilende, kurtiserende unge mænd med spaserstokkene mellem fingrene, og de unge damers smaa, beherskede eller ubeherskede latteranfald fanget ikke hendes interesse.

Hun gik likegyldig forbi dem og ænsset ikke de leende par. Hun saa hulheten og tomheten bak de affekterte manerer og den krampagtige jargon. Og allesammen gik og bar paa et hjerte, som kunde stanse hvert øieblik.

Sandelig var det alvorlig at leve.

Hun orket ikke at gaa imot strømmen og stak pludselig ind i en av sidegaterne.

Fem minutter efter stod hun utenfor det nummer den unge piken hadde opgit. Bak de gule trækgardiner i anden etage saaes silhuetter av kvindelige skikkelser, — der maatte det være. Der var da ialfald lyst nok. — De sang en

salme; den var ikke grufyldt, mindet ikke om død og dom, men klang friskt og freidig og blev sunget i et raskt tempo. Paa en sort tavle stod aftenens program skrevet med kridt: Møte for kvindelig ungdom. Tale av frøken Arntzen. Sang og musik. Oplæsning.

Majen saa sig omkring og gik saa opover trapperne, mens hun smilte genert over sit paa-fund og forsøkte at harcellere baade sig selv og møtet.

Paa jagt efter noget nyt, mumlet hun, — ganske spændende. Og med den undskyldning grep hun fat i dørklinken, lukket op og gik ind. — Paa en av de bakerste bænker var der nogen pladser ledige, og Majen dukket sig fort ned. Den unge frøken hadde opdaget hende; hun sat i trappen op til talerstolen, og Majen kunde gjennem en aapning i bænkeraderne se, hvor ansigtet lyste, mens hun forgjæves speidet efter at faa et nyt glimt av sin fangst.

Paa talerstolen stod en ældre dame med hænderne foldet og læste med høi, skarp stemme av et stor bok, som laa opslaat paa en liten forhøining. Det varte litt, før Majen hadde samlet sig saapas, at hun oppfattet, hvad der blev læst. Nei, det fanget ikke hendes interesse, og øinene løp raskt rundt hele lokalet.

Det forekom hende som en drøm, at der et par minutter derfra bølget et urolig hav av men-

nesker, som ikke visste bedre end i timevis at drive op og ned paa en gate.

Efter hvert vovet hun at rette ryggen og se sig rolig om. Det lot til, at de nærmest sittende ogsaa var her for første gang. Ingen tok notis av hende. Alle stirret op mot talerstolen.

Bare de aller bakerste hadde yttertøiet paa. De andre var iført lyse, pene bluser, nogen endog av hvit silke. Og mange var frisert som til en premiére i teatret, rigtig fikst og klædelig. Majen speidet forgjæves efter et mandlig individ. Storartet! — Tænk at pynte sig utelukkende for sit eget kjønn. — —

Jo, hun hadde ret, — her var virkelig hygge, ganske anderledes end i kirken. Der stod ikke dom og død ut fra veggene her. Lysmalte og med de store, vakre billeder mindet de heller om en selskaps- eller dansesal. Og saa var der straalende lyst, og foran talerstolen stod søiler med svære palmer. Men det merkværdigste var flygelet i det ene hjørnet av salen. Flygel og bønnemøte kunde da umulig harmonere.

Majen løsnet paa jakken og la skindet i fanget. Jo, her var ganske vakkert. Det var rime- lig de unge piker syntes bedre om at sitte her end at gaa og fryse i den sure oktobervind eller sitte alene paa en fattig hybel.

Pludselig reiste forsamlingen sig; damen var færdig; men Majen ante ikke, hvad hun

hadde sagt; der blev rakt frem en opslaat sang-bok mot hende, og like efter satte alle de unge i at synge til akkompagnement av et orgel like under talerstolen. Majen reiste sig ogsaa. Sangen lød som en jubelhymne fra et folk, som var reddet fra død og undergang og nu hyldet sin redningsmand. Hvert vers sluttet med et kort refrain: Kryn ham, kryn ham Allheims drott — og blev sunget tostemmig.

Majen kjendte en frysning fare gjennem kroppen, derefter en varm bølge skylle henover sig; hun blev svimmel og maatte sætte sig.

Hun hadde hørt vakker sang baade i teatret og paa konserter — meget vakrere end denne, — men aldrig hadde hun kjendt en slik betagende fornemmelse gjennemstrømme sig.

Det følte som en varm, kjærlig haand la sig om det urolige bankende hjerte og bragte det til ro. Og haanden flyttet sig og slog an de strenger i hendes sjæl, som endnu aldrig hadde klinget.

Fred — hvile — lykke var den akkord, som svakt og skjælvende begyndte at tone i dypet av hendes sjæl. Og eftersom versene blev sunget, tonet den sterkere og vakrere, til inderligheten naadde sit høidepunkt i det sidste omkvæd: Jesus, Jesus, Allheims drott, lød som en fanfare ut over hoderne.

Majen lukket øinene og drømte sig ind i et nyt land — et land langt borte. Der var sol — straalende sol. Og gennem de grønne, græsklædte enger rislet bækker som slukket al hendes tørst. Men ut av lyshavet kom en skikkelse fuld av renhet og skjønhet; mild og majestætisk, med glorie om panden stod han med løftet haand og kaldte paa hende: Kom til mig, du som stræver og har det tungt, — jeg gir dig hvile. Han hadde myndighet til at si det; han var jo kongernes konge og hadde al magt i sin haand.

Aldrig hadde nogen formaadd at tegne ham slik for hende som denne forunderlige sang hadde gjort det.

Nu forstod hun, hvorfor dette navn hadde kunnet samle tusener, ja millioner under sit banner: Han var indbegrepet av alt det et stakars menneskebarn gik og længtet efter, var verdens frelser fra synd og straf, var kongen — Gudskongen, — og der stod magt bak hans kjærlige ord.

— — Da Majen slog øinene op, stod en dame i tredivaarene paa talerstolen. — En virkelig dame, sa Majen til sig selv og sat spændt ventende.

Hadde hun noget at si hende; vilde hun række hende en hjelpende haand.

Et par klare, aapne, graablaa øine saa ut

over forsamlingen. Saa lukket hun øinene og bad. Majen kjendte en heftig, saar smerte. Det rene, aapne blikket hadde dømt hende. Hun saa sig selv skidden, ugrei og uskikkelig — og hadde mest lyst til at gaa. Naar hun allikevel blev sitende helt til damen sluttet, skyldtes det de par vers, hun læste, før hun talte. — —

En opmerksom iagttager vilde ha forstaat, at der foregik noget i Majens sjæl. De dypblaa øine lyste med intens glans og vek ikke et sekund fra den kvindelige taler. Av og til gik der en nervøs rykning over det bleke ansigt. læberne blev presset sammen, det bævret i de fine næsebor, — og hun bøiet sig fremover for ikke at miste et eneste av de ord, som blev sagt.

Henimot slutten av talen slappedes det spændte uttryk i ansigtet. Øinene lukkedes halvt igjen og sløredes av taarer; men snart efter var de like klare. For alt i verden vilde hun ikke vise, hvor grepet hun var.

Da damen sluttet med en ganske kort bøn, reiste Majen sig raskt og sprang ned trappen. Hun orket ikke at møte det lille menneske, som hadde lokket hende hit. Hun hadde holdt øie med hende og forstod, at hun stod paa sprang for at ønske velkommen i foreningen. Nei tak, hun klarte ikke den slags formaliteter.

I angst for hvad hun allikevel kunde finde

paa, sprang Majen ind i nærmeste portrum og ventet der, til hun antok al fare for indhentning var over.

Klokken var bare halv ti. Hun kunde endda naa hjem før mamma, selv om hun ikke tok trikken. — —

Da Majen var kommet til Tullinløkken, satte hun sig paa en av bænkerne. Hun hadde gaat fort for ikke at bli indhentet. Nu vilde hun hvile litt, før hun fortsatte videre.

— — En dame, som gik forbi, mistet sit lommeterklæ, og Majen ropte efter hende.

Damen vendte sig og takket.

Majen før op fra bænken.

«Aa, er det Dem! — Jeg hørte Dem tale i aften.»

Damen smilte.

«De er frøken Ottesen? Jeg saa, De gik. Den unge piken, som bad Dem komme, var saa bedrøvet, fordi hun ikke fik tale med Dem.»

«Skulde De indhente mig kanskje?»

«Nei, slet ikke. — Jeg maatte desværre hjem; min mor er ikke riktig frisk. — La os gaa sammen — hvis De skal samme vei.»

Majen stod et øieblik nølende.

«Vil De — — præke for mig, — er det derfor?» sa hun skarpt.

«Hvad?» — Damen lo en frisk, trillende, liten latter, og Majen undredes paa, om hun

allikevel ikke hadde spilt komedie der nede paa talerstolen. Den fine velsittende dragt, den fikse lille hat og hanskerne, — ingen ting svarte til hendes forestilling om en kvindelig prædikant. — «Nei, jeg skal gjerne tie; De kan heller præke for mig,» sa hun saa liketil, at Majen blev flau.

«Jo tak, jeg vilde gjerne ha følge med Dem, — faar jeg lov at spørge Dem om noget?»

Majen forsøkte at slaa an en likegyldig, forretningsmæssig tone og klarte det bra.

«Spør væk,» svarte den anden muntert, idet de gik raskt opover.

«Jeg forundrer mig over, at De som er ung og dannet og — — og velstaaende og naturligvis bestandig har hat det udmerket i alle maater, kan behøve at gaa den vei, som De omtalte. Jeg forstaar nok, at mange andre maa, — de, som føler sig elendige paa sjæl og legeme; men alle de bra, ufordærvede unge piker, hvorfor søker de ikke heller fornøielser og forlystelser?»

«Fordi fornøielser alene ikke kan tilfredsstille hungeren og tørsten i sjælen.»

«Aajo da,» sa Majen heftig, — «til en viss tid tilfredsstiller de. — Nu er jeg otte og tyve aar, og det er først ganske nylig, jeg er blit træt av at more mig. —»

«Og De vilde raade alle andre unge til at gaa like længe, før de saa sig om efter det vand,

som slukker tørsten?» sa den anden alvorlig med mild stemme.

«Hvor staar det henne — det De læste, — vil De gjenta det?»

Majen blev rød ved at høre sin egen haarde stemme; men hun maatte holde den tonen for ikke at vise sin sande tilstand.

— — «Jeg vil gi den tørstige av livsens vand uforskyldt. — Værsaagod ta dette nytestamente; verset er understreket; der ligger et merke, hvor det staar, — De finder det nok.»

Majen tok imot en liten, tynd bok.

«Jatak, jeg vil gjerne laane den. Det er forresten aldeles urimelig og uretfærdig efter min mening, — og jeg fatter ikke, at et menneske med litt stolthet og ærgjerrighet kan gaa med paa saa uværdige betingelser. I det hele tat er alt dette med synd og forladelse naturligvis bare noget, som er opstaat i svake menneskehjerner.»

«Jeg vil nødig diskutere forsoningen med nogen, frøken Ottesen,» sa den anden venlig; «det fører ingen vei. Men jeg vil gi Dem et raad: Forsøk at tale med den personlige magt, som De sikkert føler er til, enten De nu betegner den som Gud eller skjæbnen eller andet, — og fortæl hvordan De har det, at De ikke er fornøiet med det liv, De lever, men gjerne vil faa fred i sjælen —»

«Hvordan vet De det?»

«Slik har jeg selv hat det,» sa damen og fortsatte: «Og saa læs litt i den boken. Har De siden lyst at tale med mig, vil jeg det inderlig gjerne; adressen staar paa et visitkort bak i boken. Her bor jeg. Godnat!» Hun tok Majens fremrakte haand, trykket den varmt og sa stille og naturlig: «Gud velsigne Dem — —»

At jeg ikke følte væmmelse, sa Majen til sig selv, da hun gik opover. Denslags ødsler de jo med alle disse omvendelsesprædikanter. Men hun mente det. Baade øinene og tonefaldet sa, at ordene kom fra hjertet.

Længere oppe i gaten tok hun kortet frem:

Inga Arntzen.

Cand. med.

— og adressen under. — — —

Majen stak visitkortet ind i boken og gik undrende videre. — En medicinsk kandidat som præket for unge piker! Og slik som hun præket — nei, samtalte med dem, — fortalte om sig selv og sin hunger og tørst efter kundskap — efter at nyde alt det skjønne i livet, efter at leve med og bli til nytte og gagn for sine medmennesker.

Og saa fortalte hun dem om skuffelserne og de feilslagne forhaabninger, om tomheten, og den aldrig hvilende higen efter dette langt

borte, som kunde fylde helt og gi hende den hjertets uforgjængelige glæde, hun jaget efter.

Saa hadde hun citert et salmevers, som Majen husket fra hun gik for presten. Hun repeterte det i tanken og var kry over, at hun kunde det ordret: «Indtil jeg fandt det kildespring, gik jeg paa tørre veie. Jeg søkte trøst i mange ting, som kunde ei fornøie den sjæls attraa som i mig laa og endda ei jeg tænkte paa at søke til det høie.»

Jovist var det sandt, — aldeles paa en prik. Hun hadde gjort det samme, søkt trøst i de mange ting, men var aldrig blit fornøiet. Misnøien med baade sig selv og andre hadde vokset for hvert aar og hadde aldrig været større end i dag.

Men var det slik, som denne kandidat Arntzen sa, at dette livets vand slukket tørsten og gav sjælen glæde og en fred, som overgik al forstand. Da — ja da var det jo vanvittig, at saan masse mennesker gik og tullet sig bort. Nogen ødela baade legeme og sjæl, andre resignerte og blev samfundets hædrede pessimister, — og de, som fandt livet komplet umulig, løp fra hele greien.

Hvorfor i alverden anstrengte ikke disse lykkelige mennesker sig mere med at rope det ut paa alle gatehjørner, at de gik tilgrunde paa den vei, de var slaat ind paa. Ja, hvorfor —

hvorfor — naar de selv var saa lykkelige, at det gik over al forstand!

Majen hadde gaat raskt opover Uranienborgveien og var blit varm baade av marsjen og det indre oprør.

Humbug, sa hun høit og stanset for at puste. Var det sandt det, de præket, — var de jo verdens største egoister, naar de kunde gaa og gjemme paa den vidunderlige hemmelighet uten at fortælle om den til andre.

Prestene ja. Men det var noget andet, de præket om. Synd og dom og død og grav — hun hadde ialfald aldrig hørt dem skildre lykken og glæden i kristendommen, — slik som i aften.

— — Da Majen kom hjem, gik hun rundt og lette efter en salmebok. Hun vilde læse salmen om igjen; hun hadde en følelse av, at denne salme var det første trin opover mot en høiere, renere sfære. Der var aapnet en gløt ind til en ny verden for hende i aften. Og hun var nysgjerrig efter at faa se litt mere.

Langt ind i det solbeskinnede, lykkelige land, saa hun en hel hærs-kare av straalende ansigter, og der lød en mangestemmig jubelsang mot hende: Jesus, Jesus Allheims drott.

— — — —

Majen sat med salmeboken og nystetamentet opslaat foran sig i sengen, da moren ropte hendes navn og banket paa døren. Hun stak bø-

kerne under dynen og saa ærgerlig paa moren, da hun kom ind.

«Alt i seng! Men du har jo ikke smakt mat.»

«Jeg er ikke spor sulten, bare træt,» sa Majen kort.

«Men ikke trættere end at du ligger og læser. Jeg ser det paa øinene. De er jo rødrandete! Hvad har du nu faat fat paa igjen?»

Da kom der en ubetvingelig lyst over Majen til at se morens forbauselse, og hun drog begge bøker frem og la dem paa bordet foran sengen.

«Værsaagod, du kan faa laane dem ,naar jeg har studert dem.»

Fru Selbak tok lorgnetten paa og løftet begge bøker op mot øinene.

«Hvad — hvad er nu dette for — for indfald? Du spotter vel ikke det hellige?»

Majen smaalo.

«Aanei du. Jeg fik bare lyst til at repetere min barnelærdom.»

Fru Selbak tok lorgnetten av og hævet hodet.

«Den som nogensinde kunde bli klok paa dig, barn,» sa hun med et suk.

«Det viktigste er at kjende sig selv, mamma. Og du aner ikke, hvor godt en kjender sig igjen i denne salmeboken. Naar jeg finder min egen, skal jeg sette merke ved de mest træffende strofer, saa kan du læse dem etterpaa!»

Majen snakket nervøst, hadde røde roser i kindene, og smilet var paatat.

Moren rystet misbilligende paa hodet og la haanden paa dørklinken.

«Du bør finde noget andet at la din kritiksyke gaa ut over, Majen — — Husk, hvad jeg siger: Gud lar sig ikke spotte. — Godnat!»

Majen lo, da moren var gaat; men det var en tvungen latter.

Om jeg nu døde inat, vilde hun sikkert vise salmeboken og testamentet frem til sine foreningsvenner og gi en gripende skildring av mine sidste dages hellighet.

Væmmelig ogsaa, nu hadde hun ødelagt aftenen for hende.

— — —

Majen hadde sittet fordypet i læsningen. Hun ante ikke, at den lille, tynde boken indeholdt saa mange underlige ting. Og de understrøkne vers hadde hat en dobbelt værdi for hende. Hun saa frøken Arntzens klare, kloke og kjærlige blik rettet paa sig og hadde læst om og om igjen, til hun kunde flere av dem utenad.

Majen sprang op og dreiet nøkkelen om. Se saa — det skulde hun ha gjort før. Hun saa sig speidende om, som var hun rød for tilskuere. Saa slukket hun lyset og krøp i sengen igjen og laa længe og tænkte.

Sveden traadte frem paa panden, og hænderne var klamme, da hun foldet dem over brystet.

«Hvis det er sandhet og ikke bare menneskepaafund, — hvis der virkelig findes et væsen, som gir trætte og tørstige mennesker av dette livets vand, — da ber jeg om ogsaa at faa drikke.»

Majen sat opreist i sengen med hodet støttet til de foldede hænder og lyttet efter sin egen stemme.

Nu kjendte hun hjerteslagene igjen — tydeligere og tydeligere. Var det kanskje rædselen over hvad hun hadde dristet sig til, — eller var det — var det døden, som kom nu — netop nu?

Majen trykket begge hænder fast mot hjertet og blev het av angst.

«Aa, Gud i himmelen! La mig leve og — la mig faa leve paa en ny maate — — færdig med det gamle livet,» hvisket hun, mens taarerne pludselig styrtet frem efter de mange og lange ukers indestængthet.

Hun la sig ned og lot dem silre over ansigt og hals — uten at tænke, — det var bare saa deilig at faa denne utløsning. Det var, som de skyllet bort alt det skidne og visne og utbrukte i hendes sjæl og førte det med sig ut av hendes liv — bort fra hendes tanker — langt, langt avsted for aldrig mere at vende tilbake.

Ragna gik smaanynnende omkring i stuerne, mens hun tændte de smaa lamper med kulørte skjærmer og la de fineste tepper paa smaabor-dene.

Jo, det var sandt som Olav sa. — Hvis en hadde dem tændt til daglig, blev det vanske-ligere at skape fest, naar man en gang imellem vilde ha den.

Hvorfor kan vi ikke ha fest hver dag da? hadde hun indvendt.

Det har vi da allikevel; det er ialfald fest for mig at leve sammen med dig, — du lyser mere end alle lamperne tilsammen.

Hun hadde ledd av ham. Han eiet sin egen maate at si slikt noget paa, Olav, og hun var endda saa tosset, at hun blev rød, naar han gav hende komplimenter. — For han sa det saa dæmpet og stille og inderlig, at hun følte, han talte like ut av sit hjerte, — og saa lo hun for ikke at se altfor smigret ut.

Tænk om hun refererte denslags og lignende uttalelser til Majen eller Karen! De vilde natur-ligvis faa kvalme og snakke om sentimentalt,

opstyttet mandfolkvrøvl. Aanei, hun gjemte det nok for sig selv. Det var for dyrebart og fint at ta frem til offentlig diskussion.

Stakkar, de hadde jo ingen erfaring nogen av dem. Og Emma da. — Hun saa fuldstændig fornærmet ut de dagene, hun var her ihøst. Olav var naturligvis ikke kavaller nok. Han kurtiserte hende ikke og la altfor tydelig for dagen, at der eksisterte ingen anden kvinde for ham end hans egen kone.

Ragna lo høit, da hun tænkte paa Emma. Det var tydelig, at hun beundret Olav; hun røbet det flere ganger. Men saa tok ærgrelsen hende igjen, og hun satte op den lærerindeminen.

En gang brast det ut av hende:

«Han er visst ikke vant til at omgaaes damer, manden din?»

«Han er jo bare bonde, maa du huske,» hadde Ragna svart. «Bønderne er ikke saa belevne som byherrerne.»

«Aa, han er da galant nok mot dig, skulde jeg mene,» svarte Emma spidst.

Da kunde ikke Ragna dy sig, men hadde leende spurt:

«Synes du det omvendte hadde været rigtigere da, Emma?»

Og Emma hadde git sig og ledd med.

Senere paa dagen, da de sat fortrolig sammen og frisket op minderne fra dengang de var barn, — sa Emma fortrolig:

«Jeg har bestandig trodd, at du maatte faa en mand, som blev græsselig glad i dig, for du hadde det aldrig med at fly med guttene — slik som os andre.»

«Nei, det fik jeg aldrig tid til,» hadde Ragna svart, «jeg hadde nok med at fly i huset.» — —

Jo, nu var her fest. Ragna satte sig i en av de dype lænestoler og var fremmed dame, som med kritiske blikke saa sig om i fru Krohns hjem.

Flot? Nei. Elegant? Nei. Det vilde ikke falde en i munden, men nydelig, koselig, smagfuldt. I hvertfald synes nu jeg det, tænkte Ragna.

Emma savnet skulptur, og Karen hadde kommet med den bemerkning, at hjemmet røbet delvis mangel paa kunstsans. Hun tænkte naturligvis paa malerier. For Karen syslet i ledige stunder med palet og pensel og kopierte andres arbeider, men signerte sine «malerier» flot med et K. L. i det ene hjørne.

«Vi sparer for at faa raad til at faa kjøpt den berømte Karen Lorcks malerier, naar de kommer paa kunstutstillingen,» hadde Olav svart.

«Aa, tusen tak; de er desværre alt bortbestilt,» sa Karen kjapt og lo. For Karen taalte heldigvis en spøk, selv om den hadde en bitte liten brodd.

Nei, Olav hadde hat saa mange utgifter de sidste aar med husenes ombygning og andre kostbare reparationer, at de var blit enige om

foreløbig at undvære malerierne. De hadde jo sit deilige piano, musik og sang, mere værd end al verdens livløse buster og malerier. For musikken var levende den, og den skapte liv og fest og bandt dem sammen og lokket alt det gode frem hos dem, fordi den var en himmelsk gave, og derfor vilde den leve evig.

Der kunde ikke tænkes en himmelsk salighet uten syngende engler med harper i hænderne.

Ragna slog pianoet op og tændte begge lysene. Den stearinlugten mindet om jul hjemme — hendes barndoms hjem. De hadde ingen overdaadighet av lamper der. Maaneskinslampen i kroken over viftepalmen og pianolysene var ekstranummeret som maatte til, naar der skulde festes. Men hvor festlig kunde der ikke være! Og hun visste paa en prik, hvor glansen kom fra, — det var fra mor det. Hun hadde likesom en straalebundt i sit indre, og de straalerne lyste ikke bare, men varmet alle, som de traf paa.

Aa, den som kunde bli lik hende.

Se saa, nu kunde de gjerne komme. Det var bare at bytte kjole, og det var fort gjort; frisuren var i orden. Nei, nei, — ikke ødelæg haaret, hadde Olav ropt, da Bolette kom med den glødende kreptang fra kjøkkenet. Aajo, et par bølger paa hver side vilde hun ha. Jeg blir ti aar

yngre, forsikret hun og stak det trearmede uhyre ind i haarfylden.

Ti aar yngre og tusen haar fattigere, var Olavs svar.

Da hun stod færdig pyntet i sin matblaa sel-skapskjole med en cremefarvet kniplingskrave over skuldrene, nikket Olav fornøiet.

«Næste gang skal du ha en silkekjole, Ragna, en deilig dyprød farve, — det vil klæ dig.»

«Ja, hvis Per Gran og Majen gifter sig — ellers ikke,» sa Ragna.

«Det ser smaat ut,» mente Olav. «Nu skal han ha sig en utenlandstur og blir borte i hele julen, og Majen blir ældre for hver dag og mer og mer umulig at klare naturligvis. Nei, du faar nok opgi de tanker Ragna.»

«Men han har jo fridd til hende, Olav! Kan du begripe, hvorfor det ikke blev noget av. Og de er glad i hinanden begge to.»

Olav smilte vantro.

«Majens opfatning av et frieri har jeg liten tro paa. Hun har en sterk fantasi og digter saa længe, til hun selv tror det er virkelighet.»

Men da blev Ragna ivrig.

«Jeg saa det første gang, de var sammen her. Per Gran blev straks skudt; han ser jo ellers ikke paa bydamer. Og Majen blev sint over hans likegyldighet. — Det var nok for mig. En blir ikke ærgerlig over en mands likegyldighet, uten

en interesserer sig for ham. Men jeg haabet, det skulde ha gaat lettere. Jeg hadde aldrig ventet en saan selvkritik hos Majen.»

«Nei, hvis den virkelig er egte, vil jeg si, den overrasket mig ogsaa. Jeg trodde ikke, der var saa langt ned til bunden.»

Bolette banket i det samme paa døren og meldte, at der var telefon til Ragna.

Olav gik med ned.

Ragna stod med mikrofonen til øret og smilte.

«Nei, saa morsomt. — Ja, selvfølgelig. — For øieblikket er vi alene. — Ja, men jeg forlanger ikke, du skal være nede, hvis du helst vil slippe. — Aa, det er femten stykker; du kjender de fleste. — Nei, det er ingen av prestens. — Nei. Per Gran er syk. Jeg vet ikke, men han avsløg indbydelsen — var uvel om dagen, sa han. — Aa, du er sikkert fin nok. — Ja, det var hyggelig — vent litt. — — Det er Majen, Olav! kan en hente hende straks; hun er paa stationen. — — Ja, Majen, om ti minutter skal Anders være der — — velkommen!»

Ragna ringte av med et straalende smil.

«Olav snak med Per straks og spør, hvordan det staar til.»

«Gjør det selv, jeg er ikke anlagt for intriger.»

«Javel.» — — — — —

— — — «Storartet! Kanske, sa han.» — Olav nikket distraitt. — «Hører du, Olav?»

«Hm, hm, — vær nu bare forsigtig, Ragna. En kan saa let forkludre den slags ved at ville agere forsyn.»

«Puh, jeg maa da hjælpe dem, naar de er saa rædde begge to. Men sandt at si er jeg spændt, Olav. Det er længe siden jeg saa Majen — over tre maaneder siden. — Hun kan ha forandret sig paa den tid.»

Ragna kunde ikke faa øinene fra Majen, mens hun vasket sig oppe paa gjesteværelset.

Majen saa spørgende paa hende.

«Gaar jeg an?» Ragna nikked. — «Ja, for jeg bestemte mig til at reise, mens jeg sat paa kontoret. Jeg fik saan pludselig lyst til at snakke med dig, Ragna, — og saa telefonerte jeg hjem og bad Lina komme ned med blusen. — Synes du, den er pen nok?»

Ragna nikked og smilte igjen.

«Det kunde nok være det samme, hvad du hadde paa idag, Majen; du er pen allikevel. Hvad er det, som gjør dig saa forandret, — ikke frisuren, den er jo som sidst. Jeg begriper det ikke; men det er noget nyt ved ansigtet dit.»

Majen tørret hænderne omhyggelig og smilte uten at se paa Ragna.

«Du har ikke været syk?»

«Ser jeg slik ut?» sa Majen.

«Nei, ikke netop det heller. Men enkelte mennesker faar det uttrykket efter en sykdom, — især naar de har været forberedt paa døden. Jeg husker spesielt en ung pike hjemme.»

Majen hængte haandklæ paa knaggen og vendte sig om mot Ragna.

«Ja, Ragna, — det stemmer. Jeg har oplevet noget lignende. For en tid siden led jeg svært av søvnløshet og hjertebanken og var aldeles viss paa, at jeg hadde hjertefeil. Jeg gik længe, før jeg endelig vovet at høre doktorens dom, og da han efter undersøkelsen, sa, at hjertet var normalt, blev jeg saa lykkelig, at jeg graat av glæde og tok doktorens hænder og knuget dem. Han smilte og sa, jeg var nervøs og trængte hvile. — Forsøk at komme til ro, var det raad, jeg fik. Og da Ragna — — ja, efter den dag er jeg blit et andet menneske. Jeg lovet mig selv, da jeg gik nedover trapperne fra lægens kontor, at nu skulde der bli alvor med at sørge for min stakkars mishandlede sjæl. For det var sjælen, som hadde været syk, Ragna.»

Ragna var blit blussende rød under Majens enetale, men stod som fastnaglet og stirret paa hende.

Majen saa forbi Ragna og ut gjennom vinduet og fortsatte:

«Det var derfor, jeg kom hit, Ragna. Jeg maatte fortælle dig, at jeg har oplevet noget vidunderlig.»

«Hvad — hvad mener du?» stammet Ragna nervøst leende. «Er du forlovet, Majen?»

«Nei, det er jeg ikke, Ragna. Men kan du

sætte dig ind i, hvad det vil si for et bundet, fængslet menneske at bli løst — fri? For jeg har været bundet, ser du, — været en slave av mine lyster og vaner. Og hvor meget jeg end har strævet for at komme løs og begynde at leve paa en anden maate, saa gik det ikke. Jeg eiet ikke kraft til at ta mig sammen, jeg bare tumlet om i mørket og blev mere og mere fortvilet og træt. — — Derfor er det et under, Ragna, at jeg nu er fri og færdig med det gamle. Vet du, det føles, som jeg er født om igjen til et nyt liv. — — Forstaar du det, Ragna!»

Det sidste lød mer som et glædesrop end som spørsmaal.

Ragna rystet paa hodet.

«Ja — a — nei. — Nei, jeg forstaar ikke alt, Majen. Hvordan er det blit saan for dig?»

Majen stod grundende et øieblik. Saa sa hun stille og avbrutt, mens en dyp rødme skyllet over ansigtet.

«Jeg har lært Jesus at kjende, Ragna, og han har git mig et nyt syn baade paa livet og døden. Jeg — jeg kan ikke forklare dig det nu; vi maa snakke mer om det senere. Men du var den første, som lærte mig, at en blev glad ved at be, og en aften — — forsøkte jeg.»

«Aa, Majen, — jeg — jeg er ikke kommet saa langt; jeg ber bare til Gud. Jeg forstaar ikke alt det, som tales om at angre sin synd og faa tilgivelse, — jeg ber bare for at føle mig tryg.»

«Det er, fordi du aldrig har sølet dig til som jeg. Du har ikke noget at angre. — Ragna, — aa, vær glad for det. Du kan tro, det svir herinde, naar jeg tænker paa alle de aar, jeg har kastet bort.»

Ragna vilde svare; men et par kraftige dunk i væggen avbrød hende. — Det var Olav.

«Naa maa dere være færdige snart! Dyrlægen og Oline Hafstad holder utenfor trappen!»

Ragna skvat til og strøk sig over panden.

«Tak fordi du kom, Majen,» sa hun impulsivt, slog armen om hendes hals og la et øieblik sit kind ind til Majens. «Jeg er glad, for du er blit saa lykkelig; men du maa ikke være lei, om jeg har saa litet at si, — det lyder nemlig som et under; jeg begriper det ikke.»

«Det gjør ikke jeg heller, Ragna. Jeg vet bare, at jeg har mistet den gamle hammen og ønsker den ikke tilbake.»

De gik sammen ned trappen. Like før de gik ind, sa Majen med haanden paa dørklinken:

«Er Per Gran forlovet, Ragna?»

Ragna saa Majen forskende ind i ansigtet, men Majen møtte rolig hendes blik.

«Nei, ikke som jeg vet,» svarte hun.

Majen nikket.

«Jeg vilde bare nødig faa vite det der inde — — pludselig.»

Ragna vilde si mere, men Majen aapnet i det samme døren ind til stuen.

— — — — —
 Per Gran kom ikke allikevel, og Ragna var glad. Efter den underlige samtale med Majen hadde det blit en vanskelig stilling for hende. Hun hadde det svært nok ved at være en vaaken vertinde for de øvrige gjester.

Olav saa flere ganger paa hende med det egne blik, som Ragna altid tolket saa:

«Er der noget i veien? Du ser saa for-tænkt ut?»

Da nikket hun til ham og smilte og skjøv de paatrængende taarer bort. — — —

Men Majen hadde aldrig utfoldet en slik naturlig elskværdighet. Av det stolte tilbakeholdne væsen, og det mysende, kritiske blik saaes kun en svak avskygning. Med et stilfærdig, straalende smil konverserte hun Oline Hafstad og fik bort det tunge, søvnige i hendes store, alvorlige ansigt. — Og dyrlægen som i barnedaaben hadde fundet hende affektert og snobbet, bad i sit stille sind om tilgivelse, da han opdaget feiltagelsen — saameget mere som han ikke fandt Per Gran blandt gjestene.

Det hadde altsaa bare været løst folkesnak det om hans stadige besøk paa Furnes i sommer og interessen for den bleke fine bydamen.

Aanei. Naa fik de sandelig ta fornuft de ugifte gaardbrukerne. Dyrlæge Skaug holdt endda paa det gamle, forslitte ord om, at like barn leker

bedst. — Ragna bød ham i det samme fløte og sukker til kaffen, og han blev en tanke rødere i sit før saa blomstrende ansigt.

Hun var jo en undtagelse fra regelen denne kjære lille fru, og Olav Krohn hørte likesom ikke helt til den gamle, gode bondestand.

De tre aarene inde i byen, da han læste til artium, hadde tæret sterkt paa bonden i ham. Senere paa kvelden søkte han anledning til at faa snakke med Majen. Han hadde holdt øie med hende og likte hende. Hun kom med træffende bemerkninger og sat ikke og skravlet om alt og ingenting slik som damer pleide.

Og saa hadde hun en holdning som en dronning og et nydelig smil, som viste et par rader velskaptede hvite tænder. Jo — der var noget tiltrækkende ved den damen likevel, og hun tok feil Inga, naar hun kaldte hende byjaala.

Damen saa søt og endefrem ut, gjorde hun.

Og dyrlægen rømnet sig og satte Majen i aapenlys forundring ved spørsmålet om, hvordan hun likte Romerike. Og da de efter ti minutters passiar tok plads ved dessertbordet indrømnet begge hver for sig, at de hadde tat feil av den anden.

Næste morgen, mens Ragna endda gjorde toilette, kom kokkejenta op og bad om en gammel hanskesmok til pekefingeren. Hun hadde skaaret sig paa brødkniven.

I det ene hjørne av soveværelset stod et gammelt chatol efter Olavs far. Det rummet mange nyttige ting, deriblandt medicinske medikamenter, og i en av de mange smaaskuffer laa bomuld, linfiller og kasserte hansker.

Ragna klippet en hanskefinger av, vasket saaret med borvand og Bolette gik.

Midt i chatollet var en dør og indenfor denne i to skuffer laa brevene fra forlovelsestiden. Ragna saa, at nøklen stod i døren og undret sig over, at Olav, som ellers var nøiagtigheten selv, hadde glemmt at ta den ut. — Gutten sov sødelig, Olav var allerede nede, og Ragna fik pludselig lyst til at læse et par av brevene før frokost.

Av og til om kvelden fik Olav det samme indfald. Han kunde ta nogen breve med sig i sengen og laa der og læste høit for Ragna, mens hun børstet haaret eller stelte gutten.

Engang han var saa heldig at træffe paa et

mer end almindelig kjærlig, spurte han, om hun kunde læse det høit for ham uten at rødme.

Med fornøielse hadde hun svart, nappet brevet fra ham og læste det med inderlighet.

«Vi vil gjemme alle brevene vore, Ragna,» sa han da, «og ta dem frem engang imellem og prøve os paa dem. For vi maa øve os i at si, at vi er glad i hverandre. Det er ikke nok, at vi gaar her for os og vet, at vi er det.» Saa hadde Ragna flyttet Olavs ind i chatollet, og der laa de nu side om side og utgjorde den interessanteste aftenlekture for de nygifte.

Ragna grep ned i skuffen tilvenstre og trak et op paa maafaa.

Der fulgte altid spænding med, det var som at spille i en tombola.

Hun blev sittende med bare armer og haaret halvbørstet, mens øinene spændt fôr nedover de tætskrevne sider.

Da hun var færdig, sa hun høit: «Dette vil jeg læse for Olav iaften,» og stak det saa indenfor korsettet, laaste chatoldøren omhyggelig, la nøkkelen paa den avtalte plads og lukket lokket igjen.

Efter endt paaklædning sov gutten endda. Hun tok brevet frem igjen, fandt en blyant og satte en klamme ved det, som hadde gjort mest indtryk paa hende. Hvor underlig, at hun netop idag skulde finde dette. Var det bare tilfældig-

het mon, eller var det Gud, som hadde styrt det saa for at gi hende en paamindelse — netop nu?

Vilde han minde hende om, at den tørst hun følte dengang, var endda ikke slukket? —

Ragna læste omigjen for tredje gang og læste det høit, slik som hun vilde læse det for Olav iaften. Hun vilde øve sig i at høre sin egen stemme si disse skrevne ord:

— — «Men vi to da, Olav? Hvad lever vi for? Og hvad skal vi herefter beskjæftige os med? Du med gaarden, saa den skaffer mest og bedst mulig grøde; jeg med at lave den bedst mulig istand, saa legemet befinder sig vel. — Og saa? Hvor og naar skal dette ende? Nei, der maa være en mangel ved os!

Og hvorfor ikke si det likefrem? Jeg tror, vi mangler forbindelse med vor skaber, vort forsyn. Vor aand, vor sjæl hungrer efter næring. Vi tænker bare paa legemets velvære og glemmer, at vi har pligter mot vor sjæl. Derfor er vi ikke helt lykkelige, men urolige og utrygge.

Jeg kom tilfældigvis til at slaa op i en gammel bibel, som ligger her inde i bokhylden og vet du, hvad jeg læste? — — Som en hjort tørster efter vand, saa tørster min sjæl efter dig, min Gud. — — Jeg tænkte: Kanske det er slik med dig ogsaa? Den tomhet og længsel, du av og til føler, er kan hende en trang efter Gud?

Ja, jeg vet ikke, Olav; men læs den 42. salme

og si mig, om du forstaar, hvad jeg mener. Tørst er det netop, tørst efter en drik, som kan slukke denne uforklarlige trang efter det, som skal kunne fylde livet for mig og gi mig ro i sindet.

Og jeg som faar saa uendelig meget godt! Ingen skal kunne se paa mig, at jeg trods min deilige lykke allikevel venter paa den dag, da jeg kan si av hele mit hjerte: Nu er jeg fuldkommen lykkelig.» — — —

Dette vilde hun læse høit for ham. Og spurte han hende saa, om hun ikke kunde si de ord av hele sit hjerte, da maatte hun svare: Nei.

Ragna drog et tungt suk og gik bort til vuggen, hvor gutten laa og sov trygt og rolig med sundhetens røde roser paa kindene. «Og saa Olav — — og ellers alt, hvad jeg behøver, ja, mer end nok og allikevel — Majen er lykkeligere end mig,» hvisket hun.

Saa bøiet hun sig ned over det sovende barn og trykket et kys paa det bløte kind.

Hvordan hadde hun holdt løftet, hun gav den gang, hun tigget om hans liv?

«Gud hjælp mig, jeg kommer ingen vei,» sa hun høit.

Da vaaknet gutten, skrek og strakte armene mot hende. Ragna smilte og tok ham op til sig. Da blev han rolig, — og mens taarene endda perlet i øinene, smilte han og var lykkelig.

«Slik maa det gaa med mig ogsaa,» tænkte Ragna. «Jeg maa bli som et hjelpeøst barn og rope om hjelp.»

*

Majen og Ragna tok en lang spasertur om formiddagen. Begge to følte instinktmæssig, at de ansigt til ansigt inden fire vægger vilde ha vanskelig for at snakke sammen om det, som optok deres tanker idag.

Og Majen la hele sit liv aapent for Ragna og skjulte ingen ting. — Hun hadde saa længe gaat der hjemme og længtet efter et menneske, for hvem hun kunde skrifte helt ut, og nu da anledningen var der, blottet hun sig selv saa ubarmhjertig og skaanselløst, at Ragna flere ganger bad hende holde op.

«Du vil angre det, Majen, — senere vil du kanskje ønske alt dette usagt.»

«Nei, nei, — jeg maa, Ragna; for det er ingen som har gjengjældt ondt med godt saa som dig; derfor er du den eneste, jeg fuldt ut stoler paa.»

Ragna smilte med øinene fulde av taarer.

«Din mor, Majen —»

Majen rystet paa hodet og sa stille:

«Hjemme kan jeg ikke fortælle det med ord. De vil ikke tro mig allikevel. Men kanskje de med tiden vil forstaa, at der er hændt mig noget.»

Og Majen snakket videre. Hun skar i det blø-

dende saar, fortalte om forholdet til Per Gran, om alt det som hadde forefalt den eftermiddag, hun saa ham sidste gang.

— — «Jeg læste i øinene hans, Ragna, at jeg ikke var mere for ham — —»

Ragna lot hende fortælle. Selv hadde hun litet eller ingen ting at si. Hun kunde ikke blotte sine følelser for andre end Olav.

Majens ærlighet gjorde hende skamfuld over sin egen halvhet, men samtidig rødmet hun over det mod, Majen viste ved at sætte fingeren paa sine specielle svakheter.

Og allikevel forstod hun, at netop slik m a a t t e Majen gjøre det.

Da hun kom til skildringen av møtet og den betydning dette hadde for hende, gik Ragna og graat stille, uten at Majen merket det. Hun saa ikke en eneste gang bort paa Ragna; det var vanskelig nok at faa over læberne, hvad der var foregaat med hende siden den aften.

Avbrutt, stammende og famlende, som følte hun sin egen uværdighet til at ta ordene i sin mund, fik hun allikevel fortalt om, hvorledes Jesu ord: Kom hit til mig alle som stræver og har det tungt, — jeg vil gi eder hvile, — hvorledes de ord som en lyskaster i mørket hadde vist hende veien til fred.

Ragna nikket for sig selv.

Jesus ja — ham hadde hun hittil ikke hat

bruk for. Der laa altsaa hemmeligheten ved forandringen. Nu forstod hun underet, som var hændt Majen; nu saa hun veien, hun selv maatte og vilde gaa for at naa den fuldkomne lykke.

«Du er spart for meget ondt du, Ragna,» sa Majen, som ante hun Ragnas tanker.

«Hvorfor det, mener du?»

«For du har vel igrunden altid trodd paa Gud og aldrig været utenfor hans rækkevidde. — Du har intet at angre du,» sa Majen med et suk.

«Aajo, det har jeg. — — — Bare alt det, jeg har forsømt, Majen, mot dem hjemme. Jo, jeg har meget at angre,» sa Ragna bevæget. — Om litt fortsatte hun roligere: «Og jeg har aldrig forstaat, at jeg behøvet Jesus; men er det, som du siger, er jo han veien — — for alle, selv om — —»

Majen stanset pludselig midt paa veien og saa tankefuldt paa Ragna.

«Ja, du har ret, Ragna,» sa hun. «Men du kommer likesom fra en liten sidevei, — en pen, ren og hyggelig vei, som løper ut i hovedveien; mens jeg — jeg maatte først gjennom mange mørke tunneller og stygge, sølete gater for at komme tilbake paa den rette vei.»

«Men da er det jo igrunden ingen forskjell, Majen,» sa Ragna med et litet skjælvende smil. «Det hjelper jo mig litet at gaa paa den pene sidevei, naar den ikke er den rette?»

«Det er sandt, Ragna; men saa bærer du ikke som jeg paa alle de saare minder om smudset, jeg fik paa de gale veie.»

Ragna svarte ikke, men gik videre med brændende kinder.

Bare ett skridt til — det visste hun nu — og hun vilde faa fast grund under føtterne. Og selv om Olav ikke endnu gik med hende, — hun vilde vove det alene. Hun vilde række haanden ut mot ham, som sa: «Kom, jeg gir dig hvile.» Før det var det, hun ogsaa længtet efter — hvile fra alle de jagende, ængstende tanker, fred istedenfor al den ufred, som pludselig kunde overfalde hende midt i al hendes straalende lykke.

Og mens de stille gik videre uten at tale med hinanden steg en taus, indtrængende bøn op mot himmelen, og hun kjendte med bæven, hvordan trygheten langsomt la sit dække over hende, og en liten straale av freden, som overgaar alle verdens kloke menneskehjerners forstand, fandt vei til hendes længtende sjæl. — — —

— — — —

Like før de gik ind paa Furnes, stanset Majen og la haanden paa Ragnas arm.

«Vet du hvorfor, jeg har fortalt dette til dig, Ragna?» sa hun med et alvorlig smil. «Jo, fordi det igrunnen er dig, jeg har at takke for det altsammen. Hadde du ikke aapnet dette deilige,

fredfulde hjemmet dit for mig, hadde jeg aldrig faat ro til at lære mig selv at kjende.»

Ragna trykket hendes haand, mens en glad rødme før over ansigtet, og øinene straalte. Hun sprang foran Majen op trappen.

«Per Gran er her, Majen! Jeg kjender hatten,» sa hun, da de stod i gangen. — Hun saa bort paa Majen.

«Hvad bør jeg gjøre, Ragna?» sa Majen med et smertelig uttryk i øinene; «jeg orker ikke at møte ham; han foragter mig.»

«Gaa ind Majen,» sa Ragna bestemt, «det er det eneste rigtige av dig; jeg kommer straks.»

Majen saa efter hende, da hun sprang opover trappen. Saa lukket hun øinene et øieblik, tok et fast grep om dørklinken og gik ind.

Per Gran stod borte ved pianoet og betragtet et fotografi av gutten. — — —

Et par sekunder saa han skarpt paa Majen, saa tok han øinene til sig og hilste.

Majen hadde ikke trodd, det skulde bli saa vanskelig allikevel. Men hun kaldte forgjæves paa sit gamle, overlegne væsen, blev blussende rød og stod og famlet ved urkjeden uten at øine nogen utvei fra den pinlige situation.

Da rakte Per Gran hende haanden, og Majen la sin smale, hvite i den store, brede bondenæve uten at se op.

«De maa tilgi mig — jeg var haard baade

mot mig selv og Dem,» sa han og harket for at faa stemmen klar. «Jeg kan glemme alt, frøken Selbak; for jeg elsker Dem.»

Majen gik et par skridt tilbage.

«Kan De elske mig, naar De tror, at jeg ikke er en ren kvinde,» ropte hun.

«De maa være ren. — Ved Gud, det kan ikke være sandt, at De har sunket saa dypt. — De som har en engels ansigt,» sa han heftig. — «Nei, nei, — svar ikke paa dette. — Jeg bare spør Dem, om De holder saapas av mig, at de vil bli min hustru.»

«Ja, Per Gran. — Jeg — jeg er glad i Dem — jeg har aldrig følt det for nogen anden mand, som jeg føler for Dem. — — — Vi misforstod hverandre den gangen. Jeg forstod Dem først etterpaa, da det var forsent. Jeg er ikke sunket saa dypt som De allikevel trodde; men jeg har ødelagt meget, som nu kunde ha været Deres ubeskaaret.»

Majen brast pludselig i heftig graat, men blev staaende opreist foran ham med hænderne for øinene.

Per Gran maalte hende fra øverst til nederst. Det var, som han vilde være rigtig viss paa, at dette var den samme Majen Selbak, han hadde møtt før. Hvor var den kneisende, stolte naken — det ironiske smilet og den haanende tone? Hadde det bare været en maske?

— — «Jeg har forsøkt at faa Dem ut av mine tanker,» sa han og anstrengte sig for at bli herre over sin bevægelse; «men det gik ikke. For jeg elsker Dem — jeg gjør det, frøken Selbak. Og jeg er kommen til at tænke paa, at jeg har ingen grund til at kaste sten paa Dem. Jeg er kanskje ikke selv saa ren — — som Gud kræver det av mig.»

Majen stod med bøiet hode og hørte hulkende paa ham. Ved hans sidste ord før der et knivstik gjennom hendes hjerte, og en stemme hvisket inde i hende: Du maa aldrig ta tiltakke med en saa reservert kjærlighetserklæring. Du har stelt dig dumt, Majen! du har været for oprigtig; det hadde været nok at bekjende din synd for Gud — og Ragna.

Det gamle trods blinket i øinene, da hun svarte:

«En kvinde maa ha mandens hele agtelse, Per Gran, ellers blir der ingen lykke.»

«Men jeg agter Dem, frøken Selbak!» ropte han, og sveden perlet paa hans pande. «Jeg tar Gud til vidne paa det, — jeg agter Dem for Deres ærlighet. Og jeg er overbevist om, at ikke De alene bærer ansvaret for, hvordan livet har ført Dem.» — Han stanset brat og pustet tungt. — Saa fortsatte han i en helt anden tone: «Skal vi saa glemme fortiden og sammen forsøke at skape lys og lykkelig fremtid, Majen?»

«Ja, jeg kan ikke andet,» sa Majen med et smil og la igjen sin haand i hans. Saa løftet hun hodet og saa ham aapent og frimodig op i ansigtet, mens øinene endnu var sløret av taarene: «Men De skal vite, at jeg kom ikke hit for — for Deres skyld. Jeg trodde, jeg sa farvel til Dem for altid den gang hjemme.»

Da smilte Per Gran og knep det ene øie igjen, mens han forlegen stod og famlet med hendes haand.

«Da faar vi takke dyrlægen, at jeg kom. — Da han fortalte, du var paa Furnes, tok jeg det som et bud, om at du var — at du var glad i mig, og da — — Ja, det var nok for mig. Og saa gik jeg straks.»

Han hadde grepet begge hendes hænder og stod og skriftet, rød og forlegen som en skolegut.

Da smilte Majen og la begge armene om hans hals. Og Per Gran blev nødt til at gi hende den første kys. — — —

JULLI WIBORG:

„Frøken Kiss“

Pris Kr. 2.—. Kart. 2.50, Indb. 3.25.

«En fortryllende person er hun, halvt barn endnu, halvt voksen dame, og hendes gode hjerte fornegter sig aldrig».
«Morgenbl.»

„Student Kiss“

Pris Kr. 2.50. Kart. 2.90. Indb. 3.75.

«En i bedste forstand oplivende og sund bok». «Dagbl.»

„Lykkebarnet“

Pris Kr. 2.60. Kart. 3.—. Indb. 3.85.

«En av de mest lysende i aarets bokflom». «Fremskridt».

„For første gang“

Pris Kr. 3.—. Kart. 3.60. Indb. 4.25.

«Julli Wiborg har sin egen friske og kvikke maate at fortælle paa, saa fri for affektation og sentimentalt vrøvl, derfor er ogsaa hendes bøker saa yndet av de unge, som altid er sikre paa ved læsningen derav at finde noget, der tiltaler baade hjerte og forstand». «Verdens Gang».

„Ragna“

Pris Kr. 3.25. Kart. 3.75. Indb. 4.50.

«— — den vil sikkert bli slukt med henrykkelse».

Erik Lie i «Norske Intelligenssedler».

„Forlovet“

Pris Kr. 3.75. Indb. Kr. 5.—.

«Forlovet» er fortræffelig godt skrevet og rik paa sunde, gode tanker, rigtig en ønskebok for unge kvinder».

«Norsk Skoletidene».

J. W. Cappelens Forlag :: Kristiania.

HENNY KOCH:

„Fridagutten“

Pris Kr. 3.— Indb. 3.40.

«Fridagutten vil ta alle vore viltre pikers hjerter med storm. De vil sikkert forstaa hende og fryde sig umaadelig over alle hendes gale streker baade i hjemmet og under hendes korte pensionsophold. For hun har hjertet paa rette sted, den samme Frida, og hun gjør aldrig noget stygt og lumpent». *«Verdens Gang».*

„Lysalf“

Pris Kr. 3.— Kart. 3.40. Indb. 4.25.

«Boken sprudler av liv og lystighet, komiske optrin og pud-sige indfald. — «Lysalf» er en ypperlig bok for unge damer». *«Norsk Skoletidende».*

„En Stivnakke“

Pris kr. 3.—. Kart. 3.60.

«En prægtig, underholdende og morsom bok, rigtig som skrevet for vore egne bakfischer». *«Verdens Gang».*

OCTAVE THANET:

„Den rette Mand“

Pris Kr. 3.20. Kart. 3.80.

«Denne likesaa interessante som morsomme bok har den udmerkede egenskap at den vil læses med like stor glæde av «foresatte» som av de unge selv». *«Tr.hjems Adresseavis».*

J. W. Cappelens Forlag :: Kristiania.

JEDIN WTBORG

Tidligere er utkommet

Depotbiblioteket

JULLI W

76sd 14 814

Froken Kiss 3dje oplag.

En fortryllende person er hun, halvt barn endnu, halvt voksen dame, og hendes gode hjerte fornegter sig aldrig. *Morgenbl.*

En bok om og for backfischer men bedre end de fleste av disse backfischerromaner. Heltinden er baade skøieragtig og morsom, men samtidig baade klok og i besiddelse av et godt hjertelag. *Moss Tilskuer.*

Student Kiss 2det oplag.

Kr. 2.50, indb. kr. 2.90 og 3.75. Julli Wiborg har allerede vundet sig et publikum, som med forventning vil motta hendes nye arbeide. Det vil heller ikke bli skuffet. Hun er sig selv lik uten at gjenta sig selv. Hun fortæller ogsaa denne gang saa friskt og naturlig, at man følger hende med glæde. *En i bedste forstand oplavende og sund bok. Dagbladet.*

Lykkebarnet 3dje oplag.

Kr. 2.60, indb. kr. 3.00 og kr. 3.85. Vi møter i hende en fin og helstøpt kvindeskikkelse, hvori forstand og hjerte er smeltet sammen i en skjøn harmoni. — Det er et sterkt og rent sjælebillede, skikket til at vække og styrke til kamp og seir under dagliglivets oppgaver. *Rektor Chr. Falkenberg i N.T.* En av de mest lysende i aarets bokflom. *Fremskritt.*

For første gang 3dje oplag.

Kr. 3.00, indb. kr. 3.60 og kr. 4.25. Julli Wiborg har sin egen friske og kvikke maate at fortælle paa, saa fri for affektation og sentimentalt vrøvl, derfor er ogsaa hendes bøker saa yndet av de unge, som altid er sikre paa ved læsningen derav at finde noget, der taltaler baade hjerte og forstand. *K.W. i Verdens Gang.*

Ragna 3dje oplag.

Kr. 3.25, indb. kr. 3.75 og kr. 4.50. Julli Wiborg har formaad at skildre hjemmenes trivsel saa varmt, at hendes unge læserinder vil forstaa, at det er her kræfterne maa sættes ind, skal de opnaa livets virkelige poesi. *Ludovica Levy i Ørebl.*

Glæd dere smaapiker fra 8de klasse og opover! Der er humor i Julli Wiborg. Ragna er en anderledes kjæk og menneskelig type end de kunstige engelske pikerne. *E. H. S. i Tidens Tegn.*

— — den vil sikkert bli slukt med henrykkelse.

Erik Lie i N. Intelligenssedler.

Forlovet 3dje oplag.

Kr. 3.75 og kr. 5.00. Me fær sjaa kva tru- loving vil segja for tvo ufordærva unge menneskje, og skildring er frisk og sann. Serleg den unge gjenta med hennar gode arv fraa heimen fylgjer me med stor samhug. *Peter Hognestad i 17de mai.* — en lovprisning av den unge rene kjærlighet som det rette grundlag for at danne et hjem. Og Julli Wiborg skriver let og livlig.

Det er en bok som vil tiltale unge piker. *A. Hv. i Aftenposten.*

J. W. Cappelens Forlag

Julli
Wiborg
—
Majen

